

การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวสุนารี งามชื่น

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

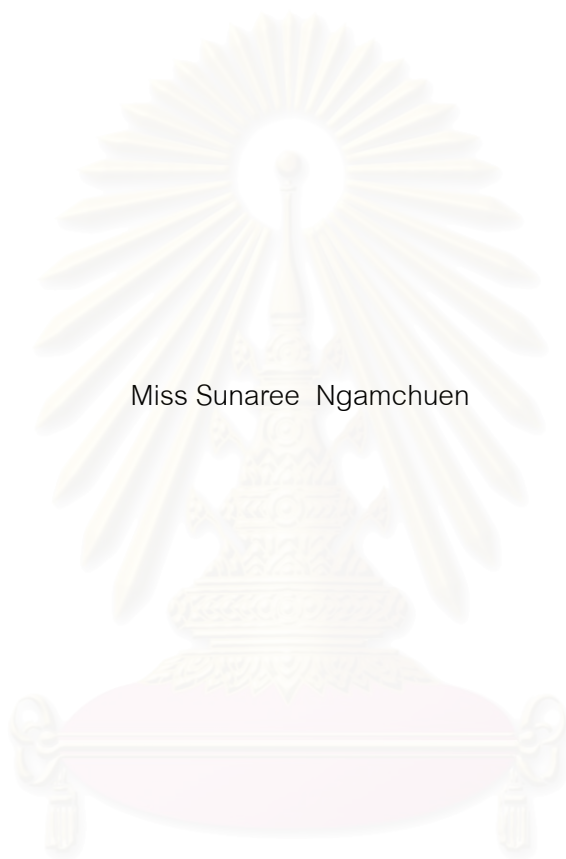
ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1979-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS OF SCHOOLS IN
PRINCESS CHULAPORN'S COLLEGE GROUP IN THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

Miss Sunaree Ngamchuen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Policy, Management, and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53 -1979 -1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดย นางสาวสุนารี งามชื่น
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ สิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Dr. Chuanประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

อโชน บุษบงษ์กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

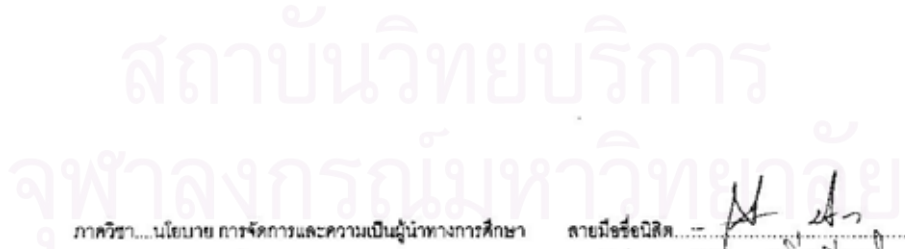
สุนารี งามชื่น : การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS OF SCHOOLS IN PRINCESS CHULAPORN'S COLLEGE GROUP IN THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION) อ.พีธีภักษา : อ.ดร.เต็มเกียรติ ชมวัฒนา , 205 หน้า. ISBN 974-53-1979-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 7 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงและตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนได้จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ ในการจัดทำแผนงานวิชาการ โรงเรียนกำหนดกรอบนโยบายและมอบให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ /ฝ่ายงาน ประชุมเขียนแผนร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา โดยมีฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลจากการสรุปผลงานในรอบเดือน 2) ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจัดบุคลากรตามวุฒิการศึกษา ตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดกลุ่มการเรียนรู้โดยกำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจ กำหนดวิชาและเวลาเรียนตามหลักสูตรกำหนด จัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงแนวนโยบายของฝ่ายบริหาร จัดตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและอำนวยความสะดวกในการนำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ 3) ด้านการจัดกระบวนการสอน ครูจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนจัดทำแผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง กำหนดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อโดยมีโครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ศึกษาต่อตามสายงาน สนับสนุนให้ครูทำงานวิชาการ โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนโดยจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน จัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนเชื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนกำหนดปฏิบัติการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ทะเบียนจัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้เข้าร่วมงานวิชาการ ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ จัดประชุม และสรุปผลงานประจำปี

ด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีงบประมาณในการดำเนินงานวิชาการจำกัด บุคลากรมีไม่เพียงพอ ในบางสาขาวิชาและครูมีภาระงานมากทำให้การดำเนินงานวิชาการไม่คล่องตัว

ภาควิชา.....นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
นิการศึกษา...2547

ลายมือชื่อผู้วิจัย.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

#4583822827 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : ACADEMIC TASKS /

SUNAREE NGAMCHUEN : A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS OF SCHOOLS IN PRINCESS CHULAPORN'S COLLEGE GROUP IN THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA., Ph.D. 205 pp. ISBN 974-53-1979-1

This study aims to investigate problems of the operation of academic tasks of schools in Princess Chulaporn's College group. The population of this study was 7 schools in Princess Chulaporn's College group. The data was obtained from the principals, deputy principals for academic affairs and the heads of schools' academic affairs. The instrument was a semi-structured interview. The data was analyzed by means of content analysis and frequency distribution and was presented in descriptive forms and tables.

It was found that:

1) Regarding the planning of academic tasks, the schools have set up regulations and practice guidelines. When planning academic tasks, the school specified policies' framework and gave it to each subject area / task division. They would then work cooperatively on the plans, which would be proposed to an administrative division for consideration. The academic affairs would be responsible for monitoring and evaluating the outcomes from a monthly performance's report. 2) Regarding the administration of academic tasks, staff duties were assigned based on educational background, competences and experiences. Compulsory subjects and elective subjects were organized according to the curriculum. The contents would be specified to ascertain the correlation among subject groups. Students would freely choose subjects according to their expertise, interests and the schools' requirements. An administrative policy and teachers' qualification were taken into consideration when assigning classes to teachers. There were staff who would be responsible for facilitating the integration of innovations and technology in the operation of academic tasks. 3) Regarding the management of teaching and learning, teachers provided lesson plans which were in agreement with the syllabus and subject contents. Teachers would study and analyze the curriculum before writing lesson plans. The contents and objectives were matched with real life practice. Activities, teaching aids and assessment were designed based on the learners' centered approach. The schools also promoted teaching aids production through the project of developing teaching aids and technology to enhance the teaching aids production. 4) Regarding development and promoting academic affairs, there were practice guidelines for developing the teaching and learning process. The schools would organize training workshops before the start of each semester and encourage teachers to conduct classroom research. Teachers were also encouraged to further their studies and do more academic work. The schools would also provide the tutorial classes, curriculum activities and extra-curriculum activities. The academic atmosphere that enhanced learning was also created by the schools. 5) Regarding assessment and evaluation and students' registration, the schools would state the operation's schedule and encourage teachers to evaluate realistically. There were also registrars who kept students' records. 6) Regarding the evaluation of the operation of academic tasks, the schools would distribute a questionnaire to participants. The overall outcomes, meetings and summary reports also played a role in the evaluation process.

Regarding the problems of the operation of academic tasks, it was found that the schools' budget is limited. In addition, there were insufficient numbers of staff in some majors and the teachers' work overload impeded the operation of academic tasks.

Department.....Department of Educational Policy, Management, and Leadership
Field of study...Supervision and Curriculum Development
Academic year...2004

Student's signature...Sunaree Ngamchuen
Advisor's signature...Permkiet Khamawattana

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมิ้ววัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้แนวคิดที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ที่กรุณา ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ และกรุณาให้คำแนะนำ อันมีค่าอย่างยิ่งในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณา ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณคณะครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ บุคลากรของคณะครุศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้คำแนะนำ ในการดำเนินการขั้นตอนต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ พี่ชายและครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ กำลังกายและคอยสนับสนุนช่วยเหลือให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดีเสมอมาอย่างสุดซึ้ง

ขอขอบคุณเพื่อนๆที่เล่นแบดมินตันทุกคน ที่ให้กำลังใจเสมอมา

หากบุญกุศลอันใดที่พึงเกิดโดยชอบแล้ว ขอเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ของข้าพเจ้าที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันด้วยความเคารพเพียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ.....	9
ขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	11
การวางแผนงานวิชาการ.....	13
การบริหารงานวิชาการ.....	15
การจัดการเรียนการสอน.....	22
การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ.....	25
การวัดและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน.....	33
การประเมินผลการจัดงานวิชาการ.....	36
การดำเนินงานโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	57
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยในแต่ละโรงเรียน.....	69
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยในภาพรวม.....	124
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	156
สรุปผลการวิจัย.....	156
อภิปรายผลการวิจัย.....	164
ข้อเสนอแนะ.....	173
รายการอ้างอิง.....	175
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	180
ภาคผนวก ข จดหมายขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	181
ภาคผนวก ค จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย.....	184
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	188
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	205

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	53
2 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่ม จุฬาราชวิทยาลัย.....	57
3 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียน กลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย.....	61
4 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนของโรงเรียน กลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย.....	65
5 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน.....	124
6 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน.....	131
7 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน.....	137
8 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ของโรงเรียน.....	141
9 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนและ งานทะเบียนนักเรียน.....	148
10 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ของโรงเรียน.....	153

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ ดังพระราชดำรัสในสมเด็จพระรัตนราชสุดาสมบรมราชกุมารีที่กล่าวถึงการศึกษาไว้ว่า

"การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ และเราใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยวิธีต่าง ๆ ในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อประสิทธิผลในการพัฒนา ซึ่งมีหลายปัจจัยนั้น ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด แม้เรามีปัจจัยอื่น ๆ อย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าทรัพยากรมนุษย์ไม่มีคุณภาพแล้ว การพัฒนาก็ไม่อาจประสบความสำเร็จสูงสุดได้"

(สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ, มปป.)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการชีวิตแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของตนในด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชนที่กว้างขวาง เป็นพลังสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ การศึกษาเป็นกระบวนการที่เตรียมกำลังคนในประเทศให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การที่จะทราบว่าประชาชนของประเทศมีศักยภาพเพียงใดนั้นจะดูได้จากการจัดการศึกษาของประเทศว่าจัดได้ทั่วถึง มีความเสมอภาคเพียงใด เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการศึกษา โดยสอดคล้องกับเป้าหมายของชาติเพื่อพัฒนาชาติให้เต็มศักยภาพ เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมตามวิถีทางแห่งระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับพระราช

บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตราที่ 10 ที่ว่า "การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐบาลต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนมีคุณภาพนั้น สิ่งสำคัญที่เป็นมาตรฐานกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาคือ หลักสูตร ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องชี้ทิศทางในการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อนำนักเรียนไปสู่จุดหมายตามที่หลักสูตรกำหนด หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จากการพัฒนาประเทศในระยะ 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการพัฒนาที่ขาดสมดุล โดยประสบความสำเร็จเฉพาะในเชิงปริมาณ แต่ขาดความสมดุลด้านคุณภาพ จุดอ่อนของการพัฒนาที่สำคัญคือ ระบบบริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และราชการยังเป็นการรวมศูนย์อำนาจและขาดประสิทธิภาพ ระบบกฎหมายล้าสมัยนำไปสู่ปัญหาเรื้อรังของประเทศ คือ การทุจริตประพฤติมิชอบเกิดขึ้นทั้งในภาคราชการและในภาคธุรกิจ เอกชน ขณะเดียวกันคุณภาพการศึกษาของคนไทยยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ไม่สามารถปรับตัวรู้เท่าทันวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยอ่อนแอ ไม่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม จึงส่งผลให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ความอ่อนแอของสังคมไทยที่ตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมได้ก่อให้เกิดปัญหาทางศีลธรรมและปัญหาสังคมมากขึ้นด้วย (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9, 2545-2549)

กระแสการเปลี่ยนแปลงหลักของโลกเป็นทั้ง "โอกาสและภัยคุกคาม" ต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้ต้องเร่งเตรียมพร้อมทั้งการสร้างระบบ กลไก และพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวอย่างรู้เท่าทันได้รวดเร็ว ดังแผนยุทธศาสตร์ที่ชี้กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 แนวคิดที่ยึด "คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา" ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม

การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมคนให้เป็นการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานั้น จะต้องพัฒนาคนในหลายด้าน จากการศึกษาพบว่า ฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยยังอ่อนแอและกำลังคนด้านนี้ประเทศชาติมีความต้องการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเป็นอย่าง

มาก ระยะเวลาที่ผ่านมาเยาวชนไทยมีการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ ทำให้ประเทศต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก โดยจ้างบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากต่างชาติมาปฏิบัติการให้ไทยเรา ซึ่งทำให้เกิดภาวะการลงทุนในด้านนี้มากขึ้น แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศของเราด้านหนึ่งนั้นเน้นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาชาติโดยองค์รวม ในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีย่อมต้องอาศัยกำลังคนที่มีพื้นฐานการศึกษาจากวัยเยาว์ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมา จึงจะสามารถพัฒนาตนเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปได้ กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจัดหลักสูตรที่สอนเน้นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในโรงเรียนขึ้น

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เยาวชนที่เป็นวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 12 - 17 ปี เป็นการจัดการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการสายสามัญ และสายวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของตน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) ได้แบ่งการศึกษาระดับมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ความสามารถและทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบงานและอาชีพตามควรแก่วัย

2. การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบงานและอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการประกอบงานและอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีสันติสุข

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีของชาติ และเนื่องจากผู้เรียนในระดับมัศึกษากำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงมี

ส่วนในการสร้างคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนดำรงชีวิตได้อย่างดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม ความสำคัญของการมัธยมศึกษาจึงนับได้ว่าเป็นหัวใจของระบบการศึกษาภาครัฐได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เพื่อขยายและยกระดับความรู้ขั้นพื้นฐานของประชาชนทั้งมวลให้กว้างขวาง และสูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมทั้งมุ่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 12 ปี ให้เป็นของปวงชนต่อไปโดยเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดเป็นนโยบายและแนวดำเนินการการศึกษาภาคบังคับ โดยให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยได้จัดขึ้นในโรงเรียนที่เรียนเน้นเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัยขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งฝึกฝนงานด้านนี้เป็นพิเศษแต่เยาว์วัย โรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้น 12 แห่งทั่วประเทศ กระจายไปในทุกภาคของประเทศ ไทย เป็นการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรของประเทศ ดังเห็นได้จากทรงมีพระราชดำริและดำเนินการในหลายโครงการ เช่น โครงการปลูกป่าแบบปาร์กน้ำ โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก โครงการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนภาคใต้ในเขตพื้นที่ถูกลูกน้ำท่วม และเกิดพื้นดินไหวถล่มในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

ขณะนี้ประเทศกำลังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเป็นอันมาก การจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง

จากการดำเนินงานของโรงเรียนในกลุ่มจุฬารณราชวิทยาลัยที่ผ่านมา พบว่านักเรียนประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการ ได้แก่

ผลการดำเนินงาน ด้านวิทยาศาสตร์ เช่น เหรียญทองการแข่งขันทักษะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ณ จังหวัดขอนแก่น จากการแข่งขันทางวิชาการ (Mini Olympic) สาขาชีววิทยา รองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันทักษะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ณ จังหวัดขอนแก่นทางวิชาการ (Mini Olympic) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ระดับ ม.ต้น (ประเภททีม) ได้รับรางวัลชมเชยการแสดงละครวิทยาศาสตร์ ในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ.2539 (วันที่ 18 สิงหาคม 2539) เข้าค่ายศูนย์พัฒนาความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โครงการส่งเสริม โอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 (NECTEC) ระหว่างวันที่ 23-25 มีนาคม 2544 สาขาวิชาฟิสิกส์ และสาขาวิชาเคมี ชนะเลิศการแข่งขันบอลลูนอากาศร้อน ชนะเลิศโครงการงานวิทยาศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีอะตอมธรรมชาติกับถุหอยมไต้ยุง ระดับ ม.ต้น ชนะเลิศโครงการงานวิทยาศาสตร์ เรื่อง เครื่องกำจัดแมลงกลางคืน ระดับ ม.ต้น ชนะเลิศโครงการงานวิทยาศาสตร์ ประเภทสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง กระจกย่อยสลายจากกากกล้วยแห้ง ชนะเลิศการประกวดสิ่งประดิษฐ์วิทยาศาสตร์ ประเภทแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน ด้านคณิตศาสตร์ เช่น เหรียญทองการแข่งขันทักษะคณิตศาสตร์ ประจำปี 2543 ของสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ระดับ ม.ต้น (ประเภททีม) เหรียญทองการแข่งขันคณิตศาสตร์ โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ ประจำปี 2543 เหรียญทองแดงการแข่งขันคณิตศาสตร์โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ ประจำปี 2543 ระดับ ม.ต้น ได้รับรางวัลลำดับที่ 5 การแข่งขันทักษะทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ณ จังหวัดขอนแก่น จากการแข่งขันทางวิชาการ (Mini Olympic) สาขาคณิตศาสตร์ ระดับ ม.ต้น

ผลการดำเนินงาน ด้านคอมพิวเตอร์ เช่น ชนะเลิศการแข่งขันทักษะคอมพิวเตอร์ ระหว่างวันที่ 12-14 กรกฎาคม 2543 และงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ ชนะเลิศการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศการประกวดสร้าง Home Page ชนะเลิศถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ประเภททีม ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศทักษะการจัดการฐานข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Access 97 ระดับ ม.ต้น ชนะเลิศการจัดพิมพ์เอกสารด้วยโปรแกรม Microsoft Word 97 ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศทักษะการใช้ตารางทำงานด้วยโปรแกรม Microsoft

Excel 97 ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศการตอบปัญหาความรู้ทางคอมพิวเตอร์ ระดับม.ต้น เข้าร่วม
2 การแข่งขัน YCS.CS 2001 ของ NECTEC ระหว่างวันที่ 23-25 มีนาคม 2544

ผลการดำเนินงาน ด้านอื่น ๆ เช่น ได้รับทุนรัฐบาลไทย (ก.พ.) ศึกษาต่อ ณ ประเทศฝรั่งเศส ประจำปี 2543 สาขา วิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ชนะเลิศเรียงความภาษาอังกฤษ ระดับ ม.ต้น รองชนะเลิศเรียงความภาษาอังกฤษ ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศการแข่งขัน crossword ระดับ ม.ปลาย ชนะเลิศการแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่ง เป็นตัวแทนเยาวชนทีมชาติไทย เข้าร่วมแข่งขันฟันดาบสากล รายการฮ่องกง โอเพ่น ณ เกาะฮ่องกง เป็นตัวแทนเยาวชนทีมชาติไทย เข้าร่วมแข่งขันฟันดาบสากล ณ ประเทศอินโดนีเซีย

ขณะนี้ประเทศกำลังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเป็นอันมาก การจัดศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง จากเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัยมาก่อน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยนำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัยให้เจริญรุ่งเรือง มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 12 โรงเรียน
2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยจำนวน 12 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย

3. กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา (2539) ในหมวดงานวิชาการ โดยมีประเด็นในการวิจัยดังต่อไปนี้
1. การวางแผนงานวิชาการ
 2. การบริหารงานวิชาการ
 3. การจัดการเรียนการสอน
 4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
 6. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

นิยามศัพท์

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง	จังหวัดตรัง
3. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เชียงราย	จังหวัดเชียงราย
4. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย บุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
5. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร	จังหวัดมุกดาหาร
6. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล	จังหวัดสตูล
7. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี
8. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย	จังหวัดเลย
9. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี	จังหวัดลพบุรี
10. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
11. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี
12. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี	จังหวัดชลบุรี

การดำเนินงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมของฝ่ายวิชาการเพื่อพัฒนาส่งเสริม การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพใน 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ หมายถึง บุคลากรของโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้ง และมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการบริหารงานและดำเนินการเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าย วิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน วิชาการ เพื่อวางแผน แก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริม การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย ทั้ง 12 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ
2. ขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 2.1 การวางแผนงานวิชาการ
 - 2.2 การบริหารงานวิชาการ
 - 2.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - 2.5 การวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
 - 2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ
3. การดำเนินงานโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ

1.1 ความหมายของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาในโรงเรียน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของโรงเรียน หน้าที่ของโรงเรียนคือทำให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

ปฏิญญา สารธร (2526) กล่าวถึงงานวิชาการว่า หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่งคือทำให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียน

กิตติมา ปรีดีติลล (2532) กล่าวถึงความหมายของงานวิชาการในโรงเรียนว่า งานวิชาการในโรงเรียนนอกจากหมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่ถือว่าจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแล้ว ปัจจุบันงานวิชาการยังหมายรวมถึง การอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีนอกเหนือจากความรู้ ความสามารถที่จะนำมาเลี้ยงชีพให้มี สุข ความพอใจ ตามเอกัตภาพและสภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนช่วยเหลือพ่อแม่แก่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควรด้วย

สุมิตร คุณานุกร (2532) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการ สรุปได้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของเด็กให้มีประสิทธิภาพสูง โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและครอบคลุมถึงความรู้ คุณสมบัติ ทักษะสติ ความสามารถตามความ มุ่งหมายทางการศึกษาของประเทศที่ได้กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป ความหมายของงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

ในการจัดการศึกษา งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นงานทุกชนิดที่โรงเรียนจัดบริการให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของแผนการศึกษาชาติที่ได้กำหนดไว้ งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน เพราะวัตถุประสงค์ของโรงเรียนคือการให้การศึกษาและฝึกอบรมเยาวชนของชาติ ดังนั้นนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1965) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดทำแผนการสอนและการปฏิบัติตามแผนงานรวมทั้งการวัดผล เพื่อจะได้ติดตามการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการในการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั้น เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะละเลยเสียมิได้

กรมสามัญศึกษา (2519) กล่าวถึงงานวิชาการว่า มีความสำคัญที่สุด เป็นงานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับการพิจารณาขั้นมูลฐานจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2529) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดในการบริหารงานของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนต้องรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวทางที่สังคมต้องการ

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน งานด้านอื่นเป็นแต่งานเสริมเท่านั้น

จากความหมายและความสำคัญของงานวิชาการที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียน เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการในด้านการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ และรวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. ขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา

งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวางและมีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้น การที่โรงเรียนจะจัดงานวิชาการให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียน จึงควรให้ความสนใจในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง นักการศึกษาได้ให้ขอบเขตของงานวิชาการไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2522) ได้จำแนกงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่เริ่มตั้งแต่การรับเด็กเข้าเรียน การจัดครูประจำชั้น ประจำวิชา การจัดตารางสอน การเตรียมงานก่อนเปิดภาคเรียน การจัดบริการในด้านวัสดุและหลักสูตร พร้อมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ครูสามารถใช้ได้อย่างสะดวก และรวมถึงการจัดทำโครงการวัดผลการศึกษาไว้ตลอดปี

เรื่อง เจริญชัย และเสรี ราชโรจน์ (2525) ได้แบ่งขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. งานการสอนและกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การจัดแผนการเรียน จัดตารางสอน จัดครูเข้าสอน จัดกลุ่มการเรียน จัดสอนซ่อมเสริม และจัดกิจกรรมนักเรียน
2. งานการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเริ่มตั้งแต่การวางแผนวัดผลทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน ดำเนินการให้มีการจัดทำวัตถุประสงค์ของการสอน การจัดทำแบบทดสอบ พัฒนาแบบทดสอบ บริหารและบริการแบบทดสอบ วิเคราะห์ผลการสอบ เก็บข้อมูลสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการโดยส่วนรวมด้วย
3. งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ พิจารณากำหนดแบบเรียน ชนิด และปริมาณของอุปกรณ์ประจำหมวดวิชา คู่มือครู หนังสือประกอบการสอนและประกอบการเรียน ดำเนินการให้มีการจัดทำโครงการสอน เอกสารประกอบบทเรียน
4. งานส่งเสริมงานวิชาการ งานประเภทนี้ได้แก่ งานห้องสมุด วัสดุทัศนูปกรณ์ ห้องเรียนประจำวิชาและห้องบริการทางวิชาการ

บุญมี เณรยอด (2529) ได้กำหนดขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร
2. ตารางสอนและวิธีสอน
3. วัสดุอุปกรณ์และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น
4. ห้องสมุด
5. กิจกรรมนักเรียน
6. การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน
7. การกำหนดให้ครู - อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ
8. การแนะแนว
9. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
10. การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

จากความหมายของงานวิชาการที่นักวิชาการได้จำแนกไว้ว่าเป็นงานที่เกี่ยวกับการเตรียมการตั้งแต่การรับนักเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนการสอน และขั้นตอนสุดท้ายคือ การวัดผลและประเมินผลการเรียน และกรมสามัญศึกษา (2539) ได้กำหนดขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ในหนังสือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
6. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

สรุปได้ว่างานวิชาการมีขอบเขตที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และรวมถึงการวัดผลและประเมินผล จากขอบเขตของงานวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ยึดขอบเขตงานวิชาการตามที่กรมสามัญศึกษา (2539) กำหนดไว้เป็นประเด็นในการวิจัยในครั้งนี้

2.1 การวางแผนงานวิชาการ

การวางแผนจัดว่าเป็นงานที่สำคัญที่จะต้องทำเป็นอันดับแรกของการบริหาร ตามที่กนกจันทร์ขจร (2535) ได้เสนอว่า การวางแผนเป็นงานสำคัญ เป็นงานในหน้าที่ที่จะต้องทำก่อนกระบวนการบริหารอื่น ๆ เพราะการวางแผนเป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์ ความต้องการ และทิศทางของการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทุกคนได้ทราบและมีความเข้าใจตรงกัน และจะได้ปฏิบัติไปในทิศทางที่โรงเรียนกำหนดได้ถูกต้อง ดังที่กรมสามัญศึกษา (2532) ได้กล่าวถึงการวางแผนงานวิชาการไว้ว่าเป็นการวางแผนเพื่อดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งได้แก่การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ การรวบรวมและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

การวางแผนด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิชาการ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานด้านวิชาการ และการจัดวางบุคลากรประสานงานกับแหล่งวิชาการนอกโรงเรียน ซึ่ง อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ได้เสนอแนวคิดในการวางแผนวิชาการว่าควรจะเป็นแผนพัฒนาประจำปี เป็นแผนซึ่งแสดงเจตจำนงถึงงาน โครงการที่ประสงค์จะดำเนินการในรอบปีนั้น ๆ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2533) ได้เสนอขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ หมายถึงการเตรียมก่อนการวางแผน ซึ่งได้แก่ การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ข้อมูลที่ต้องการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงาน
2. ขั้นการสร้างแผน หมายถึง การกำหนดแผนที่ต้องการขึ้นมาให้ชัดเจน
3. ขั้นปฏิบัติตามแผน หมายถึง การนำแผนที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติ
4. ขั้นประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าบรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่

ในการวางแผนงานวิชาการ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทางของการดำเนินงานวิชาการ เพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้ทราบและมีความเข้าใจที่ตรงกัน จะได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน การกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติใช้เป็นคู่มือในการทำงานไปสู่นโยบายเดียวกัน การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้ปฏิบัติ ว่าวันใด เวลาใด จะทำกิจกรรมอะไรบ้าง กิติมา ปรีดีดิลก (2532) ได้เสนอขั้นตอนของการทำแผนงานวิชาการที่โรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติการทางวิชาการ เพื่อแผนงานจะได้เป็นแผนที่มีความคิดกว้าง
2. จัดแบ่งงานวิชาการออกเป็นด้าน ๆ ตามภาระหน้าที่งานวิชาการของโรงเรียน
3. ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและหลักสูตรที่จะใช้สอนในระดับที่เกี่ยวข้อง
4. จัดวางแนวปฏิบัติเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทางด้านวิชาการในแต่ละเรื่อง ตามลักษณะของงานเพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของโรงเรียน
5. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละงานไว้อย่างละเอียด เช่น แผนปฏิบัติงาน / โครงการ

ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาปี2539 ของกรมสามัญศึกษา ระบุขอบเขตการวางแผนงานวิชาการไว้อย่างชัดเจนว่า ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. การรวบรวมจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติขึ้นใช้ในโรงเรียนในรูปของเอกสาร คู่มือครู คู่มือนักเรียน และมีการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ

2. การจัดทำแผนงานวิชาการ โรงเรียนควรมีการจัดทำแผนงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษร จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามแผน และมีการติดตามประเมินผล

สรุปได้ว่าการวางแผนด้านวิชาการ คือ การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของการดำเนินงาน โดยมีผู้รับผิดชอบหลายฝ่ายที่ต้องมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำแผนงานตามแนวปฏิบัติ โดยจะต้องมีผู้รับผิดชอบด้านการวางแผนงานวิชาการ ดำเนินการจัดทำแผนตามแนวปฏิบัติดังกล่าว และการร่วมมือกันหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและหัวหน้างาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญและผลักดันให้เกิดแผนขึ้นให้ได้เพื่อจะได้ใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียน

2.2 การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง นักการศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการจัดงานวิชาการไว้ดังนี้

ปฏิญญา สาทร (2526) กล่าวว่า หมายถึงการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่ง คือการให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่ผู้เรียน มีผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมสามัญศึกษา (2539) กำหนดมาตรฐานการจัดงานวิชาการไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดกลุ่มการเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน การจัดครูสอนแทน และ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ

2.2.1 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

ในการจัดงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ต้องมีการจัดระบบงานวิชาการ กำหนดขอบเขตต่าง ๆ ในฝ่ายวิชาการ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติให้ชัดเจน โดยมีการออกคำสั่ง หรือแจ้งการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปตามสภาพโรงเรียน ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการจะต้องดูแลรับผิดชอบ ความสำคัญของการจัดบุคลากรเข้าทำงานเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องตัดสินใจสั่งการ โดยคำนึงถึงหลักการ ความเหมาะสม ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526) ได้เสนอหลักการจัดบุคลากรเข้าทำงานไว้ดังนี้

ระดับหัวหน้าหมวดวิชาและหัวหน้าหน่วยงานวิชาการ

1. ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้ง จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมเจ้าสังกัดว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา (กรณีที่เป็นโรงเรียนรัฐบาล)
2. หัวหน้าหมวดวิชาจะต้องเป็นบุคคลที่คนส่วนใหญ่ในหมวดวิชานั้นรับรองและเชื่อถือ จึงจำเป็นต้องสอบถามความเห็นของบุคลากรในหมวดวิชาเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง
3. ในโรงเรียนขนาดใหญ่หัวหน้าสถานศึกษาอาจจัดวาระดำรงตำแหน่งของหัวหน้าหมวดวิชาการก็ได้แต่จะต้องตกลงให้เป็นที่เข้าใจเสียก่อนการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเป็นผลดีในการพัฒนาองค์กรและบุคลากร

สำหรับหัวหน้าหน่วยงานในสายวิชาการ เช่น หัวหน้าห้องสมุด หัวหน้าไลตฯ และหัวหน้าฝ่ายวัดผล หัวหน้าสถานศึกษา มักจะมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการสรรหา

ระดับผู้สอน โรงเรียนควรรยึดหลักต่อไปนี้

1. ผู้สอนจะต้องสอนตามความถนัดและพื้นความรู้ที่เรียนมา
2. การเลื่อนระดับผู้สอนตามระดับนักเรียนที่เลื่อนขึ้นไป เป็นผลดีในการพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการผู้สอนไปด้วยในตัว และทำให้ผู้สอนรู้จักนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น แต่มีผลเสียในกรณีที่ผู้สอนและผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในวิธีการเรียนและการสอนกันและกัน
3. การกำหนดรายวิชาให้สอนนั้น เพื่อแบ่งเบาภาระในการเตรียมการสอนควรกำหนดรายวิชาทางราบมากกว่าทางตั้ง เช่น กำหนดให้สอนคณิตศาสตร์ม.1 ห้องละ 6 คาบ ต่อสัปดาห์ มากกว่าจะกำหนดให้ผู้สอนคนเดียวกันสอนคณิตศาสตร์ม.1 – ม.3 ห้องละ 6 คาบ
4. การกำหนดคาบสอนตามปกติจะถือเกณฑ์มัธยมศึกษาตอนต้นไม่เกิน 20 คาบต่อสัปดาห์ มัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์ แต่อัตรากว่านี้จะถือเคร่งครัดนักไม่ได้ ย่อมแล้วแต่อัตรากำล้างที่โรงเรียนจะได้รับและปริมาณของงานพิเศษที่มอบหมายให้แต่ละคนทำรวมทั้งลักษณะวิชาที่สอนด้วย

ในการจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก การตัดสินใจด้วยความรอบคอบ เหมาะสม และผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจในงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ดังนั้น การแต่งตั้งให้บุคลากรรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ควรออกเป็นคำสั่งจากผู้บริหารโรงเรียน ระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่และประกาศให้ทุกคนทราบและเข้าใจตรงกัน เพื่อให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเกิดความรับผิดชอบ มั่นใจในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน และยังทำให้บุคลากรทุกฝ่ายรับรองฐานะของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมากขึ้น

2.2.2 การจัดกลุ่มการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมีความสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยต้องคำนึงถึงความพร้อม ความสามารถและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่ง ลีอชา สร้อยพาน (2525) กล่าวไว้ว่า การจัดกลุ่มการเรียนรู้หมายถึง การกำหนดรายวิชาให้นักเรียนได้เลือกเรียนอย่างมีเป้าหมายตามความถนัด และความต้องการ ซึ่งตรงกับที่ วินนา พูลสวัสดิ์ (2537) สรุปไว้ว่า การจัดกลุ่มการเรียนรู้หมายถึง การกำหนดรายวิชาให้เรียน มีวิชาบังคับ วิชาเลือก วิชาเลือกเสรี อย่างมีเป้าหมาย โดยฝ่ายวิชาการพิจารณาจัดตามความต้องการ ความรู้ความสามารถของผู้เรียน โรงเรียนควรจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเลือกได้อย่างหลากหลาย โดยคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนเป็นหลัก และในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ โรงเรียนจะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร และรายวิชา ต่าง ๆ ในหลักสูตรให้เข้าใจโดยละเอียดก่อนการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ซึ่ง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวไว้ว่า การจัดกลุ่มการเรียนรู้ควรอาศัยข้อมูลต่อไปนี้

1. มีการสำรวจสภาพท้องถิ่น และความต้องการของชุมชน
2. มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน
3. มีการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษา เช่น วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น
4. มีการนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การจัดกลุ่มการเรียนรู้

ส่วนปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2526) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ คือ

1. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้มากกว่าการจำ
2. ครูควรใช้วิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้ มีความคิดวิจารณ์ญาณ และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น วิธีการสอนจะต้องแนะนำนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ การสังเกต การอภิปราย มากกว่าที่จะทำการสอนโดยการบอกเล่าให้นักเรียนจดจำคำสอนของครู
3. เนื้อหาวิชาที่จัดให้นักเรียนจะต้องผสมผสานกัน และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มวิชาให้มากที่สุด

2.2.3 การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอนเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่า จะทำการเรียนการสอนวิชาใด เมื่อใด และใครเป็นผู้สอนสอนที่ไหน จึงถือได้ว่าเป็นการเตรียมการอย่างหนึ่งในการจัดงานวิชาการ ที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีระบบ เพราะตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา วัน เวลา และสถานที่ของผู้เรียนและผู้สอนตามที่กรมวิชาการ (2528) ให้ความหมายของตารางสอนไว้ว่า คือกำหนดนัดหมายระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับวัน เวลา และวิชาที่จะใช้เรียนใช้สอนตลอดสัปดาห์ และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจัดทำขึ้นเพื่อเป็นตารางกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระยะหนึ่งสัปดาห์ โดยกิจกรรมที่กำหนดนั้นจะสัมพันธ์กับเวลา หลักสูตร และหลักการพัฒนาผู้เรียน การจัดงานวิชาการจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดตารางสอนด้วย เพราะถ้าการจัดตารางสอนไม่ถูกต้อง ครอบคลุมตามเนื้อหาวิชาในเวลาที่จำกัด ผลเสียจะเกิดแก่ผู้เรียน นั่นคือผู้เรียนได้ความรู้ไม่ครบตามหลักสูตร ในการจัดตารางสอนมีสิ่งที่จะต้องคำนึงดังต่อไปนี้ (ภิญญู สาร, 2526)

1. จะต้องบรรจุวิชาและเวลาเรียนให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด
2. กำหนดเวลาเรียนในแต่ละวิชาตามความเหมาะสม
3. ควรจัดวิชาในแต่ละคาบแต่ละวันให้สัมพันธ์กับเวลาของผู้สอน เฉลี่ยคาบสอนให้เท่าเทียมกัน

งานการจัดตารางสอนเป็นงานที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษ ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ต้องการความพิถีพิถัน เพราะเมื่อปฏิบัติจริง ๆ แล้วมักจะประสบปัญหาในหลายประการ หลักการจัดตารางสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรให้หัวหน้าหมวดเป็นผู้จัดจำนวนชั่วโมง และวิชาที่สอนของครูในหมวดด้วย แล้วมอบให้ฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่มีหน้าที่จัดตารางสอนเพื่อจะได้นำไปจัดตารางสอนรวมของโรงเรียน (บุญมี เณรยอด ,2530)

กิตติมา ปรีดีติลิก (2532) ได้เสนอแนะไว้ว่า ผู้บริหารควรคำนึงถึงหลักในการจัดต่อไปนี้

1. จะต้องบรรจุวิชาเรียนและวิชาเรียนให้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้
2. กำหนดวิชาเรียนโดยแบ่งเป็นจำนวนคาบของแต่ละวิชาในแต่ละวัน

3. กำหนดวิชาที่เรียนลงในแต่ละคาบวิชา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละวิชา เช่น คณิตศาสตร์ควรอยู่ตอนเช้าหรือคาบแรกของตอนเช้าหรือตอนบ่าย วิชาการงาน ควรอยู่คาบสุดท้ายของตอนเช้าหรือตอนบ่าย
4. วิชาที่ใช้ความคิดมากไม่ควรอยู่ซ้อนกันหลายคาบวิชาในวันเดียวกัน
5. วิชาที่มีการปฏิบัติมาก ๆ ควรจัดเป็น 2 คาบต่อกัน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์
6. ควรจัดจำนวนคาบ เวลาเรียนตอนเช้ามากกว่าตอนบ่าย เพราะตอนบ่ายอาจมีอากาศ ร้อนหรือเคร่งเครียดในตอนเช้ามามากแล้ว
7. ควรนำวิชาในแต่ละคาบแต่ละวันสัมพันธ์กับเวลาของผู้สอนด้วย
8. ควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงสอนของผู้สอนให้ทัดเทียมกัน

กรมสามัญศึกษาได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดตารางสอนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ ค่าโครงของหลักสูตร กลุ่มการเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด จำนวนนักเรียนแต่ละวิชา จำนวนนักเรียนแต่ละระดับชั้น / แต่ละกลุ่ม จำนวนห้องเรียน จำนวนคาบของผู้สอนแต่ละคนในสัปดาห์

การจัดตารางสอนควรมีการกำหนดหรือแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำตารางสอน ซึ่งคณะกรรมการเหล่านี้จะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกลุ่มการเรียนรายวิชาที่เปิดสอน จำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการควรประกอบไปด้วย ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูแนะแนว โดยควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างหมวดวิชา เพราะผู้เกี่ยวข้องย่อมจะทราบลักษณะของรายวิชาเป็นอย่างดี และจะสามารถให้ความเห็นได้ว่าวิชาใด ควรจัดไว้ในเวลาใดจึงจะเหมาะสม

สรุปได้ว่า การจัดตารางสอนมีความสำคัญ เพราะเป็นการกำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ระยะเวลา รวมถึงสถานที่ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะของวิชา ช่วงเวลา ผู้เรียนและผู้สอน ความเหมาะสมกับหลักสูตร และการประสานงานระหว่างหมวดวิชา เพื่อก่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงานการสอน และการจัดงานวิชาการ

2.2.4 การจัดครูเข้าสอน

การจัดครูเข้าสอนที่เหมาะสมนับว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะครูจะเป็นผู้ทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ถ้าจัดครูขาดประสิทธิภาพในการสอนในวิชานั้น ๆ อาจทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควรดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้เสนอว่า การจัดครูเข้าสอนควรพิจารณาตามความเหมาะสมและถูกต้อง การดำเนินงานการจัดครูเข้าสอน มีดังนี้

1. การสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านครู - อาจารย์ ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ หรือเปิดการสอนเพิ่ม
2. สำรวจภาระงานของครู - อาจารย์
3. สำรวจคุณสมบัติของครู - อาจารย์ เช่น วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในการสอนของแต่ละวิชา
4. จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัดและความต้องการในการสอน ซึ่งได้แก่
 - 4.1 จัดตามวุฒิทางการศึกษา
 - 4.2 จัดตามความสนใจและความถนัด
 - 4.3 จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

สิ่งที่โรงเรียนควรคำนึงในการจัดครูเข้าสอนอีกประการหนึ่งได้แก่ ภาระงานในหน้าที่ของครู อาจารย์ โดยทั่วไปโรงเรียนจะมอบหมายงานอื่นให้ครู - อาจารย์รับผิดชอบ เช่น งานธุรการ งานเฉพาะกิจอื่น ๆ ตามที่ผู้บริหารจะมอบหมาย ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพิจารณาจัดแบ่งงานให้มีความสมดุลย์กัน

กล่าวโดยสรุป การจัดครูเข้าสอนเป็นงานสำคัญอีกงานหนึ่งของการจัดงานวิชาการ ซึ่งจะต้องมีหลักในการจัดให้มีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถรวมถึงประสบการณ์ของผู้สอนเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ

2.2.5 การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ

ความหมายของคำว่านวัตกรรมเป็นแนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยทำให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานอีกด้วย (สมหญิง กลั่นศิริ, 2521) ตามความคิดของประสพ ชารีนวัฒน์ (2539) ได้กล่าวถึงการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการว่าเป็นการสนับสนุนให้มีการนำทฤษฎี หลักการ และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน และยังรวมไปถึงการจัดให้บริการด้านการผลิต จัดซื้อ จัดหา รวมถึงการติดตามการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกล จึงมีความจำเป็นที่ฝ่ายวิชาการจะต้องให้การสนับสนุนให้มีการนำทฤษฎี และหลักการ วิธีการแนวคิดใหม่ ๆ รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการผลิตสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน รวมถึงการดำเนินงานในโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้มีการผลิตเอกสารทางวิชาการ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงพัฒนาครู - อาจารย์ในโรงเรียน ในรูปแบบของการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการสร้างโลกทัศน์ของบุคลากรให้กว้างขึ้น

กรมสามัญศึกษา (2538) ได้มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงให้มีการพัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอน ให้ครูนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

2.3 การจัดการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดและดำเนินงานด้านการเรียนการสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดี จะต้องประกอบไปด้วยกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การเตรียมการสอน วิธีการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรใหม่ ซึ่งมุ่งฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน

ชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ครูจะใช้วิธีการสอนแบบเดิมคือ เป็นผู้ให้ความรู้อย่างเดียวไม่ได้แล้ว ต้องมีการจัดกิจกรรมไว้หลาย ๆ แบบ ดังนั้น ขั้นตอนของการเตรียมการสอนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญของครู ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนจะกล่าวถึงการจัดทำและใช้แผนการสอน และการส่งเสริมให้มีการผลิตและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นขอบเขตที่กำหนดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา (2539) ดังต่อไปนี้

2.3.1 การจัดทำและใช้แผนการสอน

ในการทำแผนการสอนถือได้ว่าเป็นงานหลักที่สำคัญของครู - อาจารย์ทุกคน การทำแผนการสอนที่ดีต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด การกำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียน สื่อการสอน รวมถึงการประเมินผล ครูจึงต้องหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนที่ดี สามารถนำไปสอนและประเมินผลได้โดยสะดวก ซึ่ง เกสลิณี ชิวปรีชา (2540) กล่าวถึงการทำแผนการสอนที่ดีควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร โดยเริ่มจากการวางหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และรายละเอียดของหลักสูตรในกลุ่มวิชา โดยทำความเข้าใจในสิ่งที่จะต้องสอนเพื่อจะได้กำหนดขอบข่ายของกิจกรรมและมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูจะต้องจัดให้กับผู้เรียน

2. ศึกษาเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เพราะเอกสารเหล่านี้มีความสมบูรณ์ต้องทำความเข้าใจเพื่อที่จะได้วางแผนการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ตลอดจนการใช้แบบฟอร์มต่าง ๆ ตามหลักสูตร ทำความเข้าใจอย่างละเอียด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่งในการเขียนแผนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ วิธีการสอนที่จะนำมาจัดให้กับนักเรียนนั้น สุพิน บุญชูวงศ์, (2535) ได้เสนอไว้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. วิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีการสอนให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

2. วิธีสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูจะต้องเป็นผู้สอน ผู้ดำเนินกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน

ในการทำแผนการสอนถือเป็นงานหลักของครูผู้สอน และนับได้ว่าเป็นผลงานสำคัญของครู - อาจารย์ทุกคน เพราะการทำแผนการสอนจะต้องใช้ศาสตร์ทุกสาขาของอาชีพครู คือครูจะต้องเป็นนักออกแบบ นักจัดการ ในการวางแผนที่ต้องมีการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาที่จะสอนแต่ละคาบของแต่ละวันหรือสัปดาห์ ดังที่ บุญมี เถนยอด (2530) กล่าวว่าแผนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อเตรียมครู โดยจะบอกรายละเอียด และลำดับขั้นตอนของการสอนเอาไว้ ซึ่งจะเป็นการช่วยครูในการเตรียมการสอน และช่วยให้เกิดความสะดวกในการที่จะให้ผู้อื่นรับหน้าที่แทนเมื่อครูผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ดังนั้น โรงเรียนควรจัดให้ครู - อาจารย์ได้มีการทำแผนการสอน โดยให้มีการทำแผนการสอนล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3.2 การส่งเสริมการผลิตและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ระหว่างครูกับนักเรียนได้ (กรมวิชาการ, 2528) สื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภท กิติมา ปรีดีดิถก (2532) ได้เสนอแนวคิดที่สามารถแบ่งสื่อออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
2. วัสดุ (Software) ได้แก่ หนังสือ หุ่นจำลอง ม้วนเทป รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ เป็นต้น
3. เทคนิคหรือวิธีการ (Teaching or Method) ได้แก่ การสาธิต การแสดง การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ

ส่วนวิธีการจัดทำและการเลือกสื่ออื่นนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้เสนอข้อคิดไว้ว่า การจัดทำหรือผลิตสื่อสามารถจัดทำได้ดังนี้

1. ครู - อาจารย์ผลิตสื่อขึ้นใช้เอง
2. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ
3. ขอรับบริจาคจากองค์กร มูลนิธิ หรือชุมชน
4. การขอยืมจากหน่วยงานอื่น
5. การเตรียมงบประมาณไว้เพื่อการจัดซื้อ

ส่วนแนวทางในการจัดสื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ควรพิจารณาดังนี้

1. ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อ เพื่อสะดวกในการจัดหาและการใช้
2. แบ่งสื่อออกเป็นประเภท ๆ และเป็นรายวิชา เพื่อสะดวกแก่การใช้
3. จัดหาสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้งานได้ดี
4. สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการใช้สื่อการสอนของรายวิชาต่าง ๆ
5. ฝึกอบรมครูให้มีความรู้ ทักษะในการใช้ และการบำรุงรักษา
6. กระตุ้นให้ครู และนักเรียนสนใจในการใช้สื่อเพื่อการเรียนการสอน
7. ควรมีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหา และให้บริการให้มีประสิทธิภาพ
8. จัดอบรมให้ครูสามารถจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุอุปกรณ์ หรือการใช้เทคนิคของครูผู้สอนเพื่อ ประกอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้น ในการเลือกใช้สื่อจะ ต้องให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และวัยของผู้เรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนให้บุคลากรผู้สอนมี การผลิตและใช้สื่อที่มีความแปลกใหม่ ประหยัด ไม่เป็นอันตราย และใช้สื่อการเรียนการสอนที่มี คุณภาพมีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการเป็นกิจกรรมการดำเนินงานวิชาการที่สำคัญที่โรงเรียน ควรมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เพราะปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีทั้งวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้น ในด้านการศึกษา ก็เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร เนื้อหา วิธีสอน

และเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้ทันกับวิทยาการที่ก้าวหน้า ในด้านการเรียนการสอนผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจที่จะส่งเสริมการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ เทคโนโลยีช่วยสอนใหม่ๆ และแนววิธีการส่งเสริมการสอนใหม่ที่เหมาะสมมาใช้ในโรงเรียนเพราะหัวใจสำคัญของงานวิชาการอยู่ที่การพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

เป็นการส่งเสริมให้ครูนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา พร้อมทั้งให้ครูรู้จักนำนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ และเน้นให้ครูมีการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการจัดกิจกรรมแบบต่าง ๆ การสอนที่ดีอาจมีใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง ครูผู้สอนต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด ในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสอนแบบใด เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบปฏิบัติการทดลอง การสอนแบบอุปมานและอนุมาน การสอนแบบแสดงบทบาท การสอนแบบสถานการณ์จำลอง การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสอนแบบบูรณาการ สิ่งที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงคือขั้นตอนหรือกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอนของครูตามที่ สุปิน บุญชูวงศ์ (2532) ได้เสนอแนะไว้มีดังนี้

1. ขั้นตอนของการนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอน
2. ขั้นตอนการสอน คือการนำเข้าสู่บทเรียน การสร้างความสนใจในการเรียนและการสร้างความสนใจของนักเรียน ซึ่งวิธีการสอนของครูแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

ก. วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีสอนที่ครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียน

การสอนเป็นส่วนใหญ่ เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบสาธิต

ข. วิธีสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีสอนที่ให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น วิธีสอนแบบทดลอง วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่ม

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน มีเทคนิคในการให้ความรู้ด้วยวิธีการใหม่ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย

2.4.2 การจัดสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมในหลักสูตรใหม่ถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการช่วยในด้านการเรียนของผู้เรียน เมื่อนักเรียนบางคนไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของจุดประสงค์แต่ละรายวิชานั้น อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ การสอนซ่อมเสริมจะช่วยให้นักเรียนที่เรียนช้าสามารถเรียนได้ทันเพื่อน ช่วยให้นักเรียนที่เรียนไม่เข้าใจมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักเรียนที่เรียนดี เรียนเก่ง มีความเฉลียวฉลาดอยู่แล้วได้มีโอกาสเสริมความรู้ให้เพิ่มมากขึ้น กิติมา ปรีดีดิลก (2532) แบ่งลักษณะของการสอนซ่อมเสริมไว้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การสอนซ่อมเสริมก่อนการเรียน
2. การสอนซ่อมเสริมในขณะที่สอน
3. การสอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว
4. การสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความฉลาดเรียนรู้ได้เร็วกว่าผู้อื่น

กรมสามัญศึกษาได้ระบุไว้ในคู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดการสอนเป็นพิเศษนอกเหนือจากการสอนปกติ เพื่อแก้ไขส่วนที่บกพร่องที่พบในตัวนักเรียน โดยมีหลักการพอสรุปได้ดังนี้

1. ให้ครูสอนซ่อมเสริมในชั่วโมงปกติ
2. ให้ครูสอนซ่อมเสริมในชั่วโมงว่าง หรือนอกเวลาเรียน
3. จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

จุดมุ่งหมายและหลักการในการสอนซ่อมเสริม ดังที่ ลือชา สร้อยพาน (2525) ได้เสนอไว้มีดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำ ให้มีความรู้สูงขึ้นพอที่จะร่วมเรียนกับนักเรียนในกลุ่มได้
2. ช่วยให้นักเรียนที่เรียนช้า ให้มีความรู้ ความเข้าใจทัดเทียมนักเรียนคนอื่น
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ มีความรู้เพียงพอเพื่อให้สามารถสอบแก้ตัวให้ผ่าน
4. เพื่อให้นักเรียนที่ผ่านการประเมินแล้ว แต่ผลยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ให้มีความรู้ความสามารถดีขึ้น

5. เพื่อป้องกัน หรือลดปัญหาที่จะเป็นผลต่อเนื่องติดตามมา โดยเฉพาะปัญหาทางจิตใจของผู้ที่สอบไม่ผ่าน หรือสอบตก

การดำเนินการสอนซ่อมเสริม ซึ่ง ลือชา สร้อยพาน (2525) เสนอแนะไว้ดังนี้

1. การสอนแบบตัวต่อตัว
2. การสอนเป็นกลุ่มย่อย
3. ให้นักเรียนสอนกันเอง
4. การใช้แบบเรียนสำเร็จรูป
5. การให้งานเพิ่ม หรือให้ทำแบบฝึกหัดแบบเรียนด้วยตนเอง

การสอนซ่อมเสริมมีความสำคัญในการที่จะช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้เรียนทันเพื่อในกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ผู้บริหารควรรีให้ความสำคัญในการจัดสอนซ่อมเสริม ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้สอนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในทุกฝ่ายของโรงเรียน จึงจะทำให้การสอนซ่อมเสริมบรรลุตามจุดประสงค์มากขึ้น

2.4.3 การจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรม นับว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรในปัจจุบัน เพราะเป็นที่ตระหนักโดยทั่วไปว่า การสอนตามวิธีเดิม โดยครูเป็นศูนย์กลางนั้น จะไม่ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ จึงต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อที่สำคัญในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ให้มากที่สุด หรือเพื่อให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนนั่นเอง กิจกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามหลักสูตร ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (กรมวิชาการ, 2534) โดยหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมภาคเรียนละ 5 คาบ ต่อสัปดาห์ โดยแยกประเภทดังนี้

กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งเป็น

1. กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ 1 คาบ / สัปดาห์
2. กิจกรรมอื่น ๆ 1 คาบ / สัปดาห์

3. กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบ / สัปดาห์

4. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน 2 คาบ / สัปดาห์

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรมไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2540 ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

2. จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง ฝึกความเป็นพลเมืองดีของประเทศ

4. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน

5. การจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องมีการวางแผน และระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม

6. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมบังคับอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความสนใจ ความถนัด

7. ทุกกิจกรรมต้องมีครู - อาจารย์ เข้าร่วมรับผิดชอบ

การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งจำเป็นต้องมีการประเมินผล เพื่อให้ผู้ดำเนินการจัดได้รู้ผลการดำเนินงานของตนว่าสอดคล้องหรือสนองจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือเพื่อศึกษาข้อบกพร่องในการดำเนินงาน การหาทางแก้ไข บุคคลที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลได้แก่ ผู้บริหาร ครู - อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม สมาชิก หรือนักเรียน เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2528) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ

1. นโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
2. การวางแผนการจัดกิจกรรม
3. การจัดกิจกรรมของนักเรียน
4. การประเมินผลการจัดกิจกรรมของนักเรียน

หลักในการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน

1. ต้องประเมินตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม
2. ต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. ผู้บริหาร ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในการประเมิน
4. เครื่องมือที่ใช้ควรเป็นแบบง่าย ๆ ทันสมัย เหมาะสม
5. นำผลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ และใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่อไป
6. มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษา

สมกุล ถาวรกิจ (2527) ได้สรุปวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม
2. การสังเกตดูปฏิบัติการกระทำ
3. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. ตั้งกรรมการประเมินผลโดยเฉพาะ
5. อภิปรายผลการจัดของครู - อาจารย์ร่วมกัน
6. การประมาณค่า หรือการจัดอันดับ
7. การเยี่ยมเยียนระหว่างโรงเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนที่ดีนั้น จะสามารถทำให้เกิดการพัฒนาที่ดีของนักเรียน และเกิดประสิทธิผลตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมอาจทำได้หลากหลายวิธีตามความเหมาะสม ประการสำคัญต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถดำเนินการเองให้มากที่สุด โดยอยู่ในความดูแลของโรงเรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามหลักการและระเบียบที่ต้นสังกัด กำหนด

2.4.4 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ ความสามารถในการสอนนักเรียน โดยใช้ เทคนิค วิธีการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีส่วนช่วยให้การศึกษาพัฒนาขึ้น เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ ครู - อาจารย์ทุกคนจะต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้การเรียนการสอนไม่ล้าหลัง กิติมา ปรีดีดิถ (2532) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตและทิศทางของการพัฒนาบุคลากร
2. วางแผนพัฒนาตามขอบเขตที่กำหนด
3. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากร
4. การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

จุฑามาศ แก้วเกิดฟ้า (2533) ได้เสนอว่า การพัฒนาครู - อาจารย์ทางด้านวิชาการ ควรกระทำในรูปการจัดกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมในการพัฒนาครู ได้แก่

1. การปฐมนิเทศ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับผู้เข้ารับราชการใหม่ หรือผู้มาปฏิบัติงานใหม่
2. การสัมมนาทางวิชาการ หมายถึง กลุ่มบุคลากรร่วมกันศึกษาค้นคว้าในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ภายใต้การนำของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้บุคลากรได้รับประสบการณ์ตรง อันจะก่อให้เกิดแนวคิดที่กว้างขึ้น
4. การฝึกอบรม หรือการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การฝึกอบรมโดยการลงมือปฏิบัติงาน การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานที่จัด
5. การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในหน้าที่ให้มากขึ้น

2.4.5 การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน

องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ และสามารถมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน คือการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ซึ่ง โกวิท วรพิพัฒน์ (2533, ในบันทึกกรมสามัญศึกษา) กล่าวถึงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนว่ามีส่วนเสริมความคิด จิตใจ และคุณสมบัติต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ โรงเรียนที่สะอาดร่มรื่น เรียบง่าย สดชื่น แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุ อาคารสถานที่ ซึ่งได้รับการดูแล พร้อมทั้งจะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมจะทำให้ครู - อาจารย์ และนักเรียนได้รับอิทธิพล ทำให้เป็นคนมีจิตใจละเอียดอ่อน แจ่มใส รักช่วยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบเรียบง่าย และรักความร่มรื่นไปด้วย ถือได้ว่าคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

จะเกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างมาก กรมสามัญศึกษา (2533) ได้เสนอบรรยากาศที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในโรงเรียนไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. บรรยากาศด้านกายภาพ เป็นบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่สามารถมองเห็นเป็นรูปแบบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม ซึ่งเครื่องชี้บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้แก่ มีสภาพการใช้การได้ดีอยู่เสมอ มีความร่มรื่น มีสถานที่ให้นักเรียนพักผ่อน สามารถนันทนาการได้ น้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องต่าง ๆ มีการตกแต่งให้สวยงาม มีพื้นที่และแสงสว่างเพียงพอ มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่เพียงพอต่อการใช้ มีผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษา

2. บรรยากาศด้านการจัดการบริหาร หมายถึงบรรยากาศที่เสริมสร้างให้สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน การให้สวัสดิการ ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างผลงานทางวิชาการโดยการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

3. บรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึกรักโรงเรียน รักครู รักเพื่อน โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

3.1 มุ่งให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยครูพยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้กระทำด้วยตนเอง และมีโอกาสเรียนรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล บทบาทของครูจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ขวัญและกำลังใจเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนได้สมหวังและมีพลังเพื่อให้เกิดผลสำเร็จแห่งการเรียนรู้

3.2 ทำทุกวิถีทางที่จะให้นักเรียนสามารถเป็นผู้นำตนเองได้ ไม่ใช่วิธีสอนที่ทำให้นักเรียนเป็นเด็กที่เลี้ยงไม่โต คอยแต่จะรับการช่วยเหลือจากผู้อื่น ต้องสร้างให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น ฉลาด ทันคน กล้าคิด กล้าทำ มีความกตัญญูกตเวที สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสังคมทุกสังคมได้อย่างมีความสุข

3.3 การจัดการเรียนการสอนไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องสี่เหลี่ยมเท่านั้น แต่หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างที่ครูจัดให้นักเรียนตามความเหมาะสม โดยอาจจะเปลี่ยนบรรยากาศไป เรียนที่สนาม ได้ร่มไม้ หรือสถานที่อื่น ๆ ที่จะทำให้มีความกระตือรือร้นและเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

3.4 การจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรมทุกคนตามที่นัดอย่างต่อเนื่องและเสรี ซึ่งรวมถึงการจัดหาเวทีให้นักเรียนได้จัดการแสดง ตลอดจนการยกย่องชมเชยให้ขวัญและกำลังใจ เชิดชูเกียรติแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษใน กิจกรรมที่แสดงออก ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไปในทางที่ถูก ให้มีความ สมบูรณ์ โดยการจัดกิจกรรมในรูปของการศึกษา การแสดงดนตรี ศาสนาและวัฒนธรรมที่แสดง ออกถึงความรักและผูกพันต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในการที่จะได้ทราบ พื้นฐานความรู้และความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน และได้ทราบถึงข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะเป็นกระบวนการติดตามผลการดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอนว่าได้มีการปฏิบัติตรง ตามเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ดังนั้น การดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลของ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเรื่องการวัดผลและประเมินผลให้ตรงกัน ซึ่งจะต้องเข้าใจทั้ง ความหมายของการวัดผลและการประเมินผล ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) อธิบายว่า การวัด คือ กระบวนการกำหนดค่า / ตีค่า คุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือของบุคคลเป็นตัวเลข โดยใช้ เครื่องมือเป็นหลักในการวัด ส่วนการประเมินผล คือ กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของวัตถุ คน สิ่งของ หรือการดำเนินงาน / กิจกรรมว่า บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อย เพียงใด หรือมีดีหรือเลวเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดเป็นหลัก

กรมสามัญศึกษา (2537) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่อง ของเกณฑ์ และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

2. ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียนให้ถือปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนด

3. ประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

4. ประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2526) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่ง เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญา ความสนใจ ความถนัด จึงต้องมีการคัดเลือกเพื่อแบ่งประเภทผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใดของกลุ่ม

2. เพื่อการวินิจฉัย เพื่อดูว่านักเรียนคนไหนเก่งด้านใด และไม่เก่งอะไร หรือเมื่อสอนไปแล้วในแต่ละรายวิชามีส่วนตรงไหนบ้างที่เข้าใจ และไม่เข้าใจ

3. เพื่อการเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบทั้งก่อนการเรียนและหลังการเรียน เมื่อเรียนไปได้ระยะหนึ่งต้องทำการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า

4. เพื่อการพยากรณ์ เพื่อดูความถนัด ความสนใจ หรือความรู้ความสามารถเพื่อเป็นการพยากรณ์ หรือทำนายว่านักเรียนคนใดควรเลือกเรียนอะไรจึงจะสำเร็จผล

นอกจากนี้ ไพศาล หวังพานิช (2526) กล่าวถึงหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบที่ถือว่าเป็นหลักของการวัดผลดังนี้

1. วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ เพื่อให้เกิดผลที่ได้จากการวัด มีความมั่นใจได้ว่าสามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างแท้จริง

2. ใช้เครื่องมือที่ดี โดยจะต้องเริ่มด้วยการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเสียก่อน เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง เชื่อมั่นได้ มีความเป็นปรนัย มีอำนาจจำแนกสูงและเหมาะสมกับระดับของบุคคลที่จะวัด

3. มีความยุติธรรม การที่จะนำผลการวัดมาเปรียบเทียบกันในกลุ่ม หรือจะนำไปเปรียบเทียบมาตรฐานอย่างอื่นก็ตาม จะต้องเป็นการวัดที่ได้มาจากการวัดที่ยุติธรรม

ขั้นตอนของการวัดผลประเมินผล

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้ครูทราบความสามารถของแต่ละคน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนไประยะหนึ่งควรมีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น
3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์เป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินความสามารถ

ประโยชน์ของการวัดผลและประเมินผล

1. เพื่อปรับปรุงการสอนของครู ทำให้ครูทราบว่าผลการสอนของตนเองเป็นอย่างไร จะได้ปรับปรุงแก้ไข
 2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะได้ทราบว่าตนเองเก่งอ่อนอย่างไร และครูก็จะได้ทราบว่าเด็กคนไหนเก่งอ่อนแค่ไหน จะได้แก้ไขเป็นรายบุคคล
 3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารในโรงเรียน ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตรโครงการสอน และบันทึกการสอนที่นำมาสู่ภาคปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร ควรทำการแก้ไขด้านใด
- การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนที่กำลังเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่วนการประเมินผลสรุป จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนได้ว่าคงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปได้มากน้อยเพียงใด (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2532)

งานทะเบียนนักเรียน

งานของฝ่ายทะเบียนในโรงเรียน เป็นงานที่ให้บริการด้านวิชาการแก่นักเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร งานฝ่ายทะเบียนจะมีขอบเขตตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การรับสมัครนักเรียนและให้ความสะดวกในระหว่างการศึกษา ตลอดจนจนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ชัยวัฒน์ เจียมสุขสุจินต์ (2537) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับงานทะเบียนไว้ดังนี้

1. การดำเนินการเกี่ยวกับการรับนักเรียน
2. การตรวจหลักฐานการรับสมัคร
3. การดำเนินการขึ้นทะเบียนนักเรียน

4. การลงทะเบียน การเพิ่ม และลดรายวิชาเรียน
5. จัดทำหลักฐานของนักเรียน เช่น ประวัตินักเรียน
6. ตรวจสอบเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน
7. รับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียน
8. การให้บริการเกี่ยวกับการออกหลักฐานในการเรียน
9. รับคำร้องของนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับงานทะเบียน เช่น การลาออก การพักการเรียน

การโอน การย้าย การเรียนภาคฤดูร้อน ตลอดจนการขอเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล และวัน เดือน ปี เกิด

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวัดผลและประเมินผล งานการสร้าง ปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียน การจัดทำให้มีเอกสารและแบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐาน การวัดผลและประเมินผลการเรียน และการจัดทำหลักฐานทะเบียนทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน

2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

ในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของงานวิชาการ ในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และนโยบายของกระทรวง เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี ที่พึงประสงค์ จำเป็นต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ดังที่ ศิริธร สุขโขใจ (2531) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่างานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วได้ผลดีเพียงใด มีอุปสรรคและปัญหาอะไรบ้าง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับนโยบาย และแผนงานของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ และถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มีการประเมินผลการจัดงานวิชาการเป็นประจำทุกปี

กรมสามัญศึกษา (2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการจัดงานวิชาการไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบความก้าวหน้า หรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้
2. เพื่อได้ทราบปัญหา และแก้ปัญหาค้นพบพร้อมที่ควรแก้ไข

3. เพื่อปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้ร่วมงาน
5. เพื่อเป็นการเตรียมรายงานการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ทำ สภาพของการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ๆ และหลักการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการซึ่ง ประสพ ชารินีวัฒน์ (2539) กล่าวไว้ดังนี้

1. ยึดจุดมุ่งหมายของงานที่วางไว้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลว่า งานที่ทำนั้นได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่
 2. ต้องทราบข้อมูลพื้นฐานของสิ่งที่จะประเมินเสียก่อน เพื่อที่จะได้สามารถเปรียบเทียบกับผลการประเมินผลครั้งหลัง ๆ ว่าเป็นอย่างไร
 3. ทุกฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อจะได้สิ่งที่เป็นจริง โดยต้องทำความเข้าใจว่าเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงมิใช่เป็นการจับผิด
 4. การประเมินผลควรทำเป็นระยะ ๆ ติดต่อกันไป เพื่อจะได้เห็นแนวโน้มและความเปลี่ยนแปลงในงานต่าง ๆ
 5. ใช้ผลของการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขงานต่อไป
- วิธีการในการประเมินผล
1. การออกแบบสอบถาม
 2. การเขียนรายงาน
 3. การบันทึกเหตุการณ์สำคัญ
 4. การอภิปรายฟังความคิดเห็น
 5. การเปรียบเทียบผลงานของบุคลากร
 6. การศึกษาจากผลงานที่ปรากฏ
 7. การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล
 8. การตั้งตัวรับฟังความคิดเห็น
 9. การจัดประชุมสัมมนา สรุปผลงานประจำปี

ตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ในเรื่องของการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการประเมินผลการจัดงานวิชาการให้เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ จัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ผลการประเมิน แล้วนำไปใช้ในการปรับปรุงงานวิชาการ

การประเมินผลการจัดงานวิชาการ นับเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญของการดำเนินงานวิชาการในภาพรวมว่าบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะสามารถนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ จุดดี จุดเด่น และจุดด้อย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินการวางแผนที่จะพัฒนาและเตรียมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. การดำเนินงานโรงเรียนจุฬารัตนาวิทยาลัย

โรงเรียนจุฬารัตนาวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อเน้นการเรียนการสอนทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล และรายละเอียดที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

นโยบายการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของกรมสามัญศึกษา

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่จะเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือของการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งผลิตรกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอกับความต้องการ จึงได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 สรุปได้ดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดนโยบายการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระดับมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

เร่งพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสูงขึ้น สามารถประดิษฐ์คิดค้น และนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีคุณภาพ

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของกระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 67-68) ได้กำหนดนโยบายในเรื่องการเร่งรัดพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้ในนโยบายข้อที่ 4 ดังนี้

ส่งเสริมการเรียนการสอนและพัฒนาเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ครอบคลุมความรู้ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนรู้จักพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้พร้อมทั้งปรับปรุงการเรียนการสอน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทุกด้าน และทุกประเภทให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของกรมสามัญศึกษา ได้กำหนดนโยบายการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้ดังนี้ (2535 : 35-36)

เร่งพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับ วิทยาการสมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การคิดประดิษฐ์ มีจิตสำนึกด้านวิทยาศาสตร์ ตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเลือกใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ปรากฏชัดเจนทั้ง ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายพร้อม มาตรการของกรมสามัญศึกษา

มาตรการและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาตรการและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไว้ 2 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 7 และแผนพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สรุปได้ดังนี้

1.1 พัฒนาเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดให้มีห้องปฏิบัติการ เครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

1.2 กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามความเหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้ทันกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

1.3 ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และแก้ปัญหา

1.4 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน รู้จักนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ และเทคโนโลยีพื้นบ้านมาประดิษฐ์ และประยุกต์ใช้ได้อย่างสมบูรณ์

1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้พัฒนาความสามารถ รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนโดยทั่วไปสนใจในด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มากขึ้น

1.6 สนับสนุนการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาให้มากขึ้น

1.7 ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนวิทยาศาสตร์ที่นักประดิษฐ์คิดค้น ออกสู่สาธารณชนให้มากขึ้น

1.8 พัฒนาอุปกรณ์การเรียนการสอนทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

1.9 เชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ มีการถ่ายโยงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้สมัยใหม่ที่เป็นสากลทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

2. แผนพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7 ของกรมสามัญศึกษาได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สรุปได้ดังนี้

2.1 ปรับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผสมกลมกลืนระหว่างวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีการถ่ายทอดความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนรวมทั้งให้มีการใช้วิทยากร และแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ประสานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครู เพื่อฝึกอบรมและผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างเพียงพอที่จะสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

2.3 จัดให้มีห้องปฏิบัติการ รวมทั้งจัดหาและส่งเสริมให้มีการพัฒนา การผลิต และการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ให้พร้อมที่จะนำมาใช้และเพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน

2.4 จัดการเรียนการสอนและกิจกรรม ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตน

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถคิดประดิษฐ์ และสร้างสรรค์งานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของตน

2.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักเลือก และนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และเทคโนโลยีพื้นบ้านไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยไม่เป็นผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งถ่ายทอด และเผยแพร่ความรู้เหล่านั้นสู่ชุมชนด้วย

2.7 ให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผลงานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของนักเรียน ข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้นักเรียนและประชาชนได้ทราบอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง

2.8 พัฒนาครูวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านเทคนิค การจัดการเรียนการสอนและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

2.9 สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.10 สนับสนุนให้โรงเรียนที่มีความพร้อม ประสานงานกับภาคเอกชนและชุมชน ร่วมกันจัดพิพิธภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีท้องถิ่น

2.11 เร่งรัดพัฒนาครูผู้สอนทางด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งด้านเทคนิค และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

2.12 สนับสนุนครู ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ได้ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ

จากนโยบายและมาตรการ การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีดังกล่าว กรมสามัญศึกษาจึงได้ริเริ่มโครงการใหม่ขึ้น 2 โครงการ ในระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 คือ (เจริญ ภักดีวานิช, 2538 : 41)

1. โครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 12 ศูนย์ กระจายอยู่ใน 12 เขตการศึกษา ทุกศูนย์รับนักเรียนเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักเกณฑ์ที่กรมสามัญศึกษากำหนด โดยสำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้กรมสามัญศึกษา เพื่อดำเนินการจัดเงินทุนอุดหนุนการศึกษาให้กับนักเรียนปีละ 20 ทุน เป็นเงิน 12,000 บาท 1 คน : ปี

2. โครงการจัดตั้งโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเน้นทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมีโรงเรียนที่อยู่ในโครงการ ดังนี้

2.1 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยความร่วมมือระหว่างกรมสามัญศึกษาและมหาวิทยาลัยมหิดล

2.2 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต เป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จัดการศึกษาให้แก่เด็กยากจน เด็กขาดโอกาส และเด็กปัญญาเลิศ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.3 โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์อุปถัมภ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในวาระทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ 36 พรรษา โดยกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนดังกล่าวขึ้นเพื่อเน้นการเรียนการสอนทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 12 แห่งกระจายอยู่ในทุกเขตการศึกษา

ความเป็นมาในการจัดตั้งโครงการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2536 : 1 - 5) ได้จัดทำโครงการจัดตั้งโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย สรุปลงได้ ดังนี้

โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ในปี พ.ศ. 2536 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ฝึกทักษะความรู้ความสามารถนักเรียนเป็นพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งเป็นการเตรียมบุคลากรไว้รองรับโครงการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมของประเทศ และเป็นสถานศึกษาตัวอย่างระดับมัธยมศึกษา ในด้านการอบรมนักเรียนให้เป็นกุลบุตรและกุลสตรีเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม สามารถพึ่งตนเองได้ และมีประโยชน์ต่อสังคมตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้นในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา และได้พัฒนาความรู้พื้นฐานในด้านนี้ให้เข้มข้น เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ได้ผลอย่างแท้จริง

กรมสามัญศึกษามีเป้าหมายในการจัดตั้งโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 12 โรงเรียน เพื่อให้ครบทุกเขตการศึกษา โดยให้จัดตั้งเขตการศึกษาละ 1 โรงเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. สำนักราชเลขาธิการ
2. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. จังหวัดที่โรงเรียนแต่ละแห่งตั้งอยู่
4. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย และมีการรับนักเรียนสรุปได้ ดังนี้

1. ประกาศจัดตั้ง ปี 2536 รับนักเรียน ปี 2537 ได้แก่
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ตรัง
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เชียงราย
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย บุรีรัมย์
2. ประกาศจัดตั้ง ปี 2537 รับนักศึกษาปีการศึกษา 2538 ได้แก่
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตูล
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เลย
3. ประกาศจัดตั้ง ปี 2538 รับนักเรียน ปี 2539 ได้แก่
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ลพบุรี
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย พิษณุโลก
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ปทุมธานี
4. ประกาศจัดตั้ง ปี 2539 ได้แก่
 - โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ชลบุรี

กรมสามัญศึกษาได้จัดตั้งโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 12 โรงเรียน กระจายอยู่ในทุกเขตการศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2539:80) ดังนี้

โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ปทุมธานี	เขตการศึกษา 1
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตูล	เขตการศึกษา 2
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	เขตการศึกษา 3
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ตรัง	เขตการศึกษา 4
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี	เขตการศึกษา 5
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ลพบุรี	เขตการศึกษา 6
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย พิษณุโลก	เขตการศึกษา 7
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เชียงราย	เขตการศึกษา 8
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เลย	เขตการศึกษา 9
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร	เขตการศึกษา 10
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย บุรีรัมย์	เขตการศึกษา 11
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ชลบุรี	เขตการศึกษา 12

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ และเพื่อเป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ฝึกทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษให้นักเรียนโดยให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรการการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับกรม ปัจจุบันโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 12 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ เจริญ ภัคดีวานิช (2539 : 4) วิเคราะห์เพิ่มเติมว่า จากวัตถุประสงค์การจัดตั้งโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ได้คาดหมายว่า เมื่อดำเนินโครงการจัดตั้งโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์แล้ว จะคาดหมายว่าโครงการดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ 3 ประการคือ

1. ได้โรงเรียนที่เป็นอนุสรณ์สถานให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป ได้รำลึกถึงคุณความดีของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
2. ได้บุคคลที่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สามารถพึ่งตนเองได้ และสนองความต้องการของประเทศที่มีต่อบุคลากรด้านนี้
3. อัตราการเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาในภาพรวมสูงขึ้น และมีโรงเรียนที่มีความพร้อมในการเรียนการสอน จัดตั้งได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับความพร้อมของนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประสาร ภูติ (2535) ได้ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2532 โรงเรียนส่วนใหญ่มอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ดำเนินการจัดครูเข้าสอน จัดตารางสอน มีการสำรวจความต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น มีการจัดทำแผนงาน หรือโครงการกิจกรรมนักเรียนแต่ละประเภท มีการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนโดยให้ครู - อาจารย์เข้าร่วมประชุม สัมมนาทางวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผลมีการชี้แจงแนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล และมีการวางแผนการปรับปรุงงานวิชาการก่อนเปิดภาคเรียน

ส่วนปัญหาในการจัดงานวิชาการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ครูขาดในบางหมวดวิชา และเกินไปบางหมวดวิชา ขาดความร่วมมือจากครู - อาจารย์ในการจัดกิจกรรม เนื่องจากครูมีภาระหน้าที่พิเศษมาก ทำให้ขาดความสนใจที่จะศึกษาและทำข้อสอบ ขาดการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ

ศศิพร พจนายน (2536) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการประชุมชี้แจง และประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดทำแผน โดยการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียน โดยมีการติดตามผลและรายงานผลการดำเนินงานตามสาย

การบังคับบัญชา ในด้านการจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่ จัดตามวุฒิการศึกษา ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด ความสนใจ และความสมัครใจของครู วิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน อนุญาตให้ลาศึกษาต่อ มีการนิเทศ ฝึกปฏิบัติการในโรงเรียน การให้บริการเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นความสะดวกรวดเร็วในการจัดให้บริการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้เพียงพอ และดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี ส่วนการจัดการเรียนการสอน ครูมีการทำแผนการสอน และเตรียมสื่อการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในด้านการวัดผลและประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะวัดเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสอนซ่อมเสริม แนะนำ และการปรับปรุงการเรียนการสอน

ปัญหาของโรงเรียนได้แก่ งานและโครงการไม่เป็นไปตามแผน บุคลากรไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน อาคารสถานที่คับแคบ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนไม่พอ

วินนา พูลสวัสดิ์ (2537) ได้ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเสมือนบ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. งานวิชาการ โรงเรียนมีการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนก่อนการดำเนินการในด้านการจัดแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตขึ้นใช้เอง ด้านการใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นมีการสำรวจแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น ด้านเวลาการเรียนของนักเรียนมีการจัดคาบเวลาเรียนวันละ 8 คาบ ในคาบสุดท้ายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่โรงเรียนกำหนด ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการเตรียมแผนการสอน บันทึกการสอน วัสดุอุปกรณ์ก่อนสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน มีการจัดทำโครงการของกิจกรรมแต่ละประเภท ด้านการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี โรงเรียนไม่ได้จัดคาบซ่อมเสริมไว้ในตาราง แต่ใช้คาบที่ 8 หรือเวลาว่างในการสอนซ่อมเสริม ด้านการวัดและการประเมินผลมีการประชุมชี้แจงระเบียบวิธีวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศงานวิชาการผู้บริหารเป็นผู้นิเทศเอง ไม่มีคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการจัดโครงการอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพตามความสนใจและเลือกครูที่ปรึกษาเอง

2. งานสนับสนุนวิชาการ ด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ โรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา ด้านการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดห้องสมุดประจำบ้าน โดยมีครูและนักเรียนร่วมกันดูแล ด้านการแนะแนวครูประจำชั้นทำหน้าที่แนะแนวประจำชั้นเรียน

ปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้แก่ ขาดครูที่มีวุฒิ ความสามารถและประสบการณ์ตามที่โรงเรียนต้องการ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ หรือหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม การดูแลอาคารสถานที่

จุไรรัตน์ สุธรุ่ง (2538) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน องค์ประกอบด้านผู้บริหาร องค์ประกอบด้านครู และองค์ประกอบด้านผู้ปกครองซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรดังนี้

องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ

องค์ประกอบด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ประสบการณ์และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน ความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการ คุณลักษณะของผู้บริหาร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การสร้างขวัญและกำลังใจ

องค์ประกอบด้านครู ประกอบด้วย วุฒิกการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ทักษะคติต่อวิชาชีพครู การได้รับการอบรม ความรู้หลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาว่างของครู ความร่วมมือระหว่างครู

องค์ประกอบด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือกับผู้ปกครอง การสนับสนุนช่วยเหลือของสมาคมผู้ปกครองและครู

เรณู ครุฑไทย (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานวิชาของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชินี ทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการวางแผนวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ กำหนดแนวปฏิบัติตามลักษณะของหมวด /

งาน / ฝ่าย และผู้บริหารแจ้งแนวปฏิบัติในที่ประชุม ครู-อาจารย์ ในการจัดทำแผนงานวิชาการ / หมวด / งาน / ฝ่าย จะมีการประชุมเพื่อเขียนแผนร่วมกันแล้วนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา โดยมีหัวหน้างานแผนงานทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลจากปฏิทินปฏิบัติงาน 2) ด้านการจัดงานวิชาการ โรงเรียนจัดบุคลากรตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จัดกลุ่มการเรียน โดยการกำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร และให้นักเรียนเลือกจัดตารางสอนโดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามหลักสูตรและสำรวจความพร้อมของครูอาจารย์ จัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษา และมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสื่อวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ให้ครูจัดทำและใช้สื่อ และโรงเรียนมีการติดตามการใช้สื่อโดยการสังเกตการสอนของครู 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาครูภายในโรงเรียนก่อนปิด ภาคเรียน จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ โดยจัดคาบสอนไว้ในตารางตามปกติ 1 คาบ/สัปดาห์ แล้วจัดครูเข้าสอนซ่อมเสริมในรายวิชาต่างๆ จัดกิจกรรมนักเรียนทั้งในและนอกหลักสูตรตามความพร้อมของโรงเรียนหรือหน่วยเหนือ มีนโยบายสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานตามหน่วยงานที่จัด รวมทั้งสร้างบรรยากาศทางวิชาการ โดยจัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละหมวดวิชา 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานและแนวปฏิบัติด้านการวัดผลประเมินผล แล้วแจกครูทุกคน ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาสร้างเครื่องมือการวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ทะเบียน/วัดผล ทำหน้าที่จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับประวัตินักเรียน การขึ้นทะเบียนนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียนของนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดประชุม สัมมนา สรุปผลงานประจำปี และประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะๆ

ด้านปัญหาการดำเนินงาน พบว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ หมวดวิชาไม่สามารถจัดกลุ่มการเรียนที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียน ครู-อาจารย์ ผลผลิตสื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป นักเรียนไม่สนใจเรียนซ่อมเสริม และไม่ติดตามแก้ผลการเรียน ครูบางคน

ขาดการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผล ครูมีจำนวนน้อยและมีงานพิเศษมากจึงมีผลงานวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร

บุษราคัม จรรย์นาฎย์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารวิชาการ กำหนดแนวปฏิบัติ ตามลักษณะของหมวด / งาน / ฝ่าย ในการจัดแผนงานวิชาการ โรงเรียนกำหนดกรอบนโยบาย และมอบให้หมวด / ฝ่าย / งาน ประชุมเพื่อเขียนแผนร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา โดยมีหัวหน้าแผนงานทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลจากการสรุปผลงานในรอบเดือน 2) ด้านการจัดงานวิชาการ โรงเรียนจัดบุคลากรตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดกลุ่มการเรียนรู้โดยกำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร มีการศึกษาสภาพของท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนให้ครบตามหลักสูตร จัดครูเข้าสอนตามตารางสอน โดยพิจารณาคุณวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้สอน มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา กำหนดเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และกำหนดกิจกรรมสื่อการเรียน การประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนโดยสังเกตการสอนของครู 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดสอนซ่อมเสริมให้แก่แก่นักเรียน โดยจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลา จัดกิจกรรมนักเรียนทั้งในและนอกหลักสูตร มีนโยบายสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนครูทำผลงานทางวิชาการและเข้าร่วมในโครงการครูต้นแบบ / ครูเครือข่าย รวมทั้งสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ที่เอื้อต่อการเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ครู ผู้สอนแต่ละรายวิชาสร้างเครื่องมือการวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ทะเบียน / วัดผล ทำหน้าที่จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับประวัติ

นักเรียน และมีการจัดข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการประเมินผล โดยการจัดประชุม สัมมนา สรุปผลงานประจำปี ศึกษาจากผลงานที่ปรากฏและมีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะๆ

ด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการ พบว่า เวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญมีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนขาดความตระหนักในการพัฒนาตนเอง นักเรียนไม่ติดตามแก้ไขผลการเรียน ครูผู้สอนบางคนขาดความรู้ และทักษะในการประเมินผลตามสภาพจริง ครูมีจำนวนน้อยและมีภาระงานมากจึงทำให้มีผลงานวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร

จากสาระสำคัญของทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบเขตกว้าง และเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน และการที่จะดำเนินงานวิชาการให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยผู้ที่มีความเข้าใจในหลักวิชาการ และผู้ที่มีความรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการดำเนินงานวิชาการไม่มากนักน้อย ทำให้ผู้วิจัยเห็น ถึงความสำคัญของการดำเนินงานวิชาการ ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการเฉลิมพระเกียรติ โดย ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดังกล่าว ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่ม
จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียด
วิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 12 โรงเรียน
ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยเชียงราย	จังหวัดเชียงราย
2. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
3. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยเลย	จังหวัดเลย
4. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร	จังหวัดมุกดาหาร
5. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
6. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยลพบุรี	จังหวัดลพบุรี
7. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี
8. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยเพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี
9. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
10. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยนครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช
11. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยตรัง	จังหวัดตรัง
12. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยสตูล	จังหวัดสตูล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมาร้อยละ 50 ตามสัดส่วนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศ โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 7 โรงเรียน ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่	จำนวนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาค	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (ร้อยละ 50)
ภาคเหนือ	2	1
ภาคกลาง	4	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	2
ภาคใต้	3	2
รวม	12	7

จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 7 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) สำหรับ

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และการอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน โดยเน้นถึงสภาพและปัญหาในการดำเนินงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์
2. สัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลแล้วกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ พร้อมทั้งขอคำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ ตามของเขตการวิจัยที่กำหนด
6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง
7. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง
8. นำเครื่องมือวิจัยที่แก้ไข ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ
9. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการไปติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลพื้นฐานทางโทรศัพท์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้ข้อมูล
4. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา นัดหมายพร้อมทั้งอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป
5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการในแต่ละโรงเรียนได้ครบทุกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีหน่วยการวิเคราะห์เป็นโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายโรงเรียน จากนั้นจึงวิเคราะห์เป็นภาพรวมทั้ง 7 โรงเรียน โดยมีรายละเอียดคือข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในแต่ละโรงเรียนวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content - Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลในแต่ละโรงเรียนเป็นความเรียง ต่อจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละโรงเรียนมาสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งนามแฝงของโรงเรียนไว้ดังนี้

1. โรงเรียนปฐมจุฬาราชวิทยาลัย
2. โรงเรียนทิวจุฬาราชวิทยาลัย
3. โรงเรียนไตรจุฬาราชวิทยาลัย
4. โรงเรียนจตุจุฬาราชวิทยาลัย
5. โรงเรียนเบญจุฬาราชวิทยาลัย
6. โรงเรียนฉพจุฬาราชวิทยาลัย
7. โรงเรียนสัตตจุฬาราชวิทยาลัย

ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 21 คน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และการประชุมอบรม สัมมนา เกี่ยวกับงานวิชาการ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกเป็นรายโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่โดยภาพรวมของโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนกลุ่ม จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n = 7) จำนวน
1. เพศ	5
- ชาย	2
- หญิง	3
2. อายุ	2
- 46 – 50 ปี	4
- 51 - 55 ปี	1
- สูงกว่า 55 ปี	2
3. อายุราชการ	3
- 26 – 30 ปี	3
- 31 – 35 ปี	1
- 36 – 40 ปี	1
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด	5
- ปริญญาโท	2
- ปริญญาเอก	3
5. ตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	7
- ประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการ	4
5.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	4
- น้อยกว่า 6 ปี	1
- 6 – 10 ปี	2
- 11 - 20 ปี	1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา
	(n = 7) จำนวน
6. ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3
- คณะกรรมการสถานศึกษา	2
- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
- อุปนายกสมาคมผู้ปกครอง	1
6.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- 6 เดือน - 1 ปี	2
- 2 - 3 ปี	5
7. การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- ไม่เคย	0
- เคย	7
7.1 เรื่องที่ได้รับความรู้จากการประชุม อบรม สัมมนา	
- ประชุมคณะทำงานพิจารณารูปแบบและวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนวิทยาศาสตร์	6
- สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ	5
- อบรมผู้ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	4
- ประชุมผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	4
- ประชุมการวางแผนกลยุทธ์และการบริหารงบประมาณ	3
- สัมมนาแนวทางการใช้ตัวบ่งชี้เกณฑ์และกรอบการสร้างเครื่องมือพัฒนาระบบงานแผนของสถานศึกษา	3
- สัมมนาโครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริการทางวิชาการ	3
- ประชุมเอเชีย แปซิฟิกเกี่ยวกับนักเรียนความสามารถพิเศษ	2
- ประชุมพิจารณาการจัดทำแนวปฏิบัติการรับนักเรียน	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา
	(n = 7) จำนวน
7.2 หน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนา	
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่	5
- สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5
- กระทรวงศึกษาธิการ	4
- โรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย	3
- ศูนย์วิทยาศาสตร์รังสิต	2
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา	2
- โครงการ เอ พี เอฟ	1
7.3 ระยะเวลาในการเข้า ประชุม อบรม สัมมนา	
- 1 – 3 วัน	6
- 4 – 7 วัน	1

จากตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 7 โรง ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 5 คน เพศหญิง มีจำนวน 2 คน เมื่อพิจารณาอายุของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 – 55 ปี มีจำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษา มีอายุ 45 – 50 ปี มีจำนวน 2 คน และสูงกว่า 55 ปี มีจำนวน 1 คน ส่วนอายุราชการนั้นผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุราชการ 26 – 30 ปี และ 31 – 35 ปี มีจำนวน 3 คนเท่ากัน รองลงมา มีอายุราชการ 36 – 40 ปี มีจำนวน 1 คน

ในด้านวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาโท มีจำนวน 5 คน และรองลงมา มีวุฒิปริญญาเอก จำนวน 2 คน สำหรับการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการทุกโรงเรียน โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลา น้อยกว่า 6 ปี มีจำนวน 4 คน รองลงมาดำรง

ตำแหน่งระยะเวลา 11 – 20 ปี มีจำนวน 2 คน สำหรับการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่ง เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 คน รองลงมาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ตำแหน่งกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตำแหน่งอุปนายกสมาคมผู้ปกครอง มีจำนวน 1 คน เท่ากัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน 2 – 3 ปี มีจำนวน 5 คน และรองลงมาดำรงตำแหน่งระยะเวลา 6 เดือน – 1 ปี มีจำนวน 2 คน

สำหรับการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการนั้น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนทุกโรงเรียนเคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการ โดยเรื่องที่เกี่ยวข้องประชุม อบรม สัมมนา ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณารูปแบบและวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 6 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ การสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ มีจำนวน 5 โรงเรียน ลำดับต่อมาได้แก่ การอบรมผู้ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการอบรมผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มีจำนวน 4 โรงเรียนเท่ากัน สำหรับหน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนานั้นส่วนใหญ่คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่และสถาบันส่งเสริม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาคือ กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 4 โรงเรียน และ โรงเรียนกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย มีจำนวน 3 โรงเรียน โดยระยะเวลาในการประชุม อบรม สัมมนา ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 1-3 วัน มีจำนวน 6 โรงเรียน รองลงมาคือระยะเวลา 4 – 7 วัน มีจำนวน 1 โรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

สถานภาพของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	รองผู้บริหารสถาน ศึกษา ฝ่ายวิชา การ (n = 7)
	จำนวน
1. เพศ	
- ชาย	7
- หญิง	0
2. อายุ	
- 46 – 50 ปี	4
- 51 - 55 ปี	3
3. อายุราชการ	
- 21 – 25 ปี	1
- 26 – 30 ปี	5
- 31 – 35 ปี	1
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด	
- ปริญญาตรี	1
- ปริญญาโท	6
5. ตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	
- รองประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการ	7
5.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	
- 1 – 5 ปี	3
- 6 – 10 ปี	2
- สูงกว่า 10 ปี	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ
	(n = 7) จำนวน
6. ตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- หัวหน้าฝ่ายบริการ	2
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2
- ไม่ดำรงตำแหน่งอื่น	3
6.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- 1 - 3 ปี	2
- 4 - 6 ปี	2
7. การได้รับการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- ไม่เคย	0
- เคย	7
7.1 เรื่องที่ได้รับความรู้จากการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- อบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	5
- อบรมเชิงปฏิบัติการในการปรับหลักสูตร	4
- ประชุมทางวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	4
- อบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	4
- ประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	3
- อบรมทางวิชาการงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	3
- อบรมการสอนแบบบูรณาการ	2
- อบรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ
	(n = 7) จำนวน
7.2 หน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนา	
- โรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย	5
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3
- สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2
7.3 ระยะเวลาในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา	
- 1 – 3 วัน	6
- 4 – 7 วัน	2

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย จำนวน 7 โรง ปรากฏผลดังนี้

รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นเพศชายทุกโรงเรียน เมื่อพิจารณาอายุของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45 – 50 ปี มีจำนวน 4 คน รองลงมาคือ อายุ 51 – 55 ปี มีจำนวน 3 คน ส่วนอายุราชการนั้นรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีอายุราชการ 26 – 30 ปี มีจำนวน 5 คน รองลงมามีอายุราชการ 20 – 25 ปี และ 31 – 40 ปี มีจำนวน 1 คนเท่ากัน

ในด้านวุฒิการศึกษาสูงสุดของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ พบว่า รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีจำนวน 6 คน และ รองลงมา มีวุฒิปริญญาตรีมีจำนวน 1 คน สำหรับการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการนั้น รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนทุกโรงดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการทุกโรงเรียน โดยที่รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลา 1 – 5 ปี มีจำนวน 3 โรง รองลงมาคือระยะเวลา 6 – 10 ปี และระยะเวลาสูงกว่า 10 ปี มีจำนวน 2 โรงเท่ากัน สำหรับการ

ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนนั้น รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ดำรงตำแหน่งอื่น มีจำนวน 3 โรงเรียน รองลงมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริการและดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 2 โรงเรียน เท่ากัน ทั้งนี้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน 1 – 3 ปี และ 4 – 6 ปี มีจำนวน 2 โรงเรียน เท่ากัน

สำหรับการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการนั้น พบว่า รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนทุกโรงเรียน เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการ โดยเรื่องที่เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีจำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการในการปรับหลักสูตร การประชุมทางวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา การอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีจำนวน 4 โรงเรียน เท่ากัน รองลงมาคือ การประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และ การอบรมทางวิชาการงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 3 โรงเรียน เท่ากัน สำหรับหน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนานั้น ส่วนใหญ่คือ โรงเรียนกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย มีจำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 โรงเรียน และ สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 1 โรงเรียน โดยระยะเวลาในการประชุม อบรม สัมมนา ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ส่วนใหญ่ คือ 1 – 3 วัน มีจำนวน 6 โรงเรียน และรองลงมาคือระยะเวลา 4 – 7 วัน มีจำนวน 2 โรงเรียน ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความถี่เกี่ยวกับสถานภาพของ หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่ม
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

สถานภาพของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียน (n = 7) จำนวน
1. เพศ	
- ชาย	5
- หญิง	2
2. อายุ	
- 35 – 40 ปี	1
- 41 - 45 ปี	1
- 46 - 50 ปี	5
3. อายุราชการ	
- 10 – 15 ปี	1
- 16 – 20 ปี	0
- 21 – 25 ปี	3
- 26 – 30 ปี	3
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด	
- ปริญญาตรี	2
- ปริญญาโท	5
5. ตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	
- กรรมการดำเนินงาน	7
5.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ	
- 1 – 3 ปี	5
- 4 – 7 ปี	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียน (n = 7) จำนวน
6. ตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- กรรมการนิเทศภายในโรงเรียน	2
- กรรมการประกันคุณภาพวิชาการ	2
- หัวหน้างานพัฒนาบุคลากร	2
- หัวหน้างานพระราชดำริ	2
- คณะกรรมการสถานศึกษา	1
6.1 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน	
- 1 - 3 ปี	5
- 4 - 7 ปี	2
7. การได้รับการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- ไม่เคย	0
- เคย	7
7.1 เรื่องที่ได้รับความรู้จากการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- การบริหารงานวิชาการ	4
- การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3
- การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3
- การสอนแบบบูรณาการ	2
- โรงเรียนในฝัน	1
- การประเมินผลงานอาจารย์ 3	1
- สัมมนาการรับนักเรียน	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียน (n = 7) จำนวน
7.2 หน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนา	
- โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย	3
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3
- สถาบันอุดมศึกษา	3
- กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา	2
7.3 ระยะเวลาในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา	
- 1 – 3 วัน	5
- 4 – 6 วัน	2

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 7 โรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 5 โรงเรียน และเป็นเพศหญิงจำนวน 2 โรงเรียน เมื่อพิจารณาอายุของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 – 50 ปี มีจำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาคือ อายุ 35 – 40 ปี และอายุ 41 – 45 ปี มีจำนวน 1 โรงเรียน เท่ากัน ส่วนอายุราชการนั้นหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่ มีอายุราชการ 21 – 25 ปี และ 26 – 30 ปี มีจำนวน 3 โรงเรียน เท่ากัน รองลงมาคืออายุราชการ 10 – 15 ปี มีจำนวน 1 โรงเรียน

ในด้านวุฒิการศึกษาสูงสุดของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน พบว่าหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีจำนวน 5 โรงเรียน และรองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน สำหรับการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการนั้น หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนทุกโรงเรียนดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการดำเนินงาน วิชาการทุกโรงเรียน โดยที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในระยะเวลา 1 – 3 ปี มีจำนวน 5 คน รองลงมาดำรงตำแหน่งระยะเวลา 4 – 7 ปี มีจำนวน 2 โรงเรียน สำหรับการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนนั้น หัวหน้าฝ่ายวิชาการดำรงตำแหน่ง กรรมการนิเทศ

ภายในโรงเรียน กรรมการประกันคุณภาพวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาบุคลากร และหัวหน้างานพระราชดำริ มีจำนวน 2 โรงเท่ากัน รองลงมาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา มีจำนวน 1 โรง โดยที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนระยะเวลา 1 – 3 ปี มีจำนวน 5 โรง และ หัวหน้าฝ่ายวิชาการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนระยะเวลา 4 – 7 ปี มีจำนวน 2 โรง ตามลำดับ

สำหรับการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการนั้น พบว่า หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนทุกโรง เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการ โดยเรื่องที่เกี่ยวข้องประชุม อบรม สัมมนา ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีจำนวน 4 โรง รองลงมาคือ การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีจำนวน 3 โรง รองลงมาคือการสอนแบบบูรณาการ มีจำนวน 2 โรง ตามลำดับ สำหรับหน่วยงานที่จัดประชุม อบรม สัมมนานั้น ส่วนใหญ่ได้แก่ โรงเรียนกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา มีจำนวน 3 โรง เท่ากัน รองลงมาได้แก่ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา มีจำนวน 2 โรง ตามลำดับ โดยระยะเวลาในการประชุม อบรม สัมมนา ของหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 1 – 3 วัน มีจำนวน 5 โรง รองลงมาคือ ระยะเวลา 4 – 6 วัน มีจำนวน 2 โรง ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม
จุฬารัตนราชวิทยาลัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกเป็นรายโรง
โดยนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
6. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

1. โรงเรียนปทุมจุฬารัตนราชวิทยาลัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนปทุมจุฬารัตนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี มีเนื้อที่ 67 ไร่ โดยได้รับบริจาคจากคุณบุปผา วัลยะเสวี เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่บิดา พระยาสุรินทร วัลยะเสวี จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารเรียนแบบพิเศษ 2 ชั้น พร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น 10 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น 29 ห้องเรียนพร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารโรงฝึกงานทดลองวิทยาศาสตร์จำนวน 1 หลัง โรงอาหาร-หอประชุม จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 1 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู แบบแฟลต 8 หน่วย จำนวน 1 หลัง บ้านพักนักรักษาการโรง จำนวน 8 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 6 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 26 ห้องเรียน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 42 คน เป็นชาย 13 คน เป็นหญิง 29 คน ครูจ้างเงินงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 6 คน เป็นชาย 3 คน เป็นหญิง 3 คน พนักงานวิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น 6 คน เป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 1 คน ครูอัตราจ้าง (จ้างด้วยเงินบำรุงการศึกษา) ทั้งสิ้น 12 คน เป็นชาย 1 คน เป็นหญิง 2 คน เจ้าหน้าที่ (จ้างด้วยเงินบำรุงการศึกษา) เป็นหญิง ทั้งสิ้น 12 คน เจ้าหน้าที่ (จ้างด้วยเงินสวัสดิการ) เป็นหญิง ทั้งสิ้น 3 คน ลูกจ้างประจำ เป็นหญิง ทั้งสิ้น 3 คน ยาม นักรักษา คนสวน แม่บ้าน พนักงานคนครัว (จ้างด้วยเงินบำรุงการศึกษา) ทั้งสิ้น

32 คน เป็นชาย 15 คน เป็นหญิง 17 คน ครูมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 32 คน ครูมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท 10 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 769 คน เป็นชาย 337 คน เป็นหญิง 432 คน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปี สถานภาพสมรสสมรสแล้ว อายุราชการ 27 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาเอก ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งจำนวน 2 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 เดือน

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศหญิงมีอายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 27 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาเอก ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 31 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 10 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย อายุ 35 ปี สถานภาพโสด อายุราชการ 14 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 3 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการในโรงเรียน ระยะเวลา 7 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล และประเมินผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานนิเทศ ติดตามผล หัวหน้างานพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

1.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตร สถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครู และแจกทุกคน แจ้งผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ

ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นหลักฐาน / ศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานแผนงาน / โครงการ

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ พบว่า ในการเสนอโครงการ กิจกรรมของโรงเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้บางกลุ่มไม่ตรงเวลาที่กำหนด เนื่องจากครูมีภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้การวางแผนงานทางวิชาการไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด โรงเรียนแก้ปัญหานี้โดยแบ่งหน้าที่บุคลากรให้ช่วยกันทำงานให้ทันตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้พบว่า หลังจากที่โรงเรียนมีการวางแผนงานทางวิชาการในโรงเรียนไปแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย บุคลากรของโรงเรียนทำให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในโครงการที่วางไว้ขาดข้องบ้าง โรงเรียนแก้ปัญหานี้โดยให้บุคลากรที่เป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานในโครงการที่เกี่ยวข้องช่วยกันดูแลโครงการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

1.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิ การศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนา

ความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยกรณีพิเศษ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดโดยคำนึงถึงนโยบายของฝ่ายบริหาร จัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการเฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาคให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการด้วยการให้การอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพบว่าฝ่ายวิชาการมีเจ้าหน้าที่น้อยทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่คล่องตัว แต่ทางโรงเรียนต้องการให้มีบุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ โรงเรียนแก้ปัญหาโดยจ้างเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานสนับสนุนการสอน ซึ่งเป็นงบประมาณที่โรงเรียนจัดหาเอง ทำให้ครูที่ปฏิบัติการสอนสามารถสอนนักเรียนได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถไม่กังวลกับงานพิเศษที่เป็นงานสนับสนุนการสอน

1.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษาโครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศแผนการสอนก่อนใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอนร่วมกันในแผนบูรณาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ในรายวิชาโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการสังเกตนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผนโครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปี ส่งบุคลากรไปประชุม อบรมสัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนบางคนไม่ได้สนใจเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์อย่างจริงจังตามที่โรงเรียนคาดหวัง เพราะเนื้อหาบางวิชาเยอะ นักเรียนต้องฝึกทักษะในวิชาอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนสามารถคัดเลือกนักเรียนได้น้อยกว่าโรงเรียนประจำจังหวัด จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนซึ่งเน้นด้าน

วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ไม่เป็นไปอย่างที่โรงเรียนคาดหวังไว้ โรงเรียนได้แก้ไขปัญหาส่วนนี้โดยคัดเลือกเด็กที่จะเข้ามาเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ให้มากที่สุดเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ครูมีเวลาจำกัดในการจัดและผลิตสื่อการเรียนการสอนเนื่องจากมีภาระงานมากครูต้องปฏิบัติงานหลายด้านนอกจากการสอนปกติ ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลเท่าที่ควร บุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย หรือ ลาออก ทำให้การปฏิบัติงานติดขัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น โรงเรียนแก้ไขปัญหาโดยการจัดบุคลากรที่มีอยู่ในกลุ่มสาระนั้นสอนแทนก่อน เพื่อรออัตราบุคลากรใหม่ต่อไป

1.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา ผู้รับผิดชอบได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมพอสมควรทั้งทางด้านงบประมาณ บุคลากร ในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการโรงเรียนจึงส่งเสริมอย่างเต็มที่ โรงเรียนจึงไม่พบปัญหาใด

1.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือการวัดผล ประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตาม

จุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนนักเรียน

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนไม่พบปัญหาใด

1.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุมสัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี ประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระเรียนรู้

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการวิชาการของโรงเรียน ไม่พบปัญหาใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. โรงเรียนทวิจุฬารณราชวิทยาลัย

2.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนทวิจุฬารณราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ 427 หมู่ 8 บ้านหุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ 141 ไร่ 1 งาน 48 ตารางวา โดยได้ใช้ที่ดินที่ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต บริเวณแปลงสาธิตและทดลองการเกษตร ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพงเป็นที่ตั้ง จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น 12 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น 32 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกงานจำนวน 1 หลัง โรงอาหาร-หอประชุม 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 1 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 8 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักนักการภารโรง จำนวน 8 หลัง อาคารหุงต้ม จำนวน 1 หลัง อาคารแบบพิเศษพร้อมทางเชื่อม จำนวน 1 หลัง บ้านพักครูแบบแฟลต 8 หน่วย จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 4 ชั้น จำนวน 4 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม 6 ที่ จำนวน 6 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 17 ห้องเรียนมีนักเรียนทั้งสิ้น 504 คน เป็นชาย 226 คน เป็นหญิง 280 คน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 31 คน เป็นชาย 12 คน เป็นหญิง 19 คน ครูอัตราจ้าง ทั้งสิ้น 15คน เป็นชาย 3 คน เป็นหญิง 12 คน ครูมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 24 คน ครูมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท 7 คน มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 27 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระยะเวลา 2 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางวิชาการอื่น ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานฝ่ายงานต่าง ๆ ระยะเวลา 2 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 27 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 30 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการเป็นที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ ระยะเวลา 1 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริการ ระยะเวลา 6 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย อายุ 44 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 22 ปี วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ระยะเวลา 1 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน และกรรมการประกันคุณภาพวิชาการ ระยะเวลา 2 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล และประเมินผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานนิเทศ ติดตามผล หัวหน้างานพัฒนาการเรียนการสอน

2.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

2.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครู และแจกทุกคน แจ้งผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ พบว่าบุคลากรของโรงเรียนขาดแคลนในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้การวางแผนงานทางวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นได้จำกัด บุคลากรรับภาระงานสอนและงานสนับสนุนการสอนมากกว่าปกติ โรงเรียนแก้ไขปัญหานี้เบื้องต้น โดยให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันรับภาระงานที่มีอยู่ และรอโรงเรียนขออัตรากำลังสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อมาปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป

2.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิ การศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยกรณีพิเศษ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียน โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กัน สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน จัดโดยคำนึงถึง

งานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการเฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาคให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้วยการให้การอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนขาดอัตรากำลังครู ในการปฏิบัติงาน ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญงานเฉพาะทางในบางสาขาวิชา ทำให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขานั้นมีคุณภาพไม่ดี โรงเรียนแก้ไขปัญหาเบื้องต้นโดยให้บุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนในสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกันสอนนักเรียนเพิ่มหรือสอนแทนในสาขาวิชาที่ขาด ทำให้ครูในโรงเรียนรับภาระงานการเรียนการสอนมากกว่าปกติ

2.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษาโครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศแผนการสอนก่อนใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอนร่วมกันในแผนบูรณาการ นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ในรายวิชาโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผนโครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปี ส่งบุคลากรไปประชุม อบรมสัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพบปัญหาขาดครูผู้สอนในบางสาขาวิชาซึ่งเป็นวิชาเฉพาะเช่น วิชา ชีววิทยา เคมี ทำให้บุคลากรที่มีอยู่ไปสอนแทนโดยที่ขาดความถนัด ขาดคุณภาพ ขาดความชำนาญในสาขาวิชา ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่ดีพอ โรงเรียนแก้ไขปัญหาโดยจัดบุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนในสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกันไปสอนแทน และรออัตรากำลังที่ทางโรงเรียนขอไปจากต้นสังกัด เนื่องจากโรงเรียนไม่มีงบประมาณในการจ้างครูมาสอนเพียงพอ

2.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไป ประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนาจความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดย

ทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา นอกจากนี้ครูและนักเรียนนัดหมายกันตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่มีห้องว่างหรือชั่วโมงว่าง ผู้รับผิดชอบได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ พบว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างล่าช้าเนื่องจากโรงเรียนขาดอัตรากำลังของครูผู้สอนซึ่งทางต้นสังกัดยังไม่จัดส่งมาให้ ส่วนทางโรงเรียนก็มีงบประมาณจำกัดจึงไม่สามารถจ้างบุคลากรมาปฏิบัติงานแทนได้ โรงเรียนแก้ปัญหาโดยให้บุคลากรที่มีอยู่ปฏิบัติงานเพิ่มในอัตรากำลังที่ขาด

2.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผลนักเรียน

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน พบว่าในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานทะเบียนและวัดผล ยังขาดความคล่องตัว เนื่องจากขาดบุคลากรที่ชำนาญทางด้านคอมพิวเตอร์ช่วยในงานทะเบียนและวัดผลโดยตรง โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหานี้โดย จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการไปศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุมสัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี ประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และ

คณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระเรียนรู้

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการวิชาการของโรงเรียน พบว่าในบางสาขาวิชาที่อัตรากำลังครูขาด ทำให้เกิดผลกระทบในการประเมินผลทางการจัดงานวิชาการในวิชานั้นด้วย โรงเรียนได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดครูที่มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ไปปฏิบัติงานประเมินผลแทน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะเบื้องต้น เพื่อรออัตรากำลังในสาขาวิชาโดยตรงต่อไป โดยทางโรงเรียนหวังว่าจะมาปฏิบัติงานได้ดี มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. โรงเรียนไตรจุฬารามราชวิทยาลัย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนไตรจุฬารามราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ 86 หมู่ 4 ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ 83 ไร่ 3 งาน 81 ตารางวา จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารอำนวยการ จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารเรียน 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง ห้องสมุด 1 ห้อง หอประชุม – โรงอาหารแบบ 101 ล / 27 (พิเศษ) จำนวน 1 หลัง อาคารโรงฝึกงาน จำนวน 1 หลัง โรง บ้านพักครู จำนวน 9 หลัง แพลตพักครู จำนวน 1 หลัง บ้านพักนักรกการภารโรง จำนวน 6 หลัง อาคารโรงฝึกงาน จำนวน 3 หลัง อาคารหอพักนักเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารหอพักนักเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วมแบบ 6 ที่ จำนวน 4 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 27 ห้องเรียน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 62 คน เป็นชาย 17 คน เป็นหญิง 45 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว 49 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับอนุปริญญา 1 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 27 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท 33 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาเอก 1 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 967 คน เป็นชาย 389 คน เป็นหญิง 578 คน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 31 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาเอก ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระยะเวลา 19 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา ระยะเวลา 1 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 31 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาเอก ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระยะเวลา 19 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา ระยะเวลา 1 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 27 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 8 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย อายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 29 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ระยะเวลา 2 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา ระยะเวลา 1 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล และประเมินผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานนิเทศ ติดตามผล หัวหน้างานพัฒนาการเรียนการสอน

3.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

3.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตร สถานศึกษา การจัดกลุ่มวิชาเรียน ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการ ปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือ ครูและแจกทุกคน แจ้งผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบใน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดยโรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอ ผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้มีการวิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงาน การประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญใน การประชุมสัมมนา เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนจัดทำแผนงานวิชาการในช่วงปีภาคเรียนโดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดทำ แผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหาร สถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงาน ตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการ ประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ

คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนได้วางแผนการทำงานแล้วเมื่อถึงเวลาปฏิบัติงานจริงมีปัญหาอุปสรรค ด้านบุคลากรมีการโยกย้ายระหว่างปี และงบประมาณในการจัดสรรในการดำเนินงานในแผนงานมีไม่เพียงพอ ทำให้งานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิ การศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยการนิเทศ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กัน สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการ

เฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ได้แก่ สื่อทางไกลผ่าน ดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ และหัวหน้างานไอทีศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีงบประมาณในการจัด การศึกษาไม่เพียงพอ ในระยะหลังรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาให้โรงเรียน จุฬารัตนราชวิทยาลัยซึ่งเป็นโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์น้อย หรือไม่มีเลย ทำให้การบริหารงบประมาณในการจัดงานทางวิชาการเป็นไปด้วยความจำกัด

โรงเรียนแก้ปัญหาโดยดูแลตนเองไปตามความสามารถ โดยระดมการหาทุนเพื่อ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนใน ทุกๆด้าน เพื่อให้การพัฒนานักเรียนที่เน้นการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์มีศักยภาพ มากที่สุด

3.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มี การประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษา โครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดย เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการ ปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม มีการนิเทศแผนการสอนก่อน ใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอน เป็นรายบุคคล นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้ จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ใน รายวิชาโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียง กับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของ ครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่

รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผน โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรมสัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูผู้สอนบางคนไม่ถนัดในวิชาที่ตนเองได้รับมอบหมายให้สอน ทำให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่ดีนัก โรงเรียนแก้ปัญหาโดยเปลี่ยนวิชาที่สอนกับครูผู้สอนให้ตรงกับความถนัดทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่พัฒนาเต็มศักยภาพของครูและนักเรียน

3.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา นอกจากนี้ครูและนักเรียนนัดหมายกันตามความพร้อมของครูและนักเรียนใน

กรณีที่ไม่มีห้องว่างหรือชั่วโมงว่าง ผู้รับผิดชอบได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ เนื่องจากครูในโรงเรียนมีความสนใจในการพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และทางโรงเรียนก็สนับสนุนทั้งครูและนักเรียนอย่างเต็มที่โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ อีกทั้งโรงเรียนยังมีงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการด้วย โดยมีสมาคมครูและผู้ปกครองสนับสนุนโรงเรียนอีกทางหนึ่งด้วย โรงเรียนจึงไม่พบปัญหาใด

3.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วย

ตนเอง และคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน พบว่าบุคลากรในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนมีน้อย ทำให้การปฏิบัติงานได้ไม่คล่องตัวนัก และการปฏิบัติงานที่ใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์บางอย่างมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ ทำให้การปฏิบัติงานสับสนบ้าง โรงเรียนแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยให้บุคลากรที่มีอยู่พยายามเรียนรู้ศึกษาอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางานด้านการวัดผลและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป และโรงเรียนจะพยายามสนับสนุนให้มีบุคลากรมาปฏิบัติงานด้านนี้เพิ่มขึ้น

3.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถาม โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน ประเมินในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ จัดประชุมสัมมนา สรุปผลงานประจำปี มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้าฝ่ายวัดผลและประเมินผล

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการวิชาการของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการในปลายภาคเรียนละครั้งว่ามีผลอย่างไร ควรปฏิบัติงานในส่วนใดต่อหรือควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติในส่วนใด หรือควรยกเลิกกิจกรรมโครงการในส่วนที่โรงเรียนเห็นว่าไม่คุ้มค่าในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ

ได้เหมาะสมดี ผู้ปกครองนักเรียนก็มีความสนใจ เอาใจใส่นักเรียนดีเป็นพิเศษ ทางโรงเรียนพบอุปสรรคเพียงเล็กน้อยเช่น กิจกรรม โครงการบางอย่าง ประเมินผลแล้วไม่คุ้มกับเวลาและบุคลากรมีไม่เหมาะสม โรงเรียนจึงพิจารณายกเลิกการจัดกิจกรรม โครงการเหล่านั้นไป และผู้ปกครองนักเรียนก็ร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี โรงเรียนจึงสามารถแก้ปัญหาไปได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. โรงเรียนจตุรพักตรพิมานราชวิทยาลัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนจตุรพักตรพิมานราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่ 42 ไร่ 1 งาน 19 ตารางวา โดยได้รับที่ดินบริจาคจาก นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารเรียนพิเศษ 3 ชั้น 10 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนพิเศษ 4 ชั้น 28 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกงาน จำนวน 3 หลัง โรงอาหาร-หอประชุม 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 8 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู แบบแฟลต 8 หน่วย จำนวน 1 หลัง บ้านพักนักการภารโรง จำนวน 3 หลัง อาคารหุงต้ม จำนวน 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 6 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 2 ชั้น พร้อมทางเชื่อม จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ จำนวน 4 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม 6 ที่ / 27 จำนวน 2 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 22 ห้องเรียน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 26 คน เป็นชาย 14 คน เป็นหญิง 12 คน ครูอัตราจ้าง 24 คน เป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 19 คน ครูจ้างสอนและครูจ้างสอนรายคาบ 24 คน ยาม นักการ แม่บ้าน พนักงานคนครัว พนักงานขับรถยนต์ พนักงานทำความสะอาดหอพัก อาคารเรียน ทั้งสิ้น 35 คน ครูมีวุฒิสถาบันทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 19 คน ครูมีวุฒิสถาบันทางการศึกษาระดับปริญญาโท 7 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 726 คน เป็นชาย 312 คน เป็นหญิง 414 คน ผู้บริหารโรงเรียน เป็นเพศชาย มีอายุ 56 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 36 ปี วุฒิสถาบันทางการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งระยะเวลา 13 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 2 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศชายมีอายุ 56 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 36 ปี วุฒิสถาบันทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งระยะเวลา 13 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 2 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 30 ปี วุฒิสถาบันทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 5 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษา ระยะเวลา 2 ปี และเป็นที่ปรึกษาฝ่ายบริหาร ระยะเวลา 2 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศหญิง อายุ 49 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 25 ปี วุฒิสถาบันทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 1 ปี

ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่ง หัวหน้างานพัฒนาบุคลากร
ระยะเวลา 1 ปี หัวหน้างานพระราชดำริ ระยะเวลา 1 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล
และประเมินผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานการ
เรียนการสอน หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.2. ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

4.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ
คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตร
สถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียน ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการ
ปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้
ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือ
ครู และแจกทุกคน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของ
โรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน
กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน
แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอ
ผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการ
ประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นหลักฐาน เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติ
งานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงาน
ฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงาน
ตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการ
ประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ

คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในสาขาวิชาโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนจุฬารัตนาธิปไตยที่มีนโยบายเน้นการฝึกเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญเพื่อเป็นพื้นฐานงานด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศชาติ ทำให้ฝ่ายบริหารวางแผนงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ขาดบุคลากรได้ไม่ทันนัก บุคลากรที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่บรรจุใหม่ ยังมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านวิทยาศาสตร์น้อย

โรงเรียนแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดย พยายามส่งเสริมบุคลากรที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานให้เต็มกำลัง ความสามารถ เต็มศักยภาพ เช่นส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนาเพิ่มเติม ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ หากมีบุคลากรอุปสรรคใดก็ร่วมมือกันแก้ปัญหาต่อไป

4.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิ การศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยการนิเทศ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียน โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กัน สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท จัดตามความรู้ความสามารถ

และความถนัดของครูผู้สอน จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการเฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมีงบประมาณจำกัดในการบริหารงานในโรงเรียนซึ่งเน้นงานด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยได้รับงบประมาณประจำปีจากภาครัฐเท่ากับโรงเรียนอื่นทั่วไปที่ไม่ได้เน้นงานด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ แต่โรงเรียนมีนโยบายมาพร้อมกับการก่อตั้งโรงเรียนว่าให้จัดงาน และกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพเน้นในด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งการจัดกิจกรรมเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ต้องใช้งบประมาณมาก ทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้อย่างจำกัด อีกทั้งปัจจุบันนี้หลังจากที่มีการเปลี่ยนสังกัดของโรงเรียนมาเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนั้น โรงเรียนมีภาระที่ต้องดูแลโรงเรียนประถมศึกษาในเครือข่ายที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้นมาด้วย ทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งแต่ก่อนนั้นรัฐมีงบประมาณสนับสนุนทางด้านวิทยาศาสตร์ให้ทางโรงเรียนอยู่บ้าง ทำให้โรงเรียนจัดกิจกรรมได้คล่องตัวกว่านี้

โรงเรียนแก้ไขปัญหabeื้องต้นโดยการจัดหาทุนมาสมทบ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยได้จากสมาคมผู้ปกครองนักเรียนส่วนหนึ่ง รับผิดชอบต่อองค์กรภายนอกส่วนหนึ่ง แต่เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนก็มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีมากนักทำให้โรงเรียนได้รับทุนมาอย่างจำกัด องค์กรภายนอกก็มีทุนไม่มากนัก โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมทาง

วิชาการในโรงเรียนเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้โดยใช้ บุคลากร ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด ประโยชน์สูงสุด คุ่มค่ามากที่สุด

4.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษา โครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดย เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการ ปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม มีการนิเทศแผนการสอนก่อน ใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอน เป็นรายบุคคล นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้ จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ใน รายวิชาโครงงาน นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียง กับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของ ครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่ รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียน การสอนโดยมีแผน โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการ สอน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรมสัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่าการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนบางคนยังไม่มี ความชำนาญมากพอ เนื่องจากปฏิบัติงานได้ไม่นานนักและยังมี ประสบการณ์ในการทำงานด้านวิทยาศาสตร์น้อย โรงเรียนแก้ปัญหาโดยให้ครูไปอบรม สัมมนา เพิ่มเติม ตามหน่วยงานที่จัดอบรม สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น หรือสอบถามปัญหา อุปสรรคจากครูผู้สอนที่มีความชำนาญมากกว่า หากยังพบปัญหาอยู่ก็ปรึกษางานวิชาการมา ตามสายบังคับบัญชา

4.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิด ความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไป ประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวย

ความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา นอกจากนี้ครูและนักเรียนนัดหมายกันตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่ใช่ห้องว่างหรือชั่วโมงว่าง ผู้รับผิดชอบได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ

การจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เชื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ พบว่าในช่วงที่มีนโยบายเปลี่ยนสังกัดโรงเรียนจากกรมสามัญเดิม มาเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยได้รับนโยบายให้ดูแลโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษารอบๆ ช้าง โดยที่ความถนัด วิทยุฉะ ภูมิภาวะของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีความแตกต่างกันมาก อีกทั้งพื้นฐานทางความถนัดทางวิทยาศาสตร์ ต่างกันมาก ทำให้โรงเรียนซึ่งดูแลตัวเองได้ยังไม่ดีนัก เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของโรงเรียนซึ่งมีนโยบายเน้นวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์

โรงเรียนแก้ไข้ปัญหาโดยส่งเสริมและพัฒนางานทางวิชาการของโรงเรียนให้ดำเนินไปเต็มที่เท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ ขณะเดียวกันก็ดูแลพัฒนา ส่งเสริม ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยอีกทางหนึ่ง ด้วยการให้บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษามาเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า อบรม เพิ่มเติมจากโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยได้

4.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุม อบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุก

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผลนักเรียน

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน พบว่างานทะเบียนและวัดผลมีการเปลี่ยนแปลงเอกสารหลักฐานจากระบบเดิมเป็นระบบใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ยังไม่คุ้นเคยและยังไม่คล่องในกาปฏิบัติงานด้านนี้ จึงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าบ้าง โรงเรียนแก้ไข้ปัญหาโดยพัฒนาคู่มือที่มีอยู่ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการไปศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดต่อประสานงานปัญหาที่เกิดขึ้นไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อลดความกังวลใจแก่ผู้ปกครองและนักเรียนรวมทั้งผู้ที่มีมาติดต่อกานทุกคน

4.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มีร่วมงานประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุมสัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี ประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมีงบประมาณในการจัดงานวิชาการในแต่ละปีของโรงเรียนอย่างจำกัด ทำให้การวางแผน การจัดกิจกรรม การหาวัสดุอุปกรณ์ทางการจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความไม่สะดวกมากนัก

โรงเรียนแก้ไข้ปัญหาโดยดูแลและจัดหาทุนสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนโดยหาทุนจากสมาคมผู้ปกครองนักเรียน องค์กรภายนอก และรวบรวมงบประมาณจากภาค รัฐในแต่ละปี

5. โรงเรียนเบญจมจุฬาราชวิทยาลัย

5.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนเบญจมจุฬาราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร มีเนื้อที่ 90 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่สภาตำบลบางทรายใหญ่และชุมชนหมู่บ้านหนองหอยมอบให้ และประชาชนบริจาคเพิ่มเติม จำนวน 11 ไร่ จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารอำนวยการแบบพิเศษ 2 ชั้น พร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น พร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้นจำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารหอประชุม – โรงอาหารแบบ 101 ล/27 จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกงานแบบ 102/27 จำนวน 3 หลัง บ้านพักครูแบบ 205/26 จำนวน 4 หลัง โรงหุงต้มอาหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครูแบบ 207/27 จำนวน 1 หลัง บ้านพักครูแบบ 203/27 จำนวน 2 หลัง บ้านพักภารโรง /32 จำนวน 4 หลัง ห้องน้ำ-ห้องส้วม 6 ที่ จำนวน 6 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 4 ชั้น จำนวน 4 หลัง บ้านพักครูแบบแฟลต จำนวน 1 หลัง บ้านพักภารโรงจำนวน 4 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 19 ห้องเรียนมีนักเรียนทั้งสิ้น 599 คน เป็นชาย 237 คน เป็นหญิง 362 คน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 58 คน เป็นชาย 24 คน เป็นหญิง 34 คน ครูมีวุฒิสถูที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 32 คน ครูมีวุฒิสถูที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท 25 คน ครูมีวุฒิสถูที่สุดทางการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 1 คน มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชาย มีอายุ 54 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 32 ปี วุฒิสถูที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระยะเวลา 5 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางวิชาการอื่น ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 2 ปี และประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา 1 ระยะเวลา 1 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศชายมีอายุ 54 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 32 ปี วุฒิสถูที่สุดทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระยะเวลา 5 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางวิชาการอื่น ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระยะเวลา 2 ปี และประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา 1 ระยะเวลา 1 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 27 ปี วุฒิสถูที่สุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 1 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นใน

โรงเรียน ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริการ ระยะเวลา 6 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศหญิง อายุ 50 ปี สถานภาพโสด อายุราชการ 27 ปี วุฒิสถุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 5 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน และกรรมการประกันคุณภาพวิชาการ ระยะเวลา 5 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล และประเมินผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน

5.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

5.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครู และแจกทุกคน แจกผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นหลักฐาน / ศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ หัวหน้างานแผนงาน / โครงการ

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในบางวิชา ทำให้ฝ่ายบริหารวางแผนงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ขาดบุคลากรได้ไม่ดีนัก บุคลากรที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่บรรจุใหม่ ยังมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านวิทยาศาสตร์น้อย

โรงเรียนแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดย พยายามส่งเสริมบุคลากรที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานให้เต็มกำลัง ความสามารถ เต็มศักยภาพ เช่น ส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนาเพิ่มเติม ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานวิชาการให้ดีที่สุด หากมีปัญหาคืออุปสรรคใดก็ร่วมมือกันแก้ปัญหาต่อไป

5.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยการนิเทศ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียน โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัด

ตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด สํารวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนํามาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการเฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการด้วยการให้การอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่าง เช่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการศึกษา ในการเรียนการสอนที่ต้องใช้นวัตกรรมที่ไม่เพียงพอกับนักเรียน จึงไม่สะดวก ขาดความคล่องตัวในการเรียนการสอน เนื่องจาก วัสดุ อุปกรณ์ บางอย่างนั้นมีมาตั้งแต่ต้นสังกัดให้มาครั้งแรกที่สร้างโรงเรียน และทางต้นสังกัดก็ยังไม่ได้อนุเคราะห์นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาให้โรงเรียนอีกเลย ส่วนทางโรงเรียนก็มีกำลังในการจัดหางบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดหาอุปกรณ์เหล่านั้นได้ ทำให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีนั้นมีคุณภาพไม่ดีพอ

5.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์หาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษา

โครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศแผนการสอนก่อนใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอนร่วมกันในแผนบูรณาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ในรายวิชาโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผน โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปี ส่งบุคลากรไปประชุมอบรมสัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่านักเรียนบางคนไม่สนใจเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์อย่างจริงจังตามที่โรงเรียนคาดหวัง เพราะเนื้อหาบางวิชายากมาก นักเรียนต้องฝึกทักษะมาก เนื่องจากโรงเรียนสามารถคัดเลือกนักเรียนได้น้อยกว่าโรงเรียนประจำจังหวัด จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนซึ่งเน้นด้านวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ไม่เป็นไปอย่างที่โรงเรียนคาดหวังไว้ โรงเรียนได้แก้ไขปัญหานี้โดยคัดเลือกเด็กที่จะเข้ามาเรียนในโรงเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ให้มากที่สุดเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ บุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย หรือ ลาออก ทำให้การปฏิบัติงานติดขัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้น โรงเรียนแก้ไขปัญหานี้โดยการจัดบุคลากรที่มีอยู่ในกลุ่มสาระนั้นสอนแทนก่อนเพื่อรออัตราบุคลากรใหม่ต่อไป นอกจากนี้ โรงเรียนพบว่า การเรียนการสอนที่ต้องใช้นวัตกรรมบางอย่างมีน้อย ไม่เพียงพอแก่นักเรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องขาดความคล่องตัว ขาดความสะดวกในการใช้ โรงเรียนได้แก้ไขปัญหานี้โดยให้นักเรียนใช้สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่าและให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยให้นักเรียนใช้สื่อ อุปกรณ์เหล่านั้นร่วมกันอย่างทะนุถนอม

5.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนาก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา ผู้รับผิดชอบได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ พบว่าการดูแลโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษารอบๆ ช้าง โดยเริ่มมาดูแลในช่วงที่มีนโยบายเปลี่ยนสังกัดโรงเรียนมาเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกรมสามัญเดิม ซึ่งมีความแตกต่างกันมากทั้งด้านความถนัด วัสดุคิของนักเรียน และพื้นฐานทางความถนัดทางวิทยาศาสตร์ ทำให้โรงเรียนซึ่งดูแลตัวเองได้ยังไม่ดีนัก เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของโรงเรียนซึ่งมีนโยบายเน้นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพราะต้องดูแลโรงเรียนประถมศึกษาเหล่านั้นด้วย

5.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่

ละรายวิชา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียนนักเรียน

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน พบว่าในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานทะเบียนและวัดผล ยังขาดความคล่องตัว เนื่องจากขาดบุคลากรที่ชำนาญทางด้านคอมพิวเตอร์ช่วยในงานทะเบียนและวัดผลโดยตรง

โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นคือ พัฒนาคณาจารย์ที่มีอยู่ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการไปศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดต่อประสานงานปัญหาที่เกิดขึ้นไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการ ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุมสัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี ประเมินผลในหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการซึ่งเน้นวิทยาศาสตร์ได้อย่างจำกัดเนื่องจากมีงบประมาณจำกัด โรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุนมากพอที่จะดำเนินกิจกรรมได้มากนักเพราะกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ต้องใช้งบประมาณมากพอสมควร ส่วนทางโรงเรียนก็ทางงบประมาณมาสนับสนุนโรงเรียนได้จำกัด อีกทั้งโรงเรียนยังมีหน้าที่ต้องดูแลโรงเรียนประถมศึกษารอบ ๆ โรงเรียนของจุฬาราชวิทยาลัยอีกส่วนหนึ่งด้วย ทำให้โรงเรียนต้องใช้งบประมาณในการทำกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาในเครือข่ายเพิ่มขึ้นด้วย

โรงเรียนแก้ไขปัญหาโดยใช้งบประมาณจัดงานวิชาการทุกอย่างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากที่สุดเท่าที่โรงเรียนจะสามารถปฏิบัติได้และดูแลตัวเองโดยการหาทุนมาสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น

6. โรงเรียนฉพจุฬาราชวิทยาลัย

6.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนฉพจุฬาราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ 196 หมู่ 4 ถนนตรัง-สิเกา ตำบลบางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง มีเนื้อที่ 100 ไร่ จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารเรียนแบบพิเศษ 2 ชั้น 8 ห้องเรียน พร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น 10 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น 29 ห้องเรียนพร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกงานทดลองวิทยาศาสตร์ จำนวน 3 หลัง หอประชุมโรงอาหาร 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง อาคารหุงต้ม จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 8 หลัง บ้านพักผู้บริหาร จำนวน 1 หลัง บ้านพักครูแบบแฟลต 8 หน่วย 8 ห้อง จำนวน 1 หลัง บ้านพักนักการภารโรง จำนวน 7 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง หอนอนแบบพิเศษ 4 ชั้น จำนวน 4 หลัง เรือนเพาะชำ จำนวน 1 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 6 หลัง ป้อมยาม จำนวน 1 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 30 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 1,112 คน เป็นชาย 439 คน เป็นหญิง 673 คน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 65 คน เป็นชาย 22 คน เป็นหญิง 43 คน อาจารย์จ้างสอน จำนวนทั้งสิ้น 8 คน เป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 3 คน พนักงานวิทยาศาสตร์ ทั้งสิ้น 6 คน เป็นชาย 1 คน เป็นหญิง 5 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 6 คน เป็นหญิง 5 คน เป็นชาย 1 คน ยาม นักการ คนสวน แม่บ้าน พนักงานคนครัว ทั้งสิ้น 17 คน เป็นชาย 13 คน เป็นหญิง 4 คน ครูมีวุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี 55 คน ครูมีวุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาโท 10 คน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 32 ปี วุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งจำนวน 3 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่ง อุปนายกสมาคมครูผู้ปกครอง และ ตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศชายมีอายุ 53 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 32 ปี วุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งจำนวน 3 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่ง อุปนายกสมาคมครูผู้ปกครอง / เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 29 ปี วุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ เป็นรองประธานคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 10 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย อายุ 50 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 26 ปี วุฒิสถุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาโท

ระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 3 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานพัฒนาบุคลากร ระยะเวลา 1 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาและส่งเสริมวิชาการ หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานวัดผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากิจกรรมวิชาการ หัวหน้างานติดตามและประเมินผล

6.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

6.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตร สถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครู และแจกทุกคน แจ้งผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นหลักฐาน / ศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร

สถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานแผนงาน / โครงการ

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ ในการปฏิบัติงานทางวิชาการโรงเรียนมีการวางแผนทางวิชาการด้วยความเหมาะสม และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการในแต่ละปี ทางโรงเรียนไม่พบปัญหาใด

6.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยการนิเทศ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่ง

ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการเฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาคให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการด้วยการให้การอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพบว่าการบริหารงานวิชาการมีงบประมาณในการบริหารจำกัดทำให้การจัดการเรียนการสอนสามารถปฏิบัติได้ในงบประมาณที่จำกัด

6.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษาโครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศแผนการสอนก่อนใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอนร่วมกันในแผนบูรณาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ในรายวิชาโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการ

จัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม้าเสมอหรือไม่ สํารวจข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผนโครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปี และจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูมีภาระงานในหน้าที่มากนอกจากเตรียมการสอนในหน้าที่ปกติแล้ว ยังมีงานพิเศษนอกเหนือการสอนด้วย ทำให้ครูรับภาระงานมาก จึงทำให้มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนได้น้อย นอกจากนี้บางรายวิชานักเรียนไม่ค่อยสนใจเนื่องจากเป็นวิชาที่ยาก ต้องฝึกทักษะมาก ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลอย่างที่คาดหวัง

โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จ้างเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานสนับสนุนการสอน จึงช่วยทำให้ครูผู้สอนลดภาระงานลงไปได้บ้าง และสามารถจัดการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น ในส่วนนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนก็จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเฉพาะรายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามเวลาที่เหมาะสมระหว่างครูและนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพต่อไป

6.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดย

ทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา ผู้รับผิดชอบได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ พบว่าโรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรทางด้านวิชาการได้จำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการของบุคลากร และโรงเรียนก็ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรได้ในส่วนของภาครัฐเป็นส่วนมากเพราะค่าใช้จ่ายไม่แพงมากนัก โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดอัตราการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรในแต่ละ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆกันให้เหมาะสม หากกลุ่มสาระใดมีปัญหาอุปสรรคก็ให้แจ้งไปตามสายบังคับบัญชาเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

6.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ นั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน พบว่างานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเอกสารหลักฐานจากระบบเดิมเป็นระบบใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ยังไม่คุ้นเคยและยังไม่คล่องในการปฏิบัติงานด้านนี้ จึงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าบ้าง โรงเรียนแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการไปศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดต่อประสานงานปัญหาที่เกิดขึ้นไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อลดความกังวลใจแก่ผู้ปกครองและนักเรียนรวมทั้งผู้ที่มาติดต่องาน

6.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงาน ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุมสัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ประเมินผลงานในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานแผนงาน

ปัญหาในการประเมินผลการจัดการวิชาการของโรงเรียน พบว่า เมื่อประเมินผลการจัดงานวิชาการในแต่ละปีแล้ว การจัดงานวิชาการบางงานพบปัญหาอุปสรรค มากพอสมควร ทั้งด้าน งบประมาณที่จำกัด วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดเกิดความท้อแท้ ในการจัดงานครั้งต่อไป โรงเรียนแก้ไขปัญหาโดยจัดประชุมปรึกษาหารือครูในทุกฝ่ายเพื่อพิจารณากลับกรองร่วมกันว่าควรปรับปรุงแก้ไข โครงการที่เกิดขึ้นอย่างไร และให้กำลังใจบุคลากรทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันปฏิบัติงานด้วยดี แม้ว่าโครงการจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ตาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. โรงเรียนสัตตจุฬารามราชวิทยาลัย

7.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนสัตตจุฬารามราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บริเวณบ้านมะขามเรียง ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ 150 ไร่ เป็นที่ดินธรณีสงฆ์ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ให้เช่าจากวัดมูจลินทรवास จำนวนอาคารสถานที่ของโรงเรียนประกอบด้วย อาคารเรียนแบบพิเศษ 2 ชั้น พร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 3 ชั้น 10 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารเรียนแบบพิเศษ 4 ชั้น 29 ห้องเรียนพร้อมทางเดินเชื่อมอาคาร จำนวน 1 หลัง อาคารโรงฝึกงานจำนวน 3 หลัง โรงอาหาร จำนวน 1 หลัง หอประชุม จำนวน 1 หลัง อาคารศูนย์กีฬา จำนวน 1 หลัง บ้านพักครู จำนวน 9 หลัง บ้านพักนักร้องโรง จำนวน 6 หลัง ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 6 หลัง หอนอน จำนวน 5 หลัง ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนห้องเรียน 29 ห้องเรียน มีจำนวนข้าราชการประจำทั้งสิ้น 82 คน เป็นชาย 24 คน เป็นหญิง 58 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 1 คน เป็นชาย 1 คน ลูกจ้างประจำ เป็นชาย ทั้งสิ้น 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว ทั้งสิ้น 12 คน เป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 7 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า 1 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 67 คน ครูมีวุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท 14 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1060 คน เป็นชาย 333 คน เป็นหญิง 727 คน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชาย มีอายุ 48 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 28 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระยะเวลา 7 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 3 ปี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นเพศชายมีอายุ 48 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 28 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระยะเวลา 7 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 3 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย มีอายุ 47 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 25 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ระยะเวลา 17 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียนได้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 3 ปี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเพศชาย อายุ 47 ปี สถานภาพสมรส อายุราชการ 25 ปี วุฒิสถุที่สุดทางการศึกษา ระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินงาน

วิชาการ ระยะเวลา 17 ปี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งอื่นในโรงเรียน ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานพระราชดำริเป็น ระยะเวลา 1 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานบริหารสำนักงาน หัวหน้างานทะเบียนและวัดผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานพัฒนาวิชาการ

7.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

7.2.1 การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารวิชาการไว้ในลักษณะของ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการดำเนินการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ โรงเรียนได้ใช้วิธีแจ้งในที่ประชุมครู ทำบันทึก / หนังสือเวียนถึงครูทุกคน จัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครู และแจกทุกคน แจกผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ถึงทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารฝ่ายวิชาการ และแจกเอกสารสำหรับผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี โดย โรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุม เขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียน พิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติทำแผน / โครงการ โรงเรียนได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์รายงานการประเมินผลที่ผ่านมาในแต่ละปี รับข้อคิด / แนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นหลักฐาน / ศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา มีการประชุมสรุปผลงานในรอบเดือน ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานแผนงาน / โครงการ

ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ พบว่าฝ่ายวิชาการมีบุคลากรเพียงพอ สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ โรงเรียนจึงไม่ประสบปัญหาในด้านนี้

7.2.2 การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ คือ จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่ง จัดตามความพร้อมของโรงเรียน พัฒนาความสามารถให้ครูที่มีอยู่สามารถรับหน้าที่โดยกรณีพิเศษ ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานฝ่ายวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ โรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งเน้นการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ สรรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน สรรวจความรู้ความสามารถของวิทยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีวิธีดำเนินการจัดตารางสอน โดยกำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตารางสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนจัดโดยคำนึงถึงนโยบายของฝ่ายบริหาร จัดตามวุฒิวิชาเอก-วิชาโท ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ และสื่อวัสดุ

อุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ โดยมี สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ได้แก่ หลักสูตรบูรณาการ เฉพาะเรื่องของโรงเรียน เอกสาร ใบความรู้ ใบงาน สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ได้แก่ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดสรรให้ได้แก่ สื่อทางไกลผ่าน ดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ ผู้ปกครองและชุมชนบริจาคให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการด้วยการให้การอบรมแก่ครูในการเรียนรู้วิธีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี จัดทำเป็นคู่มือเพื่อความสะดวกในการศึกษาวิธีการใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุม และอำนวยความสะดวก จัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนมีงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีไม่เพียงพอ เนื่องจากรัฐบาลจัดสรรงบประมาณมาให้โรงเรียนจำกัด

โรงเรียนแก้ไขปัญหาโดย ระดมทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนด้วยตนเองโดยหาทุนจากสมาคมผู้ปกครองนักเรียน ทำให้โรงเรียนมีงบประมาณในการบริหารงานของโรงเรียนได้คล่องตัวมากขึ้น สามารถใช้ทุนสนับสนุนการเรียนการสอนได้ดีขึ้น ถ้าหากมีวาระงบประมาณประจำปีคงไม่มีการพัฒนาโรงเรียนได้เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

7.2.3 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน คือ ให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนก่อนเขียนแผนการสอน ศึกษา โครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดกิจกรรมการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดการใช้สื่อ-อุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง กำหนดวิธีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศแผนการสอนก่อนใช้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอนร่วมกันในแผนบูรณาการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เช่น ใบงาน ใบความรู้ สื่อ ที่ครูสร้างเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อใช้ในรายวิชาโครงการ นอกจากนี้

โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนจากการสอบถามครู การสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการขอใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการแสดงนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และดูจากบันทึกหลังการสอนของครู โรงเรียนส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีแผนโครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปี และจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนไม่พบปัญหาใด

7.2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุม อบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น อำนวยความสะดวกในด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผู้ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการรับผิดชอบได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ ด้วยการจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น จัดการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการบริการข่าวสาร สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและเลื่อนระดับสูงขึ้น สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมโครงการประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆที่เหมาะสมกับสายงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุม อบรม โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาแก่ครูและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนได้จัดสอนให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เก่งเป็นพิเศษ วิธีในการจัดการสอนซ่อมเสริม ทางโรงเรียนจะจัดให้มีตารางสอนซ่อม

เสริม จัดสอนเสริมในวันเสาร์ และสอนเสริมในภาคกลางคืน และจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนเสริมนอกเวลา ผู้รับผิดชอบได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนนั้น ได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัดโดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของนักเรียนในกิจกรรมชุมนุม จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียนเสริมหลักสูตร ทางโรงเรียนได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด โดยเน้นการจัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จัดตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ทางโรงเรียนจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีห้องวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้มีแสง สี เสียง การถ่ายเทอากาศให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอนจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ และอ้างอิงอย่างเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่ครูและนักเรียน ให้การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมพอสมควรทั้งทางด้านงบประมาณ บุคลากร ในการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการโรงเรียนจึงส่งเสริมอย่างเต็มที่ ทั้งการพัฒนาครูและนักเรียน ซึ่งส่งเสริมทั้งในและต่างประเทศ โรงเรียนจึงไม่พบปัญหาใด

7.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษา จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ผู้รับผิดชอบ คือ

ครูผู้สอนประเมินด้วยตนเอง และคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

แนวปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนนั้น ทางโรงเรียนสร้างเครื่องมือวัดผลให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามจุดประสงค์ครบทุกรายวิชา สร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นไปตามสภาพจริงครบทุกรายวิชา ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลในปีที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนของโรงเรียนนั้น จะดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียน ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียนนักเรียน

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน บางครั้งนักเรียนและผู้ปกครองมาติดต่องานฝ่ายทะเบียนและวัดผลแล้วต้องการให้เป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างที่ตนต้องการ แต่งานทะเบียนและวัดผลมีขั้นตอนในการทำงานหลายขั้นตอน ประกอบกับงานทะเบียนและวัดผลมีการเปลี่ยนแปลงเอกสารหลักฐานจากระบบเดิมเป็นระบบใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานยังไม่คุ้นเคยและยังไม่คล่องในการปฏิบัติงานด้านนี้ จึงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าไปบ้าง โรงเรียนแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อลดความกังวลใจแก่ผู้ปกครองและนักเรียน

7.2.6 การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการ ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ การจัดประชุม สัมมนา โดยประเมินผลในปลายภาคเรียน สรุปผลงานประจำปี ประเมินผลในหน่วยงานย่อยเป็นระยะ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูทุกคน และคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานแผนงาน

ปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการของโรงเรียน ไม่พบปัญหาใด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมของโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
1. โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน	
- ไม่มี	0
- มี	7
2. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ	
- ไม่จัดทำ	0
- จัดทำ	7
2.1 สิ่งที่ทำคือ	
- คู่มือครูในการปฏิบัติงานวิชาการ	7
- คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง	7
- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ	7
- หลักสูตรสถานศึกษา	7
- การจัดกลุ่มการเรียนรู้	7
- มาตรฐานการปฏิบัติงาน	7
- ระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
2.2 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการได้แก่	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	3
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานทะเบียนและวัดผล	4
3. การเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ	
- ไม่เผยแพร่	0
- เผยแพร่	7
3.1 วิธีการเผยแพร่คือ	
- ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งในที่ประชุมครู	7
- ฝ่ายวิชาการทำหนังสือเวียนถึงครูทุกคน	7
- ฝ่ายวิชาการจัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครูและแจกครูทุกคน	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
วิธีการเผยแพร่คือ (ต่อ)	
- ฝ่ายวิชาการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และแจ้งให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทราบ	6
- จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารวิชาการ	6
- แจกเอกสารแก่ผู้มาศึกษาดูงานของโรงเรียน	6
4. การจัดทำแผนงานวิชาการ	
- ไม่จัดทำ	0
- จัดทำ	7
4.1 วิธีการจัดทำแผนงานวิชาการ	
- โรงเรียนกำหนดกรอบนโยบายและมอบให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เขียนแผน / โครงการ	7
- ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุมเขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายบริหารพิจารณา	7
- คณะกรรมการการวางแผนงานของโรงเรียนพิจารณากลับกรองเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติแผน / โครงการ	7
4.2 ช่วงเวลาในการจัดทำแผนงานวิชาการ	
- ปีภาคเรียน	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
4.3 ลักษณะการดำเนินงานในการจัดทำแผนงานวิชาการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	
- มีการวิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการ ทำแผนงานวิชาการ	7
- มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพ ท้องถิ่น	7
- มีการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของ สังคมในท้องถิ่น	7
- รับข้อคิด แนวทางจากต้นสังกัด และรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญ ในการประชุมสัมมนา	6
- ใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นฐานและศึกษาข้อมูลสารสนเทศ จากโรงเรียนใกล้เคียง	4
4.4 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานวิชาการ	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้ บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
5. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ	
- ไม่มีการติดตามประเมินผล	0
- มีการติดตามประเมินผล	7
5.1 วิธีการติดตามประเมินผล	
- ผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชา	7
- ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา	7
- ฝ่ายวิชาการมีการประชุมหัวหน้างาน / โครงการ สรุปผล งานในรอบเดือน	5
5.2 ผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	3
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ หัวหน้างานแผนงาน / โครงการ	4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การวางแผนงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน เรียน (n = 7)
6. ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ	
- ไม่ประสบปัญหา	2
- ประสบปัญหา	5
7. ปัญหาที่ประสบในการวางแผนงานวิชาการ (n = 5)	
- จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ	3
- งาน / โครงการไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	2
- การดำเนินงานบางงานไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจาก ครูมีภาระงานมาก	3
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับแผนงาน / โครงการที่ กำหนดไว้	3
- จำนวนครูผู้สอนขาดในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้	3

จากตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้ ในการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ ได้จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการทุกโรงเรียนโดยได้จัดทำเอกสารวิชาการไว้ในรูปแบบของคู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียนรู้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และการวัดผลและประเมินผลการเรียน ซึ่งในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการมีผู้รับผิดชอบคือคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

โรงเรียนทุกโรงเรียนเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบโดย ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งในที่ประชุมครู ฝ่ายวิชาการทำหนังสือเวียนถึงครูทุกคน ฝ่าย

วิชาการจัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครูและแจกครูทุกคน ทุกโรงเรียน รองลงมาวิธีเผยแพร่โดย ฝ่ายวิชาการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และแจ้งให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทราบ จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารวิชาการ และแจกเอกสารแก่ผู้ที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน

ในส่วนการจัดทำแผนงานวิชาการนั้น ทุกโรงเรียนจัดทำแผนงานวิชาการ โดยโรงเรียนกำหนดกรอบนโยบายและมอบให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เขียนแผน / โครงการ แล้วให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุมเขียนแผน / โครงการร่วมกันแล้วนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียนพิจารณาก่อนรับรองเพื่อเสนอผู้บริหาร เพื่ออนุมัติแผน / โครงการ

ลักษณะการดำเนินงานในการจัดทำแผนงานวิชาการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรนั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น สำนวณสภาพเศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของสังคมในท้องถิ่น จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมา โรงเรียนรับข้อคิด แนวทางจากต้นสังกัด และรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา จำนวน 6 โรงเรียน และใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมาเป็นฐานและศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน 4 โรงเรียน โดยโรงเรียนทุกโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานวิชาการคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการนั้นโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโดยให้ผู้ปฏิบัติรายงานตามสายการบังคับบัญชาและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานขึ้นมา รองลงมา ฝ่ายวิชาการมีการประชุมหัวหน้างาน / โครงการสรุปผลงานในรอบเดือน โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานแผนงาน / โครงการ จำนวน 4 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน

สำหรับปัญหาในการวางแผนงานวิชาการพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการวางแผนงานวิชาการจำนวน 5 โรงเรียน ไม่ประสบปัญหาจำนวน 2 โรงเรียน โดยปัญหาที่ประสบในการวางแผนงานวิชาการได้แก่ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานบางงานไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากครูมีภาระงานมาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับแผนงาน / โครงการที่กำหนดไว้ จำนวนครูผู้สอนขาดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ งาน / โครงการไม่เป็นไปตามที่กำหนด จำนวน 2 โรงเรียน

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
1. แนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ	
- ไม่มี	0
- มี	7
1.1 วิธีการจัดบุคลากร	
- จัดตามวุฒิการศึกษา	7
- จัดตามความรู้ความสามารถ และประสบการณ์	7
- จัดตามความถนัด ความสนใจ และ ความสมัครใจของครู	7
- จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่งของครู	6
- จัดตามความพร้อมของโรงเรียน	6
1.2 ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรทำงานในสายงานวิชาการ	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7
2. แนวปฏิบัติในการจัดกลุ่มการเรียน	
- ไม่มีแนวปฏิบัติ	0
- มีแนวปฏิบัติ	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	จำนวน โรงเรียน (n = 7)
2.1 แนวปฏิบัติในการจัดกลุ่มการเรียน	
- กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร	7
- กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา	7
- สำนวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์	7
- เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัดความสนใจ เพื่อการศึกษา ต่อหรือประกอบอาชีพ	7
- สำนวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน	6
2.2 ผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียน	
- คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7
3. วิธีดำเนินการในการจัดตารางสอน	
- กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด	7
- สำนวจความพร้อมของครู-อาจารย์ เพื่อใช้ประกอบการจัดตารางสอน	7
- พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน / ห้องปฏิบัติการ	7
- กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กัน	4
3.1 ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอน	
- คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
4. แนวปฏิบัติในการจัดครูเข้าสอน	
- จัดโดยคำนึงถึงแนวนโยบายของฝ่ายบริหาร	7
- จัดตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท	7
- จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้สอนในรายวิชา	5
- จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ	5
- จัดตามมติคณะกรรมการวิชาการ	3
4.1 ผู้รับผิดชอบในการจัดครูเข้าสอน	
- คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7
5. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงาน วิชาการ	
- ไม่มี	0
- มี	7
5.1 แนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการ	
- มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและอำนวยความสะดวก	7
- จัดทำเป็นคู่มือเพื่อสะดวกในการศึกษาวิธีใช้	7
- มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
5.2 แหล่งที่มาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในงานวิชาการ	
- สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นเอง ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน สไลด์ แผ่นใส แผ่นภาพ	7
- สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	7
- สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดหาให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่าน ดาว เทียม คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน	7
- สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ ผู้ปกครองและชุมชนบริจาค ได้แก่ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์	3
5.3 ผู้รับผิดชอบในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการ	
- คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้า งานโสตทัศนศึกษา	7
6. ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ	
- ไม่ประสบปัญหา	0
- ประสบปัญหา	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
6.1 ปัญหาที่ประสบในการบริหารงานวิชาการ	
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนจำกัด	7
- การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพน้อยเนื่องจากบุคลากรมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก	5
- บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์น้อยในงานที่ได้รับมอบหมาย	3
- ขาดอัตรากำลังครูในการปฏิบัติงาน	2

จากตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการโดยจัดตามวุฒิ การศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จัดตามความถนัดความสนใจและความ สัมผัสใจของครู รองลงมาได้แก่ จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่งของครู จัดตามความพร้อมของ วิทยาลัย จำนวน 6 โรงเรียนเท่ากัน โดยโรงเรียนทุกโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรในการทำงานใน สายงานวิชาการได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถาน ศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดกลุ่มการเรียนรู้โดยโรงเรียนได้กำหนดวิชาบังคับ และวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา กำหนดความพร้อมด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ รองลงมาได้แก่ สำนวจสภาพท้องถิ่นและความ ต้องการของชุมชน จำนวน 6 โรงเรียน ซึ่งทุกโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ได้แก่ คณะ กรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้

สำหรับวิธีดำเนินการในการจัดตารางสอนนั้นโรงเรียนทุกโรงเรียนกำหนดวิชาเรียนและ เวลาเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด สำนวจความพร้อมของครูอาจารย์เพื่อใช้ประกอบในการจัดการ สอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รองลงมาได้แก่กำหนดวิชาเรียน

และเวลาเรียนแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กัน จำนวน 4 โรง ในการจัดตารางสอนมีผู้รับผิดชอบคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดครูเข้าสอนโรงเรียนทุกโรงจัดโดยคำนึงถึงนโยบายของฝ่ายบริหาร จัดตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท รองลงมาได้แก่ จัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้สอนในรายวิชา จัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ จำนวน 5 โรง รองลงมาได้แก่ จัดตามมติคณะกรรมการวิชาการ จำนวน 3 โรง ผู้รับผิดชอบในการจัดครูเข้าสอนได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการทุกโรง โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและอำนวยความสะดวก จัดทำเป็นคู่มือเพื่อสะดวกในการศึกษาวิธีใช้ มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน สำหรับแหล่งที่มาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในงานวิชาการนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นมาได้แก่ เอกสารประกอบการสอน สไลด์ แผ่นใส แผ่นภาพ สื่อวัสดุที่โรงเรียนจัดให้ได้แก่ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดหาให้ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน จำนวน 7 โรง รองลงมาได้แก่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาคได้แก่ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 โรง ทั้งนี้โรงเรียนทุกโรงมีผู้รับผิดชอบในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการงานวิชาการได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานไอทีทัศนศึกษา

สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการนั้นพบว่าโรงเรียนทุกโรงประสบปัญหา โดยโรงเรียนประสบปัญหาในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการบริหารงานมีจำนวนจำกัด และการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพน้อยเนื่องจากบุคลากรมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก จำนวน 5 โรง รองลงมาได้แก่ บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์น้อยในงานที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 3 โรง รองลงมาได้แก่ ขาดอัตรากำลังในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 โรง

ตารางที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน โรงเรียน (n = 7)
1. แนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	
- โรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนเขียนแผนการสอน	7
- วิเคราะห์โครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนเขียนแผนการสอน	7
- วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	7
- กำหนดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	7
- วิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	5
1.1 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	
- ครูผู้สอนในรายวิชาเป็นผู้จัดทำเป็นรายบุคคล	7
- ครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำ	5
2. การติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชา	
- ไม่มีการติดตาม	0
- มีการติดตาม	7
2.1 วิธีการการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชา	
- ตรวจสอบบันทึกการส่งแผนการสอนของครูในแต่ละรายวิชา	7
- สังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม้าเสมอหรือไม่	7
- สัมภาษณ์ข้อมูลจากบันทึกการใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ	7
- การนิเทศการสอนของครู	5

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
3. การส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน	
- ไม่มีการส่งเสริม	0
- มีการส่งเสริม	7
3.1 วิธีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน	
- โรงเรียนมีแผน / โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน	7
- ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	5
- ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม	5
- จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4
4. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน	
- ไม่ประสบปัญหา	1
- ประสบปัญหา	6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวนโรงเรียน เรียน (n = 7)
4.1 ปัญหาที่ประสบในการจัดการเรียนการสอน	
- ครูผู้สอนมีเวลาจำกัดในการจัดทำแผนการสอนรายวิชา และผลิตสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากมีภาระงานมาก	5
- จำนวนอัตรากำลังครูไม่เพียงพอ	4
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีจำนวนจำกัด	4
- ครูจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนได้จำกัดเนื่องจากมีประสบการณ์ในการสอนในวิชาเฉพาะทางน้อย	3

จากตารางที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้ โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาโดยโรงเรียนได้กำหนดให้ครูทุกคนเขียนแผนการสอน ศึกษาโครงสร้างและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนเขียนแผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง กำหนดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา โรงเรียนวิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญจำนวน 5 โรงเรียน ในการจัดทำแผนการสอนรายวิชา มีผู้รับผิดชอบได้แก่ ครูผู้สอนในรายวิชาเป็นผู้จัดทำเป็นรายบุคคล จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมา คือครูผู้สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำ จำนวน 5 โรงเรียน

ในส่วนการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชานั้น โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชาโดยมีวิธีการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชาได้แก่ ตรวจสอบที่การส่งแผนการสอนของครูในแต่ละรายวิชา และ สังเกตการณ์สอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมา สัมภาษณ์ข้อมูลจากการบันทึกการใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวน 6 โรงเรียน ติดตามและประเมินผลจากการนิเทศการสอนของครู จำนวน 5 โรงเรียน

สำหรับการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้นพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน มีการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยโรงเรียนมีแผน / โครงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมาโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งบุคลากรไปประชุมอบรม สัมมนาการผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาโรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 โรงเรียน

สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนั้นพบว่า มีโรงเรียนที่ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนที่ไม่ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน มีจำนวน 6 โรงเรียน และ 1 โรงเรียน ตามลำดับ โดยประสบปัญหา ครูผู้สอนมีเวลาจำกัดในการจัดทำแผนการสอนรายวิชา และผลิตสื่อการเรียนการสอนเนื่องจากมีภาระงานมาก จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาคือโรงเรียนมีอัตรากำลังครูไม่เพียงพอ และมีงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนจำกัด จำนวน 4 โรงเรียน เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้จำกัดเนื่องจากมีประสบการณ์ในการสอนวิชาเฉพาะทางน้อย จำนวน 3 โรงเรียน

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียน

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
1. แนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	
- ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม	7
- จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน	7
- ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนา ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	7
- ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนและใช้สื่อการสอน	7
- โรงเรียนอำนวยความสะดวกด้าน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่	7
1.1 ผู้รับผิดชอบในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน	5
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน	2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
2. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาครูทางด้านวิชาการ	
- ไม่มี แนวปฏิบัติ	0
- มี แนวปฏิบัติ	7
2.1 วิธีการในการส่งเสริมพัฒนาครูทางด้านวิชาการ	
- ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนา ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	7
- จัดปฐมนิเทศแก่ครูใหม่	7
- จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น	7
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	7
- สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อตามสายงาน	7
- จัดให้มีการนิเทศภายใน โดยการเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน	6
- สนับสนุนให้ครูทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น	6
2.2 ผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมพัฒนาครูด้านวิชาการ	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	5
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
3. การจัดสอนซ่อมเสริม	
- ไม่มีการจัด	0
- มีการจัด	7
3.1 ประเภทในการจัดสอนซ่อมเสริม	
- จัดให้นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์	7
- จัดให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	7
- จัดให้กับนักเรียนที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแต่ละรายวิชา	7
3.2 วิธีการในการจัดสอนซ่อมเสริม	
- จัดตารางในการสอนซ่อมเสริม	7
- จัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน	7
- จัดสอนซ่อมเสริมในช่วงเวลาว่าง	7
- ครูผู้สอนและนักเรียนนัดหมายกันตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่มีห้องหรือไม่มีชั่วโมงว่าง	3
3.3 ผู้รับผิดชอบในการสอนซ่อมเสริม	
- ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา	7
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย	
รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
4. การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร	
- ไม่มีการจัด	0
- มีการจัด	7
4.1 วิธีการในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร	
- จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด	7
- จัดตามความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่	7
- จัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร	6
- จัดตามความต้องการของชุมชนผู้ปกครองและท้องถิ่น	5
4.2 วิธีการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียน	
- จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด	7
- จัดตามความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่	7
- จัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร	7
- จัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	5
- จัดตามความต้องการของชุมชนผู้ปกครองและท้องถิ่น	4
5. แนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน	
- ไม่มีการจัด	0
- มีการจัด	7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
5.1 การสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน	
- จัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ง่ายแก่การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	7
- จัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	6
- จัดให้มีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงอย่างเพียงพอ	6
- จัดห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้เป็นระบบ สะดวกในการใช้	6
- จัดป้ายนิเทศเหมาะสมกับโอกาส	5
- มีวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้บริการอย่างเพียงพอ	5
- มีการดูแล รักษา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ ดีพร้อมใช้งาน	4
6. ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ	
- ไม่ประสบปัญหา	2
- ประสบปัญหา	5
6.1 ปัญหาที่ประสบในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ (n=5)	
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการมีจำกัด	3
- ครูมีภาระงานมากทำให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงาน	2
- บุคลากรมีการโยกย้ายในระหว่างปีทำให้การปฏิบัติงานบาง ด้านติดขัด	2

จากตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ความรู้ความเข้าใจให้ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนา ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน และใช้สื่อการสอน

ผู้รับผิดชอบในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 7 โรงเรียน และคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวน 2 โรงเรียน

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาครูทางด้านวิชาการ โดยส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนาตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดปฐมนิเทศแก่ครูใหม่ จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อในสายงาน รองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในโดยการเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน สนับสนุนให้ครูทำผลงานเพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จำนวน 6 โรงเรียนเท่ากันทั้งนี้มีผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมพัฒนาครูด้านวิชาการส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 โรงเรียน

สำหรับการจัดสอนซ่อมเสริมนั้นพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการจัดสอนซ่อมเสริม 3 ประเภท คือ จัดให้นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ จัดให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จัดให้กับนักเรียนที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแต่ละรายวิชา โดยโรงเรียนจัดตารางในการสอนซ่อมเสริม จัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน จัดสอนซ่อมเสริมในช่วงโม่งเรียน จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมาครูผู้สอนและนักเรียนนัดหมายกันตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่มีห้องหรือช่วงโม่งว่าง จำนวน 3 โรงเรียน ทั้งนี้มีผู้ที่รับผิดชอบในการสอนซ่อมเสริมคือ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา และคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 7 โรงเรียน เท่ากัน

ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโดยที่ส่วนใหญ่จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร

ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาจัดตามความต้องการของผู้เรียน โดยสอดคล้องกับหลักสูตร จำนวน 6 โรงเรียน รองลงมาจัดตามความต้องการของชุมชนผู้ปกครองและท้องถิ่น จำนวน 5 โรงเรียน นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียนนั้นได้จัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด จัดตามความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ จัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมา จัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมาจัดตามความต้องการของชุมชนผู้ปกครองและท้องถิ่น จำนวน 4 โรงเรียน

สำหรับแนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนนั้นโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการจัดทุกโรงเรียนโดยจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบง่ายแก่การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ จำนวน 7 โรงเรียน รองลงมาได้แก่ จัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดให้มีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงอย่างเพียงพอ จัดห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้เป็นระบบ สะดวกในการใช้ จำนวน 6 โรงเรียน รองลงมาจัดป้ายนิเทศให้เหมาะสมกับโอกาสต่าง ๆ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้บริการอย่างเพียงพอ จำนวน 5 โรงเรียน

สำหรับปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนที่ประสบปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ จำนวน 5 โรงเรียนที่ไม่ประสบปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งปัญหาที่ประสบ ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการมีจำกัด จำนวน 3 โรงเรียน รองลงมา คือ ครูมีภาระงานมากทำให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานและบุคลากรมีการโยกย้ายในระหว่างปีส่งผลให้การปฏิบัติงานบางด้านติดขัด จำนวน 2 โรงเรียนเท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
1. แนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
- กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	7
- จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน	7
- กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน	7
- จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	7
- จัดประชุม อบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	7
- ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง	7
- ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และทดลองใช้การประเมินผลการเรียนรู้อื่น ๆ	5
2. ผู้รับผิดชอบในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
- ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา	7
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล	5
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล	2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
3. ผู้ทำหน้าที่สร้าง ปรับปรุง เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
- ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา	7
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	7
4. การจัดเก็บรักษาหลักฐานการวัดผลประเมินผลการเรียน	
- จัดเก็บในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้	7
- จัดเก็บโดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์	5
5. ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
- ไม่ประสบปัญหา	2
- ประสบปัญหา	5
5.1 ปัญหาที่ประสบในการวัดผลและประเมินผลการเรียน (n = 5)	
- บุคลากรยังไม่ชำนาญการในการวัดผลประเมินผลในระบบที่เปลี่ยนแปลงในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า	5
- เอกสารในการวัดผลและประเมินผลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้ทั้งครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ยังสับสนในการกรอกข้อมูล	4

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
6. แนวปฏิบัติในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียน	
- ดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน ซึ่งเป็นการดำเนินการตั้งแต่การรับสมัครนักเรียน การลงทะเบียนรายชื่อนักเรียน	7
- จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน เช่นประวัตินักเรียน การเปลี่ยนชื่อสกุลและวันเดือนปีเกิด โดยดำเนินการให้เป็นปัจจุบัน	7
- จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน	7
- ดำเนินการรับรองและบันทึกผลการเรียนของนักเรียน	7
7. การจัดเก็บรักษาหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน	
- จัดเก็บเอกสารสำคัญในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้โดยแยกตามประเภทของเอกสารให้เป็นหมวดหมู่สะดวกในการใช้งาน	7
- จัดเก็บโดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์	5
8. ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียน	
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล	5
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนนักเรียน	2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
9. ปัญหาในงานทะเบียน	
- ไม่ประสบปัญหา	1
- ประสบปัญหา	6
9.1 ปัญหาที่ประสบในงานทะเบียน (n = 6)	
- บุคลากรยังไม่ชำนาญการในการใช้เอกสารในระบบที่เปลี่ยนแปลงในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า	6
- เอกสารในงานทะเบียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ทั้ง ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่สับสนในการกรอกข้อมูล	6

จากตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรในการวัดผลและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ร่องลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และทดลองใช้การประเมินผลการเรียนใหม่ๆ จำนวน 5 โรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนทุกโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการวัดผลและประเมินผลการเรียน ได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา ร่องลงมา คือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล จำนวน 5 โรงเรียน ร่องลงมาคือ รอง

ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล จำนวน 2 โรง

สำหรับผู้ทำหน้าที่สร้าง ปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนนั้น ได้แก่ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา และคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในส่วนของการจัดเก็บรักษาหลักฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดเก็บในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้ให้ และรองลงมาโรงเรียนได้จัดเก็บไว้โดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 โรง

ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า มีโรงเรียนที่ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน จำนวน 5 โรง มีโรงเรียนที่ไม่ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน จำนวน 2 โรง ทั้งนี้ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบคือ บุคลากรไม่ชำนาญการในการวัดผลและประเมินผลในระบบการเรียนที่เปลี่ยนแปลงในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า จำนวน 5 โรง รองลงมา คือ เอกสารในการวัดผลและประเมินผลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ทั้งครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผลยังสับสนในการกรอกข้อมูลต่าง ๆ จำนวน 4 โรง

สำหรับแนวปฏิบัติในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นโรงเรียนทุกโรง ดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียนของนักเรียน โดยจัดเก็บรักษาหลักฐานงานทะเบียนไว้ในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้ รองลงมา จัดเก็บโดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 โรง ทั้งนี้โรงเรียนส่วนใหญ่มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียน คือคณะกรรมการฝ่ายซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล จำนวน 5 โรง รองลงมาคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล จำนวน 2 โรง

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นโรงเรียนไม่ประสบปัญหาการดำเนินงานทะเบียนจำนวน 1 โรง ส่วนโรงเรียนที่ประสบปัญหาในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นมี จำนวน 6 โรง โดยปัญหาที่ประสบคือ บุคลากรยังไม่ชำนาญการในการใช้เอกสารในระบบที่เปลี่ยนแปลงไปในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า และเอกสารในงานทะเบียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่สับสนในการกรอกข้อมูล จำนวน 6 โรง เท่ากัน

ตารางที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการของโรงเรียน

การประเมินผลการจัดงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
1. โรงเรียนมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการหรือไม่	
- ไม่มีการประเมิน	0
- มีการประเมิน	7
1.1 วิธีการประเมินผลการจัดงานวิชาการ	
- ออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการแต่ละงาน	7
- ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ	6
- จัดประชุม สัมมนา สรุปผลงานประจำปี	6
- ประเมินในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ	6
- วิเคราะห์ผลการประเมินการจัดงานวิชาการ	4
- นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา	4
1.2 ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ	
- ครูทุกคน	7
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	4
- คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานแผนงาน	3

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การประเมินผลการจัดงานวิชาการ	จำนวนโรงเรียน (n = 7)
2. ปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ	
- ไม่ประสบปัญหา	4
- ประสบปัญหา	3
2.1 ปัญหาที่ประสบในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ (n = 3)	
- งบประมาณในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ	3
- ครูมีภาระงานมากทำให้การจัดงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	2
- บุคลากรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน	1

จากตารางที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ปรากฏผลดังนี้ โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยมีวิธีการประเมินผลการจัดงานวิชาการคือ ออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการแต่ละงาน รองลงมาคือ ประเมินจากผลงานที่ปรากฏ จัดประชุม สัมมนา และสรุปผลงานประจำปี จำนวน 6 โรงเรียน รองลงมาคือ วิเคราะห์ผลการประเมินการจัดงานวิชาการ และมีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน จำนวน 4 โรงเรียน โดยโรงเรียนทุกโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบการประเมินผลการจัดงานวิชาการคือ ครูทุกคน รองลงมาคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 โรงเรียน รองลงมาคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานแผนงาน จำนวน 3 โรงเรียน

สำหรับปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ จำนวน 4 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่ประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการมีจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งปัญหาที่ประสบในการประเมินผลการจัดงานวิชาการได้แก่ งบประมาณในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ จำนวน 3 โรงเรียน รองลงมาคือ ครูมีภาระ

งานมากทำให้การจัดงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จำนวน 2 โรง และบุคลากรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 1 โรง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนในกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่ายในโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัยจำนวน 7 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างโรงเรียน จุฬารัตนราชวิทยาลัยสัดส่วนร้อยละ 50 ของโรงเรียนในแต่ละภาคของประเทศ และในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยมีหน่วยการวิเคราะห์เป็นโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในแต่ละโรงเรียนก่อน จากนั้นจึงวิเคราะห์เป็นภาพรวมของโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน ซึ่งการวิเคราะห์ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และนำเสนอผลการวิจัยในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51-55 ปี มีอายุราชการ 26-35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการ 2 - 10 ปี และดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เกิน 3 ปี ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการประชุมคณะทำงานพิจารณารูปแบบและวิธีการดำเนินงานโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติและ การอบรมผู้ประเมินคุณภาพ

ภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่ สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย สำหรับรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนทั้งหมดเป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 45-50 ปี มีอายุราชการ 26-30 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการดำเนินงานวิชาการ 1-5 ปี และดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนทุกโรงเรียนเคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการโดยส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการในการปรับหลักสูตร และประชุมทางวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งหน่วยงานที่รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมคือ โรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 46-50 ปี มีอายุราชการ 21-30 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินงานวิชาการ 1-3 ปี และดำรงตำแหน่งกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน กรรมการประกันคุณภาพวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาบุคลากร และหัวหน้างานพระราชดำริ หัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียนทุกโรงเรียนเคยเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับงานวิชาการโดยส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมคือ โรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันอุดมศึกษา

2.สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 สภาพและปัญหาการวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนทุกโรงเรียนได้วางแผนงานวิชาการซึ่งมีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยมีการจัดทำในลักษณะ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน และการวัดและประเมินผลการเรียน โดยมีคณะกรรมการรับผิดชอบในการจัดทำ ทั้งนี้มีการเผยแพร่

แพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบโดย ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งในที่ประชุมครู ฝ่ายวิชาการทำหนังสือเวียนถึงครูทุกคน ฝ่ายวิชาการจัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครูและแจกครูทุกคน

ในการดำเนินการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดทำแผนตามกรอบนโยบายของโรงเรียนแล้วให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุมเขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อปฏิบัติงาน และให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียนพิจารณาถ้อยแถลงเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติแผน / โครงการ

นอกจากนี้เพื่อให้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โรงเรียนทุกโรงได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น และมีการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของสังคมในท้องถิ่น รองลงมาคือ รับข้อคิดแนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ส่วนผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการนั้น ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในส่วนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนของฝ่ายวิชาการนั้น โรงเรียนได้ติดตามจาก ผู้ปฏิบัติงานรายงานตามสายบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานผลการปฏิบัติงานขึ้นมา และฝ่ายวิชาการมีการประชุมหัวหน้างาน/โครงการสรุปผลงานในรอบเดือน โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หัวหน้างานแผนงาน / โครงการ

สำหรับปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานบางส่วนไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากครูมีภาระงานมาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ และครูผู้สอนขาดในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนทุกโรงดำเนินการบริหารงานวิชาการ ซึ่งโรงเรียนทุกโรงมีการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ โดยได้จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และจัดตามความถนัด ความสนใจและความสมัครใจของครู รองลงมาคือ จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่งของครู และจัดตามความพร้อมของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแนวการปฏิบัติโดยกำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา สรรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ รองลงมาได้สำรวจสภาพท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดกลุ่มการเรียนรู้ โดยมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับการจัดตารางสอนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงเรียนได้กำหนดวิชาเรียนและเวลาเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด สรรวจความพร้อมของครูอาจารย์ เพื่อใช้ประกอบการจัดตารางสอน และพิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ในการจัดตารางสอน โดยมี รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบ

ในส่วนของจัดครูเข้าสอน โรงเรียนได้จัดโดยคำนึงถึงนโยบายของฝ่ายบริหาร จัดตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท รองลงมาจัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้สอนในรายวิชา และจัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ทั้งนี้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการนั้น โรงเรียนทุกโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและอำนวยความสะดวกในการใช้ พร้อมทั้งจัดทำเป็นคู่มือเพื่อสะดวกในการศึกษาวิธีใช้ และมีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน ทั้งนี้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ มีแหล่งที่มาจาก สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นเอง ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน สไลด์ แผ่นใส แผ่นภาพ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรทัศน์ วีดีทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดหาให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน รองลงมาคือ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาค ได้แก่ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้รับผิดชอบในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานไอทีศึกษา

สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนจำกัด การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพน้อยเนื่องจากครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก รองลงมาคือบุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายน้อย

งานที่ต้องรับผิดชอบมาก รองลงมาคือบุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายน้อย

2.3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนทุกโรงดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนจัดทำแผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง กำหนดกิจกรรมสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมามีบางโรงเรียนวิเคราะห์แผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอนรายวิชาคือ ครูผู้สอนในรายวิชาเป็นผู้จัดทำเป็นรายบุคคล และครูผู้สอนร่วมกันจัดทำแผนบูรณาการในรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน รองลงมาคือครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันจัดทำ

สำหรับการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชานั้น โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการติดตามโดย ตรวจสอบบันทึกการส่งแผนการสอนของครูในแต่ละวิชา สังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ รองลงมาคือสำรวจข้อมูลจากการบันทึกการใช้สื่อของครูกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ และรองลงมาคือ ติดตามโดยการนิเทศการสอนของครู

ในการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการส่งเสริมโดยโรงเรียนมีแผน / โครงการ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ ส่งเสริมให้มีการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอนประจำปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ ได้ส่งบุคลากรไปประชุมอบรมสัมมนา การผลิตสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ ครูผู้สอนมีเวลาจำกัดในการเขียนแผนการสอนรายวิชา และผลิตสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากมีภาระงานมาก รองลงมา จำนวนอัตรากำลังครูมีไม่เพียงพอ และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีจำนวนจำกัด

2.4 สภาพและปัญหาการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ

โรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม สัมมนา ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน และใช้สื่อการสอน นอกจากนี้โรงเรียนอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ทั้งนี้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโรงเรียนทุกโรงมีครูผู้สอนทุกคน และคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบ

ในการพัฒนาและส่งเสริมครูทางด้านวิชาการ โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการส่งเสริมโดยส่งบุคลากรไปประชุม อบรม ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดปฐมนิเทศแก่ครูใหม่ จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อตามสายงาน รองลงมา จัดให้มีการนิเทศภายในโดยการเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน และสนับสนุนให้ครูทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น ทั้งนี้ในการพัฒนาและส่งเสริมครูทางด้านวิชาการ มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ จัดให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และจัดให้กับนักเรียนที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแต่ละรายวิชา โดยมีวิธีการจัดคือ จัดตารางในการสอนซ่อมเสริม จัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน และจัดสอนซ่อมเสริมในช่วงโม่งเรียน นอกจากนี้ จัดตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่มีห้องเรียนหรือช่วงโม่งว่าง ตามความเหมาะสม ทั้งนี้การจัดสอนซ่อมเสริม มีผู้รับผิดชอบคือ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาและคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในส่วนการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดกิจกรรมโดยจัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด และจัดตามความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาจัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร และจัดตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดกิจกรรมโดยจัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด จัดตาม

ความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ และจัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร รองลงมาจัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจัดตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

สำหรับการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงได้จัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบง่ายแก่การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมา จัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดให้มีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงอย่างเพียงพอ จัดห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้เป็นระบบ สะดวกในการใช้ รองลงมาจัดป้ายนิเทศให้เหมาะสมกับโอกาสต่าง และมีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้บริการอย่างเพียงพอ

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการมีจำกัด รองลงมา คือ ครูมีภาระงานมากทำให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงาน และ บุคลากรมีการโยกย้ายในระหว่างปี ส่งผลให้การปฏิบัติงานบางด้านติดขัด

2.5 สภาพและปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน

โรงเรียนทุกโรงดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน โดยจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และทดลองใช้การประเมินผลการเรียนรู้ใหม่ ๆ ทั้งนี้มีผู้รับผิดชอบในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา รองลงมา คือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล สำหรับผู้ทำหน้าที่สร้าง ปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของทุกโรงเรียนนั้น ได้แก่ ครูผู้สอนแต่ละรายวิชา และคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในส่วนของการจัดเก็บรักษาหลักฐานการวัดผลและประเมินผลเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดเก็บในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้ให้ และรองลงมาโรงเรียนได้จัดเก็บไว้โดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เกี่ยวกับ บุคลากรไม่ชำนาญการในการวัดผลและประเมินผลในระบบการเรียนที่เปลี่ยนแปลงในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า

รองลงมา เอกสารในการวัดผลและประเมินผลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ทั้งครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผลยังสับสนในการกรอกข้อมูลต่าง ๆ

สำหรับแนวปฏิบัติในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นโรงเรียนทุกโรงดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียนของนักเรียน โดยจัดเก็บรักษาหลักฐานงานทะเบียนไว้ในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้ และจัดเก็บโดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้โรงเรียนส่วนใหญ่มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียน คือคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

ในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาการดำเนินงานทะเบียน มีบางโรงเรียนประสบปัญหาในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนบ้าง โดยปัญหาที่ประสบคือ บุคลากรยังไม่ชำนาญการในการใช้เอกสารในระบบที่เปลี่ยนแปลงไปในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า และเอกสารในงานทะเบียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่สับสนในการกรอกข้อมูล

2.6 สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดงานวิชาการ

โรงเรียนทุกโรงมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยมีวิธีการประเมินผลการจัดงานวิชาการคือออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการแต่ละงาน รองลงมาคือประเมินจากผลงานที่ปรากฏ จัดประชุม สัมมนา และสรุปผลงานประจำปี รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ผลการประเมินการจัดงานวิชาการ และมีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน โดยโรงเรียนทุกโรงมีผู้รับผิดชอบการประเมินผลการจัดงานวิชาการคือ ครูทุกคน รองลงมาคือ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

สำหรับปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการนั้นพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ มีบางโรงเรียนประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ซึ่งปัญหาที่ประสบในการประเมินผลการจัดงานวิชาการได้แก่ งบประมาณในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ ครูมีภาระงานมากทำให้การจัดงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และบุคลากรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยมีการจัดทำในลักษณะ คู่มือครู คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง แนวปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกลุ่มการเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียน โดยมีคณะกรรมการวิชาการโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ ทั้งนี้มีการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบโดย ผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งในที่ประชุมครู ฝ่ายวิชาการทำหนังสือเวียนถึงครูทุกคน ฝ่ายวิชาการจัดพิมพ์ไว้ในคู่มือครูและแจกครูทุกคนนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติการวางแผนงานวิชาการได้ตรงตามกรอบและเกณฑ์มาตรฐานที่กรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดเดิมได้กำหนดไว้ นับว่าเป็นการสนองนโยบายและจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา และเป็นการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ในด้านการดำเนินการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการนั้น ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนจัดทำแผนตามกรอบนโยบายของโรงเรียนแล้วให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ประชุมเขียนแผน / โครงการร่วมกัน แล้วนำเสนอฝ่ายวิชาการเพื่อปฏิบัติงาน และให้คณะกรรมการวางแผนงานของโรงเรียนพิจารณาถ้อยแถลงเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติแผน / โครงการ ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการเหมาะสมดีแล้วเนื่องจากการที่โรงเรียนได้มีบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการร่วมกัน จะทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้น สนใจทำงานมากขึ้น และทำให้เกิดการระดมความคิด รวมทั้งเกิดความรู้สึกสืบทอดในงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับกิตติมา ปรีดีติลล (2532) ได้กล่าวไว้ในขั้นตอนการจัดทำแผนงานวิชาการว่า ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมการจัดทำแผนงานทางวิชาการของโรงเรียน เช่น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายชั้นและครูผู้สอน เพื่อแผนงานจะได้เป็นแผนที่มีความคิดกว้างขวาง และสอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2530) กล่าวไว้ว่า การกำหนดเป้าหมายและแผนงานโดยผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันจัดทำเป็นการช่วยขจัดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการปฏิบัติให้น้อยลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ วิเวกานนท์ (2526) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการนั้นผู้บริหารจะต้องวางแผนร่วมกับบุคลากรทุกคน แล้วใช้วิธีการกระจายความรับผิดชอบ สนับสนุนให้ทุกคนทำงานโดยเต็มกำลังความสามารถ

นอกจากนี้เพื่อให้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานวิชาการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงได้วิเคราะห์หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพท้องถิ่น และมีการสำรวจสภาพ

เศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของสังคมในท้องถิ่น อีกทั้ง รับผิดชอบต่อแนวทางจากต้นสังกัดและรับฟังจากผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสัมมนา ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจาก การปฏิบัติงานวิชาการนั้นถือเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน หน้าที่หลักคือการจัดการศึกษา สิ่งที่ดีถือว่าเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิชาการนั้นคือหลักสูตร ดังนั้นในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจึงต้องมีความสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงจะถือได้ว่าบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังที่อุทัย บุญประเสริฐ (2537) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจของโรงเรียน มีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ใช้กับกระบวนการทำงานและกำกับกระบวนการผลิต หรือดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ตอบสนอง และสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้พัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และยังสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา โดยมีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ในส่วนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนของฝ่ายวิชาการนั้น ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ติดตามจาก ผู้ปฏิบัติงานรายงานตามสายบังคับบัญชา ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงานรายงานผลการปฏิบัติงานขึ้นมา และฝ่ายวิชาการมีการประชุมหัวหน้างาน/โครงการ สรุปผลงานในรอบเดือน ผู้วิจัยเห็นว่า การติดตามการดำเนินงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้ทราบถึงการดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนางานในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2529) กล่าวไว้ว่า แผนควรที่จะปรับปรุงได้ตลอดเวลา ถ้าได้มีการประเมินแล้วพบอุปสรรคหรือข้อบกพร่องของแผน ก็ต้องมีการทบทวนหรือปรับปรุงแผนได้ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามในการดำเนินการวางแผนงานวิชาการก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานบางงานไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเนื่องจากครุมีภาระงานมาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ และครูผู้สอนขาดในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ควรเร่งแก้ไขโดยด่วน เพราะว่าการปฏิบัติงานในด้านต่างๆจะสำเร็จ บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานวิชาการได้นั้น ต้องมีบุคลากรเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการ หากโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ จะส่งผลกระทบต่อการทำงานในทุกด้าน เนื่องจากว่างานในโรงเรียนทุกด้านย่อมมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ซึ่งจะกระทบต่อการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลเท่าที่ควร

2. การบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงดำเนินการบริหารงานวิชาการซึ่งโรงเรียนทุกโรงมีการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ โดยได้จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และจัดตามความถนัด ความสนใจและความสนใจของครู รองลงมาคือ จัดตามผลการเลือกตั้งในตำแหน่งของครู และจัดตามความพร้อมของโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการจัดบุคลากรในลักษณะดังกล่าว เพราะว่าบุคลากรที่จบการศึกษาตามวุฒิ การศึกษาย่อมใช้ความรู้ความสามารถของตนเองตามที่ได้ศึกษามาอย่างเต็มที่ส่งผลให้นักเรียนได้ รับความรู้จากการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับโกศล ศรีทอง (2543) ได้กล่าวว่าการ จัดครูเข้าสอนในวิชาหรือระดับชั้นต้องศึกษาข้อมูลของครูแต่ละคนถึงความรู้ความสามารถ ความ สนใจ ความถนัด และประสบการณ์เพื่อสามารถจัดครูเข้าสอนได้อย่างเหมาะสมและเป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้เกิดผลดี บรรลุเป้าหมายหลักสูตรมากที่สุด

ในการจัดกลุ่มการเรียนนั้นโรงเรียนทุกโรงมีแนวการปฏิบัติโดยกำหนดวิชาบังคับและ วิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชา สำนวจ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตาม ความถนัด ความสนใจเพื่อการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ รองลงมาได้สำรวจสภาพท้องถิ่นและ ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดกลุ่มการเรียน โดยมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย รองผู้บริหาร สถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบ

สำหรับการจัดตารางสอนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงได้กำหนดวิชาเรียนและเวลา เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด สำนวจความพร้อมของครูอาจารย์ เพื่อใช้ประกอบการจัดตารางสอน และพิจารณากำหนดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ในการจัดตารางสอน โดยมีผู้รับผิดชอบคือ รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ในส่วนการจัดครูเข้าสอน โรงเรียนได้จัดโดยคำนึงถึงแนวนโยบายของฝ่ายบริหาร จัด ตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท รองลงมาจัดตามความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้ สอนในรายวิชา และจัดโดยคำนึงถึงงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ปฏิบัติ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัด ครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงนโยบาย และจัดตามวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนเป็นการจัดที่เหมาะสมซึ่ง จะส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้ตามความถนัดและสอนได้เต็มศักยภาพด้วย สอดคล้องกับ โกศล ศรีทอง (2543) ได้กล่าวว่าการจัดครูเข้าสอนในวิชาหรือระดับชั้นต้องศึกษาข้อมูลของครูแต่ ละคนถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์เพื่อสามารถจัดครูเข้า สอนได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้เกิดผลดี บรรลุเป้าหมายหลักสูตร มากที่สุด นอกจากนี้กรมสามัญศึกษา (2536) กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอนสรุปได้ว่า หลักในการ จัดครูเข้าสอน และสอนแทน 1) ควรสำรวจความต้องการของโรงเรียนก่อนเปิดแผนการเรียน 2)

กำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนรายวิชา 3) จัดตามความถนัดของครูผู้สอน คือ จัดตามวิชาเอกวิชาโท ที่เรียนมา จัดวิชาที่ครูผู้สอนมีความสนใจ

สำหรับการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการนั้น ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและอำนวยความสะดวกในการใช้ พร้อมทั้งจัดทำเป็นคู่มือเพื่อสะดวกในการศึกษาวิธีใช้ และมีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน ทั้งนี้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ มีแหล่งที่มาจาก สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผลิตขึ้นเอง ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน ใสลด แผ่นใส แผ่นภาพ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดหาให้ ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้นสังกัดจัดหาให้ ได้แก่ สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน รองลงมาคือ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ปกครองและชุมชนบริจาค ได้แก่ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยเห็นด้วยในการจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลดังกล่าวเพราะจะทำให้การเรียนการสอนมีความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว ในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในโรงเรียนได้มากขึ้น ดังที่ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2538) กล่าวถึงระบบสารสนเทศไว้ว่าระบบสารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงานและบริษัททุกประเภท เพราะนอกจากจะช่วยในการประมวลผลและจัดทำรายงานแล้ว หากจัดระบบให้ดีจะสามารถช่วยให้ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้รวดเร็วและถูกต้อง นอกจากนี้ยังประหยัดแรงงานและทรัพยากรได้อีกด้วย นอกจากนี้ระบบสารสนเทศมีประโยชน์ในด้านการศึกษา ได้แก่ ใช้ตรวจสอบ ข้อสอบ คำนวณผลสอบ และจัดทำสถิติเกี่ยวกับการศึกษา นอกจากนี้การที่โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนการสอนนั้นถือเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่สำคัญในสมัยปัจจุบันดังที่ กิดานันท์ มลิทอง (2536) ได้กล่าวว่า การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะทำให้การเรียนการสอนมีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์เช่นเดียวกับการสอนระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนตามปกติ นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันทีซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน

ส่วนปัญหาในการบริหารงานวิชาการนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนจำกัด การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพน้อยเนื่องจากครุมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก รองลงมาคือบุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ในงานที่ได้รับมอบหมายน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้นมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสม เนื่องจากว่าโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่เน้นการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งอาจมีการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ต้องใช้งบประมาณมากกว่าโรงเรียนทั่วไป เพื่อที่จะจัดกิจกรรมต่างๆให้นักเรียนได้ตามนโยบายการเรียนการสอนที่เน้นวิทยาศาสตร์ หากโรงเรียนมีงบประมาณจำกัด ก็จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนอาจจัดได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้การที่ครุมีภาระงาน

มากก็ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยตรง ผู้วิจัยเห็นว่าครูมีภาระงานมากย่อมทำให้การปฏิบัติงานการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยซึ่งเป็นโรงเรียนประจำ ครูมีภารกิจมากมายทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนซึ่งต้องดูแลนักเรียนตลอดเวลา หากมีการจัดแบ่งเบาภาระครูให้น้อยลงได้ ครูก็คงมีการปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

3. การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนจัดทำแผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง กำหนดกิจกรรมสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมดีแล้วเนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดเตรียมทำแผนการสอนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร และมีการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ทราบว่าจะสอนอะไร อย่างไร และจะประเมินผลอย่างไร ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอนอันส่งผลโดยตรงกับการเรียนรู้ของนักเรียน ดังที่สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า การเตรียมการสอนมีประโยชน์ 3 ประการ คือ ทำให้การสอนมีเป้าหมายที่แน่ชัด ครูรู้ขอบเขตของเนื้อหาที่จะเตรียมไปสอน และช่วยให้ครูมีหลักในการประเมินการสอน

สำหรับการติดตามและประเมินผลการใช้แผนการสอนรายวิชานั้น โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการติดตามโดย ตรวจสอบบันทึกการส่งแผนการสอนของครูในแต่ละวิชา สังเกตการสอนของครูว่ามี การใช้สื่อสม่ำเสมอหรือไม่ ผู้วิจัยเห็นว่า การติดตามการใช้แผนการสอนนั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพราะในการเตรียมการสอนโดยการจัดทำแผนการสอนและใช้แผนการสอนตามแผนที่เตรียมมานั้นจะช่วย ให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนด และหากครูที่สอนรายวิชานั้นไม่อยู่ก็จะทำให้ครูที่สอนแทนสามารถสอนตามแผนที่เตรียมไว้ได้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เต็มที่มากที่สุด ทำให้ครูที่สอนแทนและนักเรียนเกิดปัญหาติดขัดน้อยลงไปด้วย

ในการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้น พบว่า โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการส่งเสริมโดยโรงเรียนมีแผน / โครงการ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า การส่งเสริมการผลิตสื่อเป็นสิ่งที่ดีเพราะในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะประสบผล บรรลุเป้าหมายได้นั้นต้องมีสื่อในการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถเข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้มากที่สุด สอดคล้องกับ อธิพร ศรียมก (2533) กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนว่าจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น และมีส่วนเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน

4. การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาก่อนเปิดภาคเรียน ส่งบุคลากรไปประชุม อบรมสัมมนา ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน และใช้สื่อการสอน นอกจากนี้โรงเรียนอำนวยความสะดวกด้าน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ในการพัฒนาและส่งเสริมครูทางด้านวิชาการ โรงเรียนทุกโรงมีวิธีการส่งเสริมโดย ส่งบุคลากรไปประชุม อบรม ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดปฐมนิเทศแก่ครูใหม่ จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อตามสายงาน ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้บุคลากรมีโอกาสเปิดโลกทัศน์ของตนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กิสุขพันธ์ (2529) กล่าวไว้ว่า บุคลากรในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูซึ่งทำหน้าที่สอนถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ไปสู่นักเรียน เมื่อทำงานไปเป็นเวลานาน ๆ ควรได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ความสามารถ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ให้มีมากขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการทำงานของครู ทั้งนี้ควรมีการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การประชุมสัมมนา การศึกษาเฉพาะเรื่อง การสาธิตงานและการสอน การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการศึกษาต่อ

สำหรับการจัดสอนซ่อมเสริมนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ จัดให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และจัดให้กับนักเรียนที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแต่ละรายวิชา โดยมีวิธีการจัดคือ จัดตารางในการสอนซ่อมเสริม จัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเพื่อการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน และจัดสอนซ่อมเสริมในช่วงเวลาว่าง นอกจากนี้ จัดตามความพร้อมของครูและนักเรียนในกรณีที่ไม่มีห้องเรียนหรือช่วงว่าง ตามความเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนหลายประเภท เพราะนักเรียนมีการเรียนรู้ และรับรู้ในสาระการเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การสอนซ่อมเสริมจะทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้มากขึ้นตามศักยภาพของตน ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536) ได้ระบุขอบข่ายงานด้านการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า เป็นการสอนพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนปกติที่มุ่งจะสร้างให้มีความเจริญงอกงามตามความแตกต่างของแต่ละบุคคลโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี

ในส่วนการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น โรงเรียนทุกโรงจัดกิจกรรมโดยจัดตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด จัดตามความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ และจัดตามความต้องการของผู้เรียนโดยสอดคล้องกับหลักสูตร รองลงมาจัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจัดตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมที่จัดตามนโยบายของโรงเรียน เนื่องจากว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้นั้นต้องมีการดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียนหรือต้นสังกัด ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลงทาง ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาโดยมีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะสอนเพื่อเป็นการเพิ่มบรรยากาศในการเรียนการสอนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ดังที่ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องจัดให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน แลกหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย

สำหรับการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น โรงเรียนทุกโรงได้จัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบง่ายแก่การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมา จัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดให้มีหนังสือค้นคว้าอ้างอิงอย่างเพียงพอ จัดห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้เป็นระบบ สะดวกในการใช้ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ดีเพราะจะสามารถส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ เกิดความภูมิใจในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับอำภา บุญช่วย (2533) กล่าวไว้ว่า การจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี มีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรม ทศนคติ ค่านิยม สติปัญญา ของนักเรียนได้อย่างมากมายทั้งบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการมีจำกัด ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการนี้ส่วนหนึ่งสามารถพัฒนาโดยใช้งบประมาณเพียงน้อยนิดได้ และในอีกส่วนหนึ่งมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการเพื่อพัฒนางานด้านวิชาการอย่างจริงจัง เช่น ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านวิทยาศาสตร์ บางกิจกรรมต้องใช้งบประมาณอย่างเพียงพอหากไม่มีงบประมาณก็ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นโรงเรียนควรจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการให้เพียงพอเหมาะสม

5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทุกโรงดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการวัดผลและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ผู้วิจัยเห็นด้วยกับโรงเรียนที่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยมีการกำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงาน เนื่องจากว่าในการปฏิบัติงานด้านนี้มีความละเอียดซับซ้อนหลายขั้นตอน การกำหนดปฏิทินจะช่วยให้การทำงานเป็นระบบและเข้าใจตรงกันมากขึ้นทำให้ทราบว่าจะทำอะไร เมื่อใด เพื่อเป็นการลดปัญหาการปฏิบัติงานได้ส่วนหนึ่ง และยังมีประโยชน์ที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนดังที่ กรมวิชาการได้ระบุไว้ใน เรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ว่า การวัดผลประเมินผลมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน ทำให้รู้พื้นฐานความรู้ ความสามารถของผู้เรียน เป็นข้อมูลในการพิจารณาการสอนซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน ช่วยให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูทราบคุณภาพการสอนของตนและสามารถปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่ดี สอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผลประเมินผลนักเรียนควรดำเนินการบ่อยครั้ง อาจดำเนินการทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน แต่ครูผู้สอนควรใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเลือกให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะวัด

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน เกี่ยวกับ บุคลากรไม่ชำนาญการในการวัดผลและประเมินผลในระบบการเรียนที่เปลี่ยนแปลงในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า รองลงมา เอกสารในการวัดผลและประเมินผลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ทั้งครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผลยังสับสนในการกรอกข้อมูลต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรใหม่ซึ่งมีเอกสารที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่คุ้นเคยก็สามารถทำให้สับสนได้พอสมควร ดังนั้นควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน

สำหรับแนวปฏิบัติในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนนั้นโรงเรียนทุกโรงดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนักเรียน จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนัก

นักเรียน รับรองและบันทึกผลการเรียนของนักเรียน โดยจัดเก็บรักษาหลักฐานงานทะเบียนไว้ในตู้เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้ และจัดเก็บโดยบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์

6. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยมีวิธีการประเมินผลการจัดงานวิชาการคือ ออกแบบสอบถามผู้ที่มาร่วมงานวิชาการแต่ละงาน และประเมินจากผลงานที่ปรากฏ จัดประชุม สัมมนา และสรุปผลงานประจำปี รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ผลการประเมินการจัดงานวิชาการ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน ผู้วิจัยเห็นว่าการประเมินผลการจัดงานวิชาการเป็นสิ่งที่เหมาะสมในการดำเนินงานวิชาการ เนื่องจากว่าการประเมินผลทำให้ทราบความก้าวหน้า หรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้สามารถปรับปรุง แก้ไขพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2539) ที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการจัดงานวิชาการไว้ ดังนี้ 1) เพื่อทราบความก้าวหน้าหรือล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ 2) เพื่อได้ทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาค้นพบที่ควรแก้ไข 3) เพื่อปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น 4) เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน 5) เพื่อเป็นการเตรียมรายงานการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น และการประเมินผลนั้นทุกฝ่ายควรมีความร่วมมือกันสอดคล้องกับ ประสพ ชารีวัฒน์ (2539) กล่าวว่า การประเมินผลการจัดงานวิชาการนั้นมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ทำ สภาพของการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ใช้ปฏิบัติงานนั้นๆ ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือเพื่อจะได้สิ่งที่เป็นจริง โดยต้องทำความเข้าใจก่อนว่าเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงมิใช่การจับผิด และยังสอดคล้องกับ พันธ หันนาคินทร์ (2524) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นงานขั้นสุดท้ายของกระบวนการบริหารงาน และเป็นจุดเริ่มต้นที่จะวางแผนต่อไป โดยพิจารณาถึงผลการทำงานที่ผ่านมา การประเมินผลที่ดีต้องยึดจุดประสงค์ของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา และมีการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย ซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 ควรสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานของโรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัยเพิ่มขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสะดวก และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
 - 1.2 ควรจัดสรรอัตรากำลังบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญการในงานวิทยาศาสตร์และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
 - 2.1 ควรส่งเสริม สนับสนุนในการจัดหาเกี่ยวกับ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างเพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนและผู้เรียน
 - 2.2 ควรพิจารณาอนุมัติ จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูผู้สอน ให้เหมาะสมเพียงพอในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมครูผู้สอนให้พัฒนาความรู้ความสามารถทักษะทางวิชาการให้เต็มศักยภาพของตนเอง เพื่อให้มีกำลังใจดีในการปฏิบัติงาน
 - 2.3 ควรสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ระหว่างครูในกลุ่มโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
3. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน
 - 3.1 ควรนำปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน มาวิเคราะห์หาทางแก้ไขร่วมกัน กับครูในโรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้ชำนาญในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น
 - 3.2 ควรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับสายงานของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิชาการที่ชำนาญมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนต่อไป
2. จากการวิจัยครั้งนี้ได้ผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นปัญหาในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการกรณีพิเศษในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาราชวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนก จันทร์ขจร. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เพชรสยามการพิมพ์, 2533.
- กนก จันทร์ขจร. การวางแผนการบริหารงานวิชาการ. ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2535.
- กิดานันท์ มะลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: ครุสภาลาดพร้าว, 2531.
- กิตติมา ปรีดีดีลก. การบริการและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิพัฒน์ จำกัด, 2532.
- เกสลิณี ชิวปรีชา. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- โกศล ศรีทอง. คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 5 . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2543.
- ครองจิต มาลัยวงศ์. ทัศนะไอที. กองบริการสื่อสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร, 2538.
- จุฑามาศ แก้วเกิดฟ้า. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- เจริญ ภักดีวานิช. การจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เน้นทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (การจัดตั้งโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย). กรุงเทพมหานคร : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.
- เจริญ ภักดีวานิช. จุฬาภรณราชวิทยาลัย : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารอัดสำเนาเย็บเล่ม, 2539.

- เจริญ ภัคดีวานิช. การศึกษาเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์และความสนใจทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย. งานวิจัยกรมสามัญศึกษา, 2539.
- จำแดง เชื้อภัคดี. การพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนที่เน้นการเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เอกสารอัดสำเนา, 2541.
- ชัยวัฒน์เจียมสุขจินต์. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลางสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 .วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 5 .กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช ,2530.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร. 2529.
- บุษราคัม จรรย์นาฎย์. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษาในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ประคอง กรวรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประสพชาวีนิวัฒน์. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 . วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประสาร ภูดี. การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ .กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพ ,2535.
- พวงรัตน์ วิเวกานนท์. การบริหารงานวิชาการ. สารพัฒนาหลักสูตร 17 (กุมภาพันธ์), 2526.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2526.
- เรณู คุรุชไทย. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชูทิศ สังกัด กรมสามัญศึกษา .วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อาร์ตกราฟฟิค, 2538.

- วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533)**.กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2533.
- วิชาการ ,กรม.กระทรวงศึกษาธิการ.**คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการใน
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย(ฉบับปรับปรุง 2533)**.
กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2533.
- วิชาการ ,กรม.กระทรวงศึกษาธิการ.**คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับ
ปรุง 2533)**.กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2535.
- วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ.**หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง 2535)** .กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2535.
- วินนา พูนสวัสดิ์.การดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียน
มัธยมเสมือนบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2537.
- ศจีพร พจนายน.การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2531.
- สามัญศึกษา,กรม.กองแผนงาน.**แผนพัฒนาศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 8(พ.ศ.2540 –
2544)** .กรุงเทพมหานคร : 2538
- สามัญศึกษา,กรม.การศึกษาการรับนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปีการ
ศึกษา2538.รายงานการวิจัยกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,
2539.
- สามัญศึกษา,กรม. **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ปี 2532** . กองการมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- สามัญศึกษา,กรม. **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ปี 2539** . กองการมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
- สามัญศึกษา,กรม.**คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา** .กรุงเทพมหานคร:วัฒนาพานิช ,2519.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงานกฤษฎมมนตรี.**แผนพัฒนาการศึกษาแห่ง
ชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2544)**.กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์,2539.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงานกฤษฎมมนตรี.**แผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่เก้า พ.ศ.2545–2549**.กรุงเทพมหานคร
: มปป.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ,กรม.ไอทีเพื่อประชาชน.กรุงเทพมหานคร:อมรินทร์พริ้นติ้ง,มปป.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์.การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.คณะครุศาสตร์ ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2532.

อิทธิพร ศรียมก.สื่อการสอน 1 : เอกสารการสอนชุดวิชาการเรียนการสอนหน่วยที่ 6-10 .กรุงเทพมหานคร : สारมวลดชน,2533.

เอกชัย กี่สุขพันธ์.หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป.ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2529.

อุทัย บุญ ประเสริฐ.การวางแผนและการบริหาร.ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.

ภาษาอังกฤษ

Miller, Van. The Public Administration of American School System. New York : The Macmilln,1965.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร จังศิริพรปกรณ์ อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการ
ศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ขวัญชวีภา วรรณพินทุ นักวิชาการ 7 ว กองการมัธยมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์ประกาศิต ยังกง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์
5. อาจารย์บุปผา พึ่งผลพูล ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญตรวจสอบเครื่องมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ (บัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680
ที่ ศธ.0512.6(2770.0603) /1434 วันที่ 12 พฤษภาคม 2547
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

ด้วยนางสาวสุนารี งามชื่น นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมี อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.0512.6(2700.0603)/1436

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

12 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสุนารี งามชื่น นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

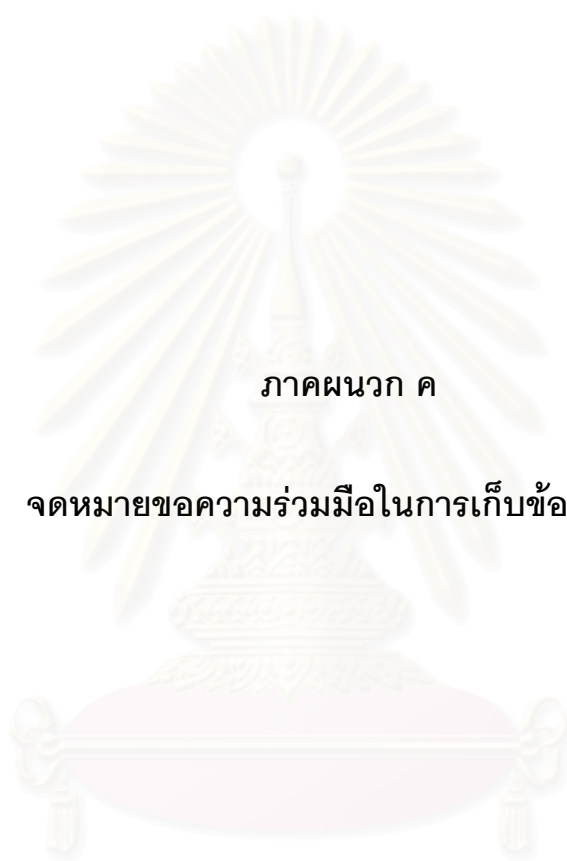
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร.0-2218-2680

ภาคผนวก ค

จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.0512.6(2700.0603)/1422

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

12 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสุนารี งามชื่น นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กับผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนารี งามชื่น ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

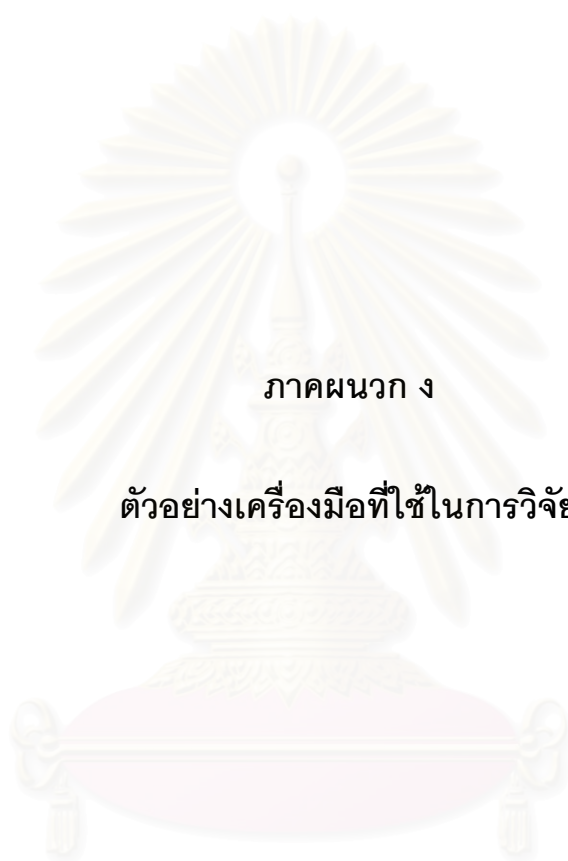
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร.0-2218-2680

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่าง)
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานวิชาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา
ผู้วิจัย นางสาวสุนารี งามชื่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มจุฬารัตนราช
วิทยาลัย

การวางแผนงานวิชาการ

1. โรงเรียนของท่านจัดทำระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการหรือไม่

ไม่จัดทำ

จัดทำ

ถ้าจัดทำ

1.1 ได้จัดทำไว้ในเอกสารลักษณะใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน
ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

2. โรงเรียนเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องได้

ทราบหรือไม่

ไม่เผยแพร่

เผยแพร่

ถ้าเผยแพร่ เผยแพร่โดยวิธีใด

.....

.....

.....

.....

3. โรงเรียนของท่านจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปี หรือไม่

ไม่จัดทำ

จัดทำ

ถ้าจัดทำ

3.1 มีวิธีการจัดทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.2 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปีได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. โรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานฝ่ายวิชาการหรือไม่

ไม่มี

มี

ถ้า มี ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. โรงเรียนของท่านมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการหรือไม่

ไม่มีการติดตามประเมินผล มีการติดตามประเมินผล

ถ้ามีการติดตามประเมินผล

5.1 ติดตามประเมินผลโดย (ลักษณะ/ วิธีการ ติดตามประเมินผล)

.....

.....

.....

5.2 ผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลได้แก่ ใครบ้าง

.....

.....

.....

6. โรงเรียนมีการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนหรือไม่

ไม่มีการดำเนินงานอื่น มี การดำเนินงานอื่น

ถ้ามีการดำเนินงานอื่น

โรงเรียนดำเนินการอย่างไร (ลักษณะการดำเนินการ, เรื่องที่ดำเนินการ, วิธีการดำเนินการ)

.....

.....

.....

7. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการวางแผนวิชาการหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบปัญหา**

ประสบปัญหาในการวางแผนงานวิชาการได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

การบริหารงานวิชาการ

8. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการ หรือไม่

ไม่มี มี

ถ้า **มี**

8.1 มีแนวปฏิบัติในการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

8.2 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในสายงานวิชาการได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

9. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดกลุ่มการเรียนหรือไม่

ไม่มีแนวปฏิบัติ มีแนวปฏิบัติ

ถ้า **มี**

9.1 มีแนวปฏิบัติในการจัดกลุ่มการเรียนรู้อย่างไร

.....

.....

.....

9.2 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

10. ฝ่ายวิชาการมีวิธีดำเนินการในการจัดตารางสอนอย่างไร

.....

.....

.....

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตารางสอน ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดครูเข้าสอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

11.1 ผู้รับผิดชอบในการจัดครูเข้าสอน ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

12. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการหรือไม่

ไม่มีแนวปฏิบัติ

มีแนวปฏิบัติ

ถ้ามี

12.1 มีแนวปฏิบัติในการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

12.2 นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในงานวิชาการได้มาโดยวิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

12.3 ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการวิชาการได้
 แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

13. โรงเรียนมีการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหรือไม่

ไม่มีการดำเนินงานอื่น ๆ มีการดำเนินงานอื่น ๆ

ถ้า **มี**

มีการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

14. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการบริหารงานวิชาการหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบ**

ประสบปัญหาอะไรในการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

.....

การจัดการเรียนการสอน

15. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอน ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

16. โรงเรียนมีวิธีการติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีปฏิบัติตามแผนการ

สอน หรือ ไม่

ไม่มี

มี

ถ้า **มี**

มีวิธีการติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีปฏิบัติตามแผนการสอน

อย่างไร

.....

.....

.....

.....

17. โรงเรียนดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือไม่

ไม่มีการดำเนินงานอื่น

มีการดำเนินงานอื่น

ถ้า **มี**

การดำเนินงานอื่นๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

18. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา

ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบ**

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนได้แก่ ปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ

19. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร

.....

.....

สภานักเรียน
จังหวัดนครราชสีมาวิทยาลัย

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

20. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาครูทางด้านวิชาการหรือไม่

ไม่มี

มี

ถ้า **มี**

20.1 โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาครูทางด้านวิชาการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

20.2 ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาครูด้านวิชาการ ได้แก่ ใครบ้าง

.....

.....

.....

21. โรงเรียนมีการจัดสอนซ่อมเสริมอย่างไร

ไม่มี

มี

ถ้า **มี**

จัดสอนซ่อมเสริมอย่างไร (แนวปฏิบัติ ,วิธีการ ,ผู้รับผิดชอบ)

.....

.....

.....

.....

22. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมนักเรียนในหลักสูตร / เสริมหลักสูตร อย่างไร

.....

.....

.....

.....

23. ฝ่ายวิชาการโรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

24. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ หรือไม่

ไม่ประสบปัญหา ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบ**

ปัญหาในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน

25. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างไร (ระเบียบการวัดผล ประเมินผล วิธีการ เอกสาร แบบฟอร์ม)

.....

.....

.....

.....

.....

25.1 ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้แก่ ใครบ้าง

.....

.....

.....

25.2 ผู้ทำหน้าที่สร้าง ปรับปรุง เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

25.3 โรงเรียนจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผลอย่างไร

.....

.....

.....

26. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการวัดผลประเมินผลการเรียนหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา ประสบปัญหา

ถ้า **ประสบ**

ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

งานทะเบียนนักเรียน

27. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการดำเนินงานทะเบียนนักเรียนอย่างไร (ประเภทงานทะเบียน
หลักฐานงานทะเบียน การเก็บรักษา การนำเทคโนโลยีมาใช้)

.....

.....

.....

ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานทะเบียนนักเรียนได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

28. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในงานทะเบียนหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา

ประสบปัญหา

ถ้า ประสบ

ประสบปัญหาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้านใดบ้าง

(บุคลากร, อุปกรณ์, งบประมาณ)

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

29. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการจัดงานวิชาการหรือไม่

ไม่มีการประเมิน

มีการประเมิน

ถ้า **มี**

29.1 ท่านประเมินผลการจัดงานวิชาการอย่างไร เมื่อใด

.....

.....

.....

.....

.....

29.2 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ได้แก่ใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

30. โรงเรียนดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการจัดงานวิชาการในโรงเรียนหรือไม่

ไม่มี

มี

ถ้า**มี**

มีการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการจัดงานวิชาการในโรงเรียน

อย่างไร

.....

.....

.....

.....

31. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการหรือไม่

ไม่ประสบปัญหา

ประสบปัญหา

ถ้าประสบ

ประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดงานวิชาการด้านใดบ้าง (การบริหารจัดการ ,
วัสดุ,อุปกรณ์ ,งบประมาณ)

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุนารี งามชื่น เกิดเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2515 ที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (โครงการครุทายาท) คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิตะศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545

ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งครูผู้สอน โรงเรียนบ้านลุงปุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย